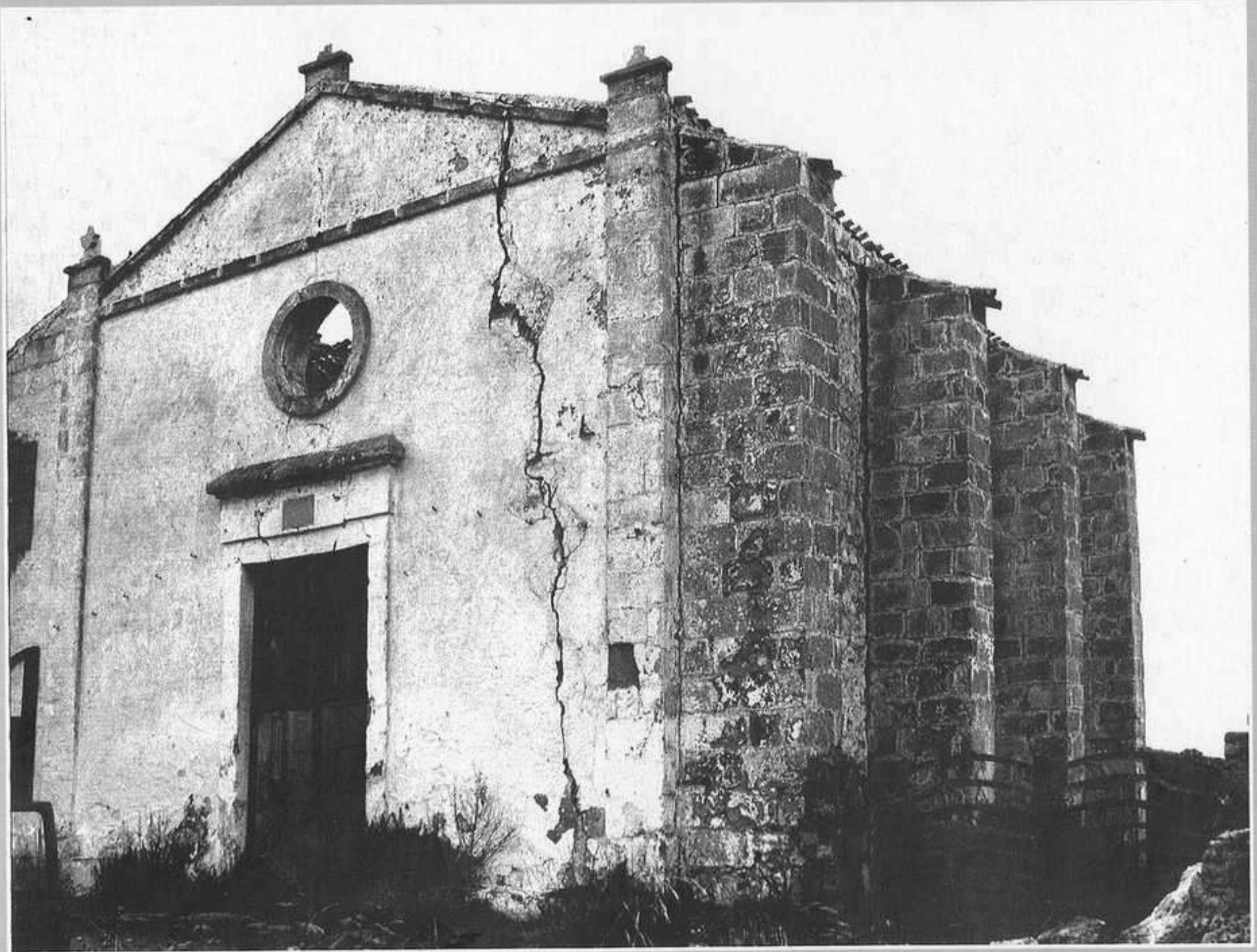

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Novembre-Desembre, n. 6 - Any de 2005

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

BIBLIOTECA
PÚBLICA

Novembre-Desembre, n. 6 - Any de 2005

Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.

Dipòsit Legal: MH-283/1992

Fotografia portada: Ermita de Sant Joan dels Horts o de Carbonell. Es Mercadal

SUMARI

Sr. BISBE	353
<i>Homilies</i>	
- Homilia en l'ordenació de diaca d'en Joan Tutzó Sans	
- Homilia dia de la Puríssima de 2005, a la Catedral	
<i>Escrips</i>	
- Laicos evangelitzadors	
- He leído el anteproyecto de ley orgánica de educación	
- Església Diocesana 2005	
- Paraules pronunciades a Mallorca...	
- Advent 2005	
- Llibres para servir	
- Navidad 2005	
- La paz, un anhelo y una esperanza compartida	
- Als 40 anys de la cloenda del Concili Vaticà II	
<i>Cartes</i>	
- Laics evangelitzadors	
DOCUMENTS DEL SR. BISBE	395
ACTIVITATS DEL SR. BISBE	415
VICARIA GENERAL	421
SECRETARIA GENERAL	425
ORGANISMES DIOCESANS	427
CRÒNICA DIOCESANA	453
AGENDA de gener i febrer de 2006	461
Índex general de l'any 2005	465

HOMILIES

HOMILIA EN L'ORDENACIÓ DE DIACA D'EN JOAN TUTZÓ SANS, 8 DE DESEMBRE DE 2005 “ADSUM” “Som aquí”

En virtut del Baptisme i de la Confirmació, cada cristià és cridat a ser testimoni de l'Evangelí. Però Déu ha convidat sempre qualcú, amb vocació especial, a una entrega total de si mateix a la causa del Regne. Certament fixa la seva mirada també sobre joves, al·lots i al·lotes d'avui. Ho esteim veient ara mateix en En Joan, i volem celebrar-ho i agrair-ho. Déu faci que tots els qui sentin ressonar al cor la crida del Senyor diguin un 'sí' generós i l'alimentin després, dia rera dia, romanent units a Crist com les sarments a la vid.

En entregar al nou diaca el llibre dels Evangelis, l'hi diré: “*Rep l'Evangelí de Crist, del qual has estat fet missatger; i creu el que llegeixes, ensenya el que creus i practica el que ensenyis*”.

Estimat Joan, *rep* aquest ministeri i rep-lo *amb esperit de pobre*. No és cap dret, ni teu ni meu, és un do per al “servei” (LG 29). Com diu Sant Ignasi d'Antiòquia, els diaques són els “*encarregats de la diaconia de Jesucrist*”. Seràs *missatger* de l'evangelí del Crist, però no mai el seu propietari que pot disposar-ne a conveniència. Podràs assolir moltes funcions: *proclamar l'Evangelí, instruir el poble, batejar, distribuir l'Eucaristia, beneir el matrimoni, celebrar exèquies, guiar assemblees d'oració, promoure iniciatives de caritat, animar sectors de pastoral o comunitats eclesials, gestionar l'administració...*

Però, més enllà de les activitats concretes, la mateixa presència del diaca constitueix *un signe sacramental del Crist servent i ha de promoure la vocació a servir que és comú a tot el poble de Déu*. En nom de Crist i amb la gràcia del seu Esperit, el diaca *serveix, incita a servir i recorda* també als altres dos graus de l'orde (Preveres i Bisbe) que la seva missió és un servei.

I celebrant aquesta Ordenació el Dia de la Puríssima, aquest "*Som aquí*" que ha pronunciat en Joan té un particular ressò perquè vol significar una adhesió incondicional, com la de Maria que «en la seva condició concreta de vida, va adherir-se total i responsablement a la voluntat de Déu; perquè va acollir la seva paraula i la va posar en pràctica; perquè la seva acció va estar animada per la caritat i l'esperit de servei» (*Marialis Cultus*, 35).

Així, doncs, **creu l'evangeli**, dóna-li crèdit amb "l'obediència de la fe" com Maria: "*Que es compleixin en mi les teves paraules*" (Lc 1,38); **ensenya'l i practica'l**, conforma la teva predicació i la teva vida a les exigències d'aquest evangeli, 'oportuna i inoportunament', et vengui bé o et vengui malament el que llegeixes... I com bellament diu l'homilia proposada per a l'ordenació: "*No et deixis prendre l'esperança de l'Evangeli, que des d'ara no solament hauràs d'escoltar sinó que també hauràs d'anunciar*".

En l'escola d'Aquella que és la *Verge de l'escolta*, podràs sempre aprendre la docilitat total a Déu, la disponibilitat a deixar-se emmotllar i guiar per Déu allà on Ell vulgui, com Ell vulgui, sense condicions ni pretensions. En el «Som aquí» de Maria ressona precisament *el missatge de la primacia absoluta de Déu*: amb la seva acollida virginal (una terra verge és on res no hi ha plantat prèviament), Maria proclama que Déu és abans de tot, per damunt de tot i al final de tot... perquè només Ell és el seu Senyor.

Amb aquesta radicalitat, el Bon Jesús ha demanat als seus primers col·laboradors *que el segueixin de prop i lliures*: lliures de llaços afectius i d'interessos, acontentant-se únicament amb el necessari, *generosos en el servei*.

Així doncs, *en aquest «Som aquí» de la Verge Maria es poden reconèixer, de manera especial, algunes actituds fonamentals que es demanen als qui són cridats a consagrar-se a Déu, amb un cor sense esclertes... =*

* una total receptivitat davant l'acció de Déu, custodiant escrupolosament el do rebut, i vivint una total docilitat a l'hora de discernir i posar en pràctica la voluntat del Senyor;

* i l'absència de tota seguretat humana, de tota garantia vinculada a la capacitat i al poder d'aquest món. Dir com Maria "*com podrà ser això si som verge?*" no vol dir menysprear allò humà, ni autosuficiència, sinó distanciament de tot allò que impliqui la presumpció humana de voler ser protagonista exclusiu de la pròpia destinació.

En aquest sentit, la pobresa de mitjans materials és *un aspecte decisiu de la virginitat* de l'Església i, en especial, dels seus membres: el recurs als poders d'aquest món, la recerca de glòria o de prestigi, la confiança en les garanties humanes, són formes temptació i de pecat contra la virginitat.

També per això, el «*Som aquí*» de Maria *exigeix* al consagrat una *vigilància crítica* davant tota forma de vida que pugui distreure de l'únic necessari, és a dir, el servei de Déu i dels germans. Únicament això justifica el celibat per causa del Regne... (PO 16), com diu Jesús: "*...n'hi ha qui renunciïn a casar-se per causa del Regne del cel. Qui ho pugui comprendre que ho compregui*" (Mt 19, 12). És una manera de respondre voluntàriament a l'amor ple i total manifestat per Jesús en la seva entrega per la humanitat, acollint-lo i corresponent amb un amor oblatiu que, per gràcia i vocació peculiar, cerca d'assemblar-se també al Senyor en la seva relació gratuïta i no possessiva amb les coses i les persones.

L'Evangelí diu expressament que "*no tothom comprèn aquest ensenyament, sinó tan sols aquells a qui Déu ho concedeix*" (Mt 19, 11). És a dir: és un do que coincideix amb la vocació, amb la crida de Déu, amb la invitació a estimar no tan sols de manera excepcional sinó també de manera exclusiva, segur de rebre la gràcia necessària, perquè el celibat consagrat "*pel Regne*" tampoc no és mai una cosa aconseguida al 100%, sinó una conquesta diària, superant gradualment tota mena d'ambigüitats, aprenent a confiar la pròpia vida afectiva a algú com un signe de la pròpia sinceritat davant Déu, i pregant pel celibat propi i aliè.

És clar que Jesús *no ens demana romandre estèrils*; al contrari, *vol que, estimant i entregant-se pel Regne com ell, els qui se sentin cridats a entendre així la vida, es converteixin en instruments de l'Esperit generant nous*

fills de Déu. El celibat del propi Jesús indica que la construcció del Regne és una tasca tan gran, urgent i necessària que val la pena invertir en ella totes les energies. És expressió de la plena disposició. No és separació dels homes, sinó vincle amb ells (S. Dianich).

I una darrera cosa: més enllà de la teva santedat personal, el sagrament de l'Orde et capacita per actuar vàlidament en el nom de Jesucrist. L'Esperit Sant, rebut en el sagrament, tendeix a envoltar tota la teva personalitat perquè Crist pastor i espòs de l'Església es manifesti en tu en la manera més viva i completa. Per a tots els ministres ordenats val el que "PdV" afirma del prevere: ...*"És cridat a reviure en la seva vida espiritual l'amor de Crist Espòs envers l'Església esposa"*, i per això *"ser capaç d'estimar la gent amb cor nou, gran i pur, amb autèntica renúncia de si mateix, amb donació total, contínua i fidel"*(nº22).

Germanes i Germans, agraïm-li a Déu aquest do tan preciós a l'Església i al món i donem gràcies també de tot cor a la família d'en Joan, sobretot als seus pares, per haver ofert un fill a l'Església i també a tots aquells que, d'una o d'altra manera han contribuït a la seva formació.

"Preguem per tal que aquest nou diaca i tots els pastors del món, ens assemblem cada vegada més al Crist, Servent de Déu, que va venir a servir i no a ser servit".

HOMILIA DIA DE LA PURÍSSIMA DE 2005, A LA CATEDRAL

Vull començar recordant que tal dia com avui fa 40 anys, en 1965, el Concili Vaticà II celebrava la seva cloenda, un esdeveniment que vaig tenir el goig de viure com a jove capellà estudiant a l'anomenada Ciutat Eterna.

Des d'aleshores s'ha vingut repetint de moltes maneres que la major de les prioritats per als seguidors de Jesús serà sempre la qüestió de la transmissió de la fe.

Açò continua essent una urgència avui: l'ésser cristians i el viure com a cristians no ha estat mai bo de fer, però és precisament davant les dificul-

tats d'on brolla més forta la crida a ser més convençudament coherents amb la nostra identitat de «sal» i «llum» en la societat.

Tant de bo que a Menorca, els membres de l'Església encertem a fer ressonar els valors i les exigències del Regne de Déu com quelcom realment propici i decisiu per a tothom.

També avui acaba la *commemoració del 150* aniversari de la proclamació del dogma de la concepció immaculada de Maria pel Papa Pius IX. Tota l'Església ha donat gràcies per aquesta realitat que manifesta l'admirable generositat de Déu amb Maria i amb tota la humanitat tan admirablement dignificada i salvada.

Nosaltres confessam que Maria de Natzaret va començar la seva vida en una situació d'amistat amb Déu, de puresa, de bondat de cor, que els altres humans no tenim. 'Preservada' (*totalment posseïda per la gràcia de Déu*) en atenció als mèrits de Jesucrist, per un do especial de Déu. Ha estat la primera a participar plenament de la Redempció de Crist l'anunci de la qual hem proclamat en la 1ª lectura ('protoevangeli': "*Posaré enemistat entre tu i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló*").

Però, havent estat *redimida des de la seva concepció*, Maria no queda desvinculada del nostre món real i històric. Maria no és un mite, no és un extra terrestre. Ella és des del primer moment de la seva existència "*la humanitat nova*". El Catecisme de l'Església Catòlica (n. 484) diu que *l'anunciació a Maria inaugura la plenitud dels temps (Gal 4,4), el compliment de les promeses... "mitjançant el poder de l'Esperit" (Lc 1,35). Déu ha pres la iniciativa -("L'Esperit Sant vindrà sobre teu...")-: açò és com un sagrament de la iniciativa de Déu en la història, és el temps de l'Esperit Sant que és el temps de l'Església en la que Ell té la iniciativa.*

No hi ha dubte que la iniciativa la té l'Esperit del Senyor, però ha volgut servir-se d'instruments humans... per exemple Maria, a la qual, Déu no va estalviar-li responsabilitats en el camí de la vida i va demanar-li la seva cooperació lliure. Déu va voler que el consentiment de Maria precedís a l'encarnació (Ibíd. n.º. 488), esdeveniment pel qual comença a complir-se *el gran projecte salvador de Déu* que Sant Pau proclama en la *carta als Efesis* (2ª lect) revelant-nos el sentit profund de la nostra existència: *hem vingut a aquest món per ser filles i fills de Déu* (v. 4 i 5).

Sant Ireneu escriu: «Allò que la verge Eva havia lligat amb la seva incredulitat, la Verge Maria ho ha deslligat amb la fe» (*Adversus Haereses*, III 22.4; cf. LG 56). *La nova Eva*, Maria, transforma la insolència de la primera Eva (i d'Adam). Com deim en la pregaria de la Salve: "...a Vos cridam els desterrats fills d'Eva." A Maria, la nova Eva (Gen 3,20) "*mare dels vivents*".

Però Maria ha de viure sempre el misteri de *Jesús* com *objecte de la seva fe*, una fe només il·luminada *per missatges* arrelats en oracles del A.T.: *aquest infant es dirà Jesús, serà "el Fill de l'Altíssim", "el Fill de David", "el Rei d'Israel", "el Messies" anunciat.*

Per açò, la resposta de Maria *immediata i radical* ("*-Fiat- Que es compleixin en mi les teves paraules*". -Lc 1,38) ha estat sempre el model emblemàtic de l'assentiment cristià. El signe distintiu del discipulat, que consisteix en escoltar la paraula de Déu i posar-la en pràctica, queda il·lustrat de manera formidable per aquesta *obediència de la fe* de Maria. En les seves paraules ressona l'afirmació *de la primacia absoluta de Déu*: a l'escola de Maria, el cristià aprèn lliçons d'escolta de la voluntat de Déu, de docilitat i disponibilitat per a deixar-se guiar per Déu on Ell vulgui, com Ell vulgui, sense condicions ni pretensions, sabent que Déu és abans, per damunt i al final de tot, perquè només Ell és "el Senyor".

Durant més de dos mil anys, l'exemple clar de la fe de Maria ha acompanyat, amb eficàcia els fills i filles de l'Església i els ha inspirat a imitar-la. Durant més de XX segles, Maria ha estat medidora en les nostres peticions al seu Fill. «Amb el seu amor de mare cuida dels germans del seu Fill que encara peregrinen i viuen entre angoixes i perills fins que arribaran a la pàtria feliç. Per això la Santíssima Verge Maria es invocada en l'Església amb els títols d'Advocada, Auxiliadora, Socors, Mitjancera» (LG 62).

Així nosaltres trobam precisament en Maria el model de creient; i a Maria li demanam intercessió i protecció quan la nostra fe dubta: per a ser «*dignes de les promeses de Crist*».

No és estrany, doncs, que els Pares Sinodals hagin presentat fa unes setmanes la següent Proposició (n.50): "*L'Església veu en Maria, "Dona Eucarística", sobretot al peu de la Creu, la pròpia figura i la contempla com a model insubstituïble de vida eucarística; sobre l'altar, en la presèn-*

cia del “*verum Corpus natum de Maria Virgine*”, l'Església venera la Verge Santíssima amb especial gratitud per boca del capellà.

Els cristians encomanen a Maria, Mare de l'Església, la seva existència i el seu treball. Esforçant-se per tenir els mateixos sentiments de Maria, ajuden tota la comunitat a viure en un oferiment viu, agradable al Pare.”

I afirmant la santedat original de Maria, reconeixem també que tots els altres som pecadors, no som originalment sants, necessitam conversió, correcció, i volem refer la relació positiva amb la nova humanitat inaugurada per Déu en Jesucrist.

Per arribar a aquest nivell de vida, que sempre ens està gran, demanem la capacitat d'obrir-nos més i més a les inspiracions de l'Esperit per tal de viure com cal a un fill de Déu.

ESCRITS

LAICOS EVANGELIZADORES

Con fecha 1 de noviembre, Solemnidad de Todos los Santos, llegará a las Parroquias UNA NUEVA CARTA PASTORAL que dirijo “a la Comunidad Diocesana de Menorca y a todos, hombres y mujeres que ama el Señor”.

Si el año pasado traté de iluminar una problemática concreta (“*Familia, Cuestión Abierta*”), ahora reflexiono en público sobre una aspiración que el Concilio Vaticano II orientó abiertamente y que muchos califican de “asignatura pendiente”= construir entre todos una Iglesia más “sinodal” en la que los laicos vayan situándose como protagonistas corresponsables y no como simples colaboradores del clero. En este contexto es donde quiero situar el problema de la ‘función eclesial’ de los laicos que no sólo pertenecen a la Iglesia sino que son Iglesia, una comunidad orgánica que ha de vivir como un conjunto y con presencia significativa de aquellos que la constituyen mayoritariamente.

Una condición necesaria es *asumir responsablemente la secularidad* según la propia vocación que cada uno tendrá que descubrir, viviendo plenamente inmerso y participando de las circunstancias culturales, económicas, sociales y políticas del mundo. El compromiso extraeclesial de los laicos forma parte de la identidad del cristiano y no es lícito evadirse y ni siquiera descuidar lo que llamamos los ‘compromisos temporales’ separando fe y vida. La luz de la fe ha de contribuir a dar más profundidad y más ‘calidad humana’ a los espacios y ambientes más inmediatos y cotidianos, trabajando con la adecuada competencia profesional, mirando al bien de todos y promoviendo efectivamente la dignidad inviolable de toda persona y su libertad. Un compromiso que forma parte ciertamente del núcleo central de la doctrina social de la Iglesia.

Otra condición imprescindible es procurar una actitud de *diálogo constante* y de *comunión*, afrontando juntos los problemas relativos a la vida de la comunidad, haciendo que los carismas de todos tengan su lugar y se realicen plenamente para el bien de todo el conjunto, sintiendo el gozo y el agradecimiento de ser miembros de nuestra Iglesia real y concreta, acompañados y presididos por pastores que actúan en nombre del Obispo diocesano y en comunión con él. Una asamblea plural que no nace por propia iniciativa ni se “autoenvía”. La fe de la Iglesia precede, engendra, conduce y alimenta nuestra propia fe.

Naturalmente, afirmaremos siempre que la característica prioritaria y fundamental de los laicos será “*el seguimiento de Jesús*” respondiendo a su condición de ‘llamados’ gratuitamente por el Señor. Un seguimiento que, si es auténtico, llevará a encarnar sus sentimientos y actitudes, para lo cual serán imprescindibles experiencias de encuentro personal con Él y con Su Palabra. Necesitamos laicos “amigos fuertes” de Jesús.

Esta comunión de vida con Jesús, inseparable de la misión de ‘enviados’, les hará ser testigos creíbles a la hora de anunciar de palabra y de obra el reinado de Dios. El Concilio insistió en que el deber y el derecho de los laicos al apostolado tiene una base auténticamente sacramental (Bautismo y Confirmación) y deriva de su unión con Cristo Cabeza. Esta doctrina conciliar apuntaba a ir pasando “de la colaboración a la corresponsabilidad”, incluida la cuestión de los “ministerios laicales” que está pidiendo un claro planteamiento vocacional, y que el mismo Derecho de la Iglesia reconoce y establece. La consagración bautismal es el fundamento de las diferentes

vocaciones en que se vive en la Iglesia la única vocación a la fe y al seguimiento de Jesús.

Finalmente, una consideración: los católicos hemos de tener una presencia visible en la sociedad pero, reconociendo la autonomía de las realidades terrestres, es lícito también preguntarse cómo tiene que ser la actuación social de los laicos, si con estructuras propias y presencia claramente confesional y competitiva, o como sal, fermento y 'mediación' eficaz, como está el alma en el cuerpo. El Evangelio apoyaría actitudes complementarias con tal que fueran 'testimoniales', pero no es fácil acertar en el qué y en el cómo.

Lo que es claro es que nadie está de sobra y que necesitamos de todos los bautizados. Y como pastor responsable de guiar esta querida comunidad diocesana de Menorca, renuevo mi llamada a todos y cada uno, también a los que dicen "estar de vuelta" y son más críticos, a todos aquellos a quienes agradecería que viviéramos cada día más y mejor el gozo de la fe y el amor compartido: "Tenéis derecho a esperarlo... y estáis también llamados a procurarlo junto a todos aquellos que intentamos seguir al mismo Jesús" dando razón de nuestra esperanza, gozosamente confiados en el poder liberador y transformador de su Evangelio.

Con mi saludo a cada uno,

† **Joan, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 1 de NOVIEMBRE de 2005)

HE LEÍDO EL ANTEPROYECTO DE LEY ORGÁNICA DE EDUCACIÓN

Seguramente esta afirmación la pueden suscribir muchos de los que ejercen legítimamente su derecho de opinión (y manifestación) al respecto y tiempo han tenido desde el 30 de marzo de 2005.

Todos estamos de acuerdo en que una buena educación es la mayor riqueza y el principal recurso de un país y de sus ciudadanos y que ese benefi-

cio debe llegar a todos, sin exclusiones. Pero esto pide, entre otras cosas, que la responsabilidad sea asumida no sólo por las Administraciones educativas y por los componentes de la comunidad escolar, sino por el conjunto de la sociedad. Por eso, somos muchos los que abogamos por un pacto escolar de Estado que dé estabilidad al sistema educativo y cree las condiciones apropiadas para abordar la urgente tarea de mejorar la calidad de la enseñanza.

Naturalmente, en este empeño es necesaria la integración de todas las fuerzas políticas y sociales, porque la inestabilidad del sistema educativo en España provocado por las constantes reformas legales no favorece a nadie. Y es particularmente obligado escuchar a los padres, según el artículo 27 de la Constitución que establece que los poderes públicos garantizarán el derecho que asiste a éstos para que sus hijos reciban la formación religiosa y moral que esté de acuerdo con sus propias convicciones.

Tal como están las cosas, si la LOE es aprobada por las Cortes con su contenido actual, parece claro lo que desde diferentes instancias se afirma:

1. Se limita a los ciudadanos el ejercicio de las libertades educativas no respetando como es debido algunos derechos fundamentales, como son el de la libertad de enseñanza; de creación y dirección de centros docentes de iniciativa social; el de establecer y garantizar la continuidad del carácter propio de estos centros; el derecho preferente de los padres a decidir la formación religiosa y moral que sus hijos han de recibir y, por consiguiente, el derecho de libre elección de centro educativo.

2. Se atribuye tal poder a las Administraciones Públicas, que apunta a convertir al Estado en el único educador, olvidando que es a los padres a quienes asiste el derecho primordial, insustituible e inalienable de educar a sus hijos.

Considerando la educación como una actividad de *servicio público* de exclusiva competencia del poder estatal se convierte en un instrumento del gobierno de turno para transformar a la sociedad. De hecho, la educación de iniciativa social queda regulada como mera concesión de carácter gubernamental y reducida a función meramente subsidiaria de los poderes públicos (cosa que compromete seriamente la democracia y el pluralismo educativo).

3. Se ve, además, con preocupación, la creación de la nueva asignatura *Educación para la ciudadanía*, cuya finalidad y obligatoriedad apuntan hacia una formación moral que impartirá el Estado al margen de la libre elección de los padres y que, por tanto, vulneraría el derecho que les garantiza el ya citado artículo 27.3 de la Constitución Española.

4. En cuanto a los profesores de religión, el Proyecto de Ley los convierte en empleados de la Iglesia, olvidando que trabajan en colegios de titularidad estatal, que forman parte del claustro a todos los efectos y que el Tribunal Supremo ha declarado reiteradamente que la Administración es la empleadora de estos profesores. Esta nueva situación, creada unilateralmente sin diálogo alguno es inaceptable jurídica, social y académicamente.

Espero y deseo que el debate parlamentario corrija y mejore el contenido y la orientación de la LOE de manera que permita alcanzar el consenso social y político prometido, y que sirvió de justificación para la paralización de la LOCE de 23 de diciembre de 2002.

† **Joan, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 11 de NOVIEMBRE de 2005)

ESGLÉSIA DIOCESANA 2005

Tots els que integram les Parròquies i Comunitats catòliques de Menorca formam un sol Cos eclesial i, havent rebut un mateix baptisme, ens hem d'ajudar els uns als altres a ser "membres vius" d'aquesta part d'Església pròxima a la nostra vida de cada dia, cridada a ser 'sagrament' de Jesús i enviada a fer visibles les obres del Regne de Déu en el nostre context socio-cultural.

La Jornada de L'ESGLÉSIA DIOCESANA ens ofereix una nova ocasió per a sentir-ne el goig i l'agraïment i per a reforçar el nostre vincle comunitari, superant algunes temptacions sempre actuals que fa bastants anys assenyalava el P. De Lubac = identificar els nostres programes o moviments com si fossin l'Església (sense matisar); una crítica destructiva disfressada sota la màscara del bé; acceptar acríticament allò que és nou només perquè

ho és, depreciant la Tradició viva, o desesperant-nos davant una evolució que sembla lenta i fins i tot una marxa enrere; creure que l'Església és només per als iniciats o 'perfectes' o, almanco, per a grups minoritaris... Els petits grups seran sempre necessaris com a llevat renovador, però caldrà fer un esforç per tenir sempre present el que significa ser i "fer" Església, sentir-se Església, una assemblea plural que no neix per pròpia iniciativa ni "s'autoenvia" (Jn 20,21), formada per homes i dones que es converteixen i s'obren a Déu responent generosament com Maria ("fiat") i els deixebles de Jesús (*quines xarxes hem de deixar cadascú de nosaltres?*).

Permeteu-me fer una crida a practicar realment i de manera generosa allò que deim "comunió de béns", personals i materials, a l'estil dels capítols 2 i 4 dels Fets dels Apòstols: escoltant junts i vivint la Paraula; essent una Assemblea Eucarística fraterna, joiosa i missionera; servint-nos els uns als altres i posant més en comú tot el nostre per tal que ningú passi necessitat.

Si som, com diu el Concili, "Poble de Déu i Misteri de Comunió", hem de demostrar que tenim en compte, sobretot, el conjunt i les necessitats dels altres: "AJUDA'NS I T'AJUDAREM".

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 13 de NOVEMBRE de 2005)

Paraules pronunciades a Mallorca en l'HOMENATGE ALS MISSIONERS I MISSIONERES DE LES 3 DIÒCESIS DE BALEARS

Des que Jesús Ressuscitat envià els seus amb les conegudes paraules: "anau a convertir tots els pobles, batiau-los en el nom del Pare, i del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyau-los a guardar tot allò que jo us he manat", els apòstols i deixebles no han deixat "de predicar la paraula de la veritat i generar les esglésies" (St. Agustí).

I ben primerenques en fruir d'aquesta dinàmica evangelitzadora han estat les nostres Esglésies a Balears. Les restes de les basíliques paleocristianes i la multitud d'objectes cristians trobats en les excavacions..., ens parlen d'unes comunitats assentades a les nostres Illes, que coneixien Jesús, miraven de viure com Ell havia ensenyat i d'encomanar als altres les paraules de vida que havien donat sentit a la seva existència.

Si les persecucions dels cristians han afavorit escampar geogràficament els plantejaments de vida cristiana, també ho ha estat la mobilitat dels exèrcits de l'Imperi Romà i providencialment per a nosaltres el fet que el Mare Nostrum fos el mar de l'intercanvi comercial especialment en els primers segles de la nostra era, la qual cosa ha afavorit en gran manera la mobilitat i els contactes entre persones i pobles i la possibilitat de compartir idees, conviccions religioses, sentiments, necessitats, etc.

A més del preuat testimoni que constitueix la Carta del Bisbe Sever de Menorca, són especialment remarcables les relacions amb el Nord d'Àfrica, i allà, a Cartago, hagueren d'anar els tres bisbes de les Illes, Macari de Menorca, Helies de Mallorca i Opilió d'Eivissa, quan l'any 484, Genseric vol escurçar les diferències teològiques que hi ha amb els arrians.

Passat el temps, també del Nord d'Àfrica els seguidors de Mahoma (570-632) escamparan la nova fe predicada per aquest profeta i arribaran a Mallorca l'any 903, dos segles després de que ho fessin a la península. Finalment, l'any 1229 es restableix la fe cristiana. Amb el Rei En Jaume arriben també els franciscans, dominics i d'altres, i amb ells la llavor d'una preocupació missionera.

Una llavor que ha anat fructificant entre nosaltres, gràcies a Déu, i s'ha traduït també en obres en favor del benestar moral i material dels germans de molts indrets arreu del món, sense oblidar l'acompanyament dels nostres immigrants de les Illes quan van haver de marxar als segles XVIII i XIX. Preveres i religiosos han compartit la seva experiència i cuidat la seva fe i han estat testimonis de l'aportació religiosa i humana d'aquestes comunitats en aquells països.

És evident que les Esglésies Particulars de les nostres Illes no han estat mai esglésies aïllades sinó molt obertes, com correspon a la catolicitat de l'Església i a la seva constitutiva dimensió d'universalitat.

Aquesta dimensió missionera segueix estant molt viva entre nosaltres i, d'acord amb el projecte de Jesús, fa molts anys que els nostres missioners i missioneres s'han fet presents entre els més desfavorits de la terra.

Avui tenim aquí entre nosaltres germans i germanes que realitzen el seu servei a 20 països (tot i que tenim missioners presents a 36 països).

Tots compartim sensacions variades quan tenim ocasió de conèixer experiències directes d'aquells qui han decidit dedicar la pròpia vida i energies al servei de l'Evangelí i dels pobres: (ahir en vàrem tenir una nova oportunitat) sentim l'admiració pel seu 'heroisme' i les ganes de fer alguna cosa ben concreta, i també la indignació per les injustícies de què són objecte milions de persones arreu del món (junt a una certa vergonya de pertànyer a aquella minoria de 'benestants' que encara es queixa i es lamenta de les pròpies condicions de vida).

Avui, una vegada més, vull agrair expressament en nom de les nostres Esglésies a Balears la generositat personal dels germans i germanes que han fet i continuïn fent de la seva vida un servei evangèlic, mitjançant el qual *la presència* de les Diòcesis de les nostres *Illes en els països de Missió s'ha anat institucionalitzant i consolidant*, la qual cosa dóna estabilitat i perdurabilitat.

Més enllà d'una sempre admirable rauxa d'un missioner aventurer, hem pogut compartir el *compromís de cooperació entre les Esglésies* (diòcesis o congregacions religioses). Les *congregacions religioses de les Illes* s'han implicat amb obres concretes a països determinats i, per exemple, la diòcesi de Mallorca ha assumit una àrea de col·laboració amb les esglésies locals de Perú i Burundi.

Vull fer notar també que el treball d'aquests homes i dones ens beneficia també aquí, construeix església aquí, manté viu l'intercanvi de sentiments i accions evangèliques, no ens deixa perdre de vista mai la nostra dimensió missionera "ad gentes" que ells fan possible enviats per les seves Esglésies d'origen o Congregacions. Darrera l'acció dels missioners hi ha sempre presents les Esglésies Particulars i també, gràcies a Déu, la generació d'un moviment continu de sensibilització i col·laboració de molts ciutadans.

Tots sabem que l'evangelització inclou també necessàriament iniciatives de promoció humana i hem d'agrair que moltes d'aquestes hagin estat possibles gràcies a *la col·laboració de moltes institucions públiques (Govern Balear, Consells Insulars, Ajuntaments) i institucions eclesials (Mans Unides) o no eclesials, mitjançant Projectes de cooperació.*

En nom de les Esglésies Diocesanes de Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera, volem agrair molt de cor aquest homenatge als missioners que el Govern Balear ha volgut promoure amb motiu del desè aniversari de la seva Cooperació reglada amb els països empobrits del sud. Deu anys de cooperació, per cert, assumida per polítics de diversos signes.

Un homenatge que *reconeix l'acció missionera de l'Església especialment*, i que inclou un projecte de Menjadors Populars que diferents congregacions i missioners de les Illes porten a terme a Perú.

L'agraïment no humilia ni esclavitzava ningú. Allò que pot esclavitzar és l'orgull. La gratitud és manifestació de magnanimitat i grandesa d'esperit.

A un diccionari he llegit que l'agraïment és un «*sentiment que ens obliga a estimar el benefici o favor que se'ns ha fet o volgut fer, i a correspondre a ell d'alguna manera*».

Tanmateix, l'agraïment de les nostres Esglésies avui no vol pagar cap deute sinó reconèixer una meritòria i molt generosa cooperació. Volem agrair, doncs, els beneficis rebuts, però sobretot l'actitud que els acompanya i els ha motivat.

Moltes gràcies.

(16 de NOVEMBRE de 2005)

ADVENT 2005

Aquestes temps litúrgic ens crida a situar-nos una vegada més entre la primera manifestació del Crist (fa més de dos mil anys) i la segona i definitiva. Però no es tracta tant de temps o moments... sinó més be de plantejar la nostra vida tenint en compte aquesta Tornada del Senyor.

Ara bé, la condició dels cristians no ha d'estar determinada només per l'espera sinó per la consciència de viure constantment a la presència del Senyor. No es tractarà, doncs, de mantenir una conducta excepcional en vista a un moment excepcional i únic. Si com diu sant Pau, som "fills de la llum i del dia" (1Tes 5,5), hem de mantenir sense perdre-la aquesta 'familiaritat' amb la llum i el dia, i no hi ha por de ser pillats sobtadament. Als cristians se'ns demana viure sempre el present com un permanent "Dia del Senyor".

De vegades, una actitud 'escatològica' orientada al futur, i plena d'especulació sobre com podran ser aquests últims dies, ha duit a desvaloritzar el present. La vida cristiana no ha d'estar determinada per allò que pot succeir sinó pel que ja ha passat (la humanitat ha estat ja redimida). Cal una reflexió constant sobre el compromís del creient en la història i sobre la necessitat de viure amb consciència que el Dia del Senyor ja ha arribat.

"*Vetlleu!*", ens diu l'Evangelí. Però no per a somiar amb un paradís perdut... El Regne de Déu ja és aquí. Es tractarà de "*llegir el present i descobrir en ell l'eternitat en acció*". Aquesta és una de les tasques que Jesús ha confiat a la seva Església.

La vida que hem rebut com un gran DO no és pura 'casualitat'. El sentit de la nostra vida és que "venim de Déu i hem de tornar a Ell" i que hem rebut dons i capacitats suficients per a la construcció del Regne... que ja comença a la terra, tot i que troba la seva plena realització en l'eternitat. Però és en el temps on hem de preparar l'eternitat.

"*Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!*". El Profeta assegura que la tendresa de Déu arriba a tot aquell qui confia en el Senyor (Is 63-64).

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat al FULL DOMINICAL el 27 de NOVEMBRE de 2005)

LIBRES PARA SERVIR

Cada cristiano es llamado a ser testimonio del Evangelio en virtud del Bautismo y de la Confirmación, pero Dios llama a algunos, con vocación especial, a una entrega total de sí mismos a la causa del Reino. Lo podremos comprobar el próximo día 8 en la Ordenación de diácono de Joan Tutzó, y os invito a todos a celebrarlo y agradecerlo.

Si todos los ministerios en la Iglesia hay que recibirlos con espíritu de pobre, porque no son derechos sino dones para el servicio, esto es particularmente evidente para los diáconos, palabra que en el Nuevo Testamento significa “servidor” en general. Un “servicio” que está unido al servicio de las mesas (Lc 12,37; 17,8; Jn 12,2; Hech 6,2), al servicio cristiano del amor (Mc 10,43 ss; Lc 8,3; Rom 15,25), al servicio del Evangelio o de la vida de la comunidad cristiana.

Los diáconos reciben la imposición de la manos “no en orden al sacerdocio, sino en orden al ministerio”, es decir, no para la celebración eucarística, sino para el servicio... Más allá de sus funciones concretas (proclamar el Evangelio, instruir al pueblo, bautizar, distribuir la Comunión, bendecir el matrimonio, celebrar exequias, guiar asambleas de oración, promover iniciativas de caridad, animar sectores de pastoral o comunidades eclesiales, gestionar la administración...), la misma presencia del diácono constituye un signo sacramental del Cristo Siervo y ésta es su identidad teológica específica (LG 18. 24. 29): ha de promover la vocación de servidores, común a toda la Iglesia. En nombre de Cristo y con la gracia de su Espíritu, el diácono sirve, incita a servir y recuerda también a los otros dos grados del sacramento del orden (presbíteros y obispos) que su misión es un servicio.

Al entregarle el libro de los Evangelios en la Ordenación se le dice: “Recibe el Evangelio de Cristo, del cual has sido constituido mensajero; convierte en fe viva lo que lees, enseña lo que has hecho fe viva, y cumple aquello que has enseñado”. *Leer, creer, enseñar y practicar* describen el itinerario del Evangelio en la vida y el ministerio de los diáconos. Y esto como mensajero comprometido, pero nunca como propietario del Evangelio para disponer según le convenga. Un Evangelio que no es sólo palabras, gestos, actitudes, sino Jesús en persona que pasó haciendo el bien y curando a los oprimidos por el maligno, que murió por nosotros y que fue resucitado por Dios Padre con la fuerza de su Espíritu como Salvador único de la humanidad entera.

Mediante el sacramento del Orden se le capacita para actuar válidamente en nombre de Jesucristo. Para todos los ministros ordenados vale lo que la Exhortación “Pastores dabo vobis” afirma del presbítero: “está llamado a revivir el amor de Cristo Esposo hacia la Iglesia esposa” y, por eso a “ser capaz de amar a la gente con un corazón nuevo, grande y puro, con auténtica renuncia de sí mismo, con donación total, continua y fiel” (n. 22).

Jesús pidió a sus primeros colaboradores que *le siguieran de cerca y libres* de lazos afectivos y de intereses, contentándose únicamente con lo necesario, siendo *generosos en el servicio* (las seguridades o recursos vinculados a los poderes de este mundo, la búsqueda de gloria o de prestigio, la confianza en las garantías humanas, son formas de tentación y de pecado). Esto exige una vigilancia crítica ante toda forma de vida que pueda distraer de lo único necesario, es decir, del servicio a Dios y a los hermanos. Únicamente eso justifica el celibato por causa del Reino que es, además, un don, como dice Jesús: “*No todos entienden este lenguaje, sino aquellos a quienes se les ha concedido*” (Mt 19, 11.12). Es una manera de responder voluntariamente al amor pleno y total manifestado por el propio Jesús en su entrega por la humanidad, acogiendo la llamada y correspondiendo con un amor oblativo, desinteresado y universal, que trata de asemejarse también a Jesús en su relación gratuita y no posesiva con las cosas y las personas. Por eso, la castidad del celibato hay que vivirla en un contexto global de *radicalidad evangélica* que comprende también la pobreza y la obediencia, en su significado esencial de *renuncia a la posesión egoísta y al éxito individual para la edificación del reino de Dios*.

Agradecemos a Dios este don tan precioso para la Iglesia y para el mundo y recemos para que este nuevo diácono y todos los pastores de la Iglesia, se asemejen cada día más a Cristo, el Siervo de Dios, que vino “a servir y no a ser servido”. Que sea un signo personal de Jesús que siendo rico se hizo pobre por nosotros, que se hizo obediente hasta la muerte, que lavó los pies de los discípulos, realizando fielmente la profecía del Siervo de Yahvé del libro de Isaías.

Con mi saludo a cada uno,

† **Joan, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 3 de DICIEMBRE de 2005)

*“Gloria a Dios en el cielo
y en la tierra paz
a los hombres que ama el Señor”.*
(Lc 2, 14)

NAVIDAD 2005

A los 40 años de la clausura del Concilio Vaticano II, siento la necesidad de pedirle al Señor que nos ayude a vivir una Navidad en sintonía con nuestros Objetivos Diocesanos: *“Promover entre todos una vivencia, celebración y transmisión de la fe con gozo y convicción”,* y *“Fomentar, según la Doctrina Social de la Iglesia, la formación y la participación activa en los ámbitos de la acción social, del mundo de la cultura y de la política”.*

También el año de la Eucaristía, expresión sacramental del amor extremo, nos ha ofrecido una nueva oportunidad de hacer presente históricamente el dinamismo del Evangelio, pues toda la vida de la Iglesia se “concentra” de alguna manera en la Eucaristía, signo y realización de la obra salvadora de Cristo Jesús, muerto y resucitado, y de una humanidad llamada a vivir unificada y pacificada.

Nosotros lo anunciamos y lo celebramos como la GRAN NOTICIA: Dios se ha hecho hombre. El amor gratuito de Dios, que no busca otra cosa que el bien de aquellos a quienes ama, se ha manifestado en nuestra historia y permanece activo desde la primera Navidad.

Desde entonces, y teniendo en cuenta el contraste que supone la existencia de tantas formas de pobreza y marginación que nuestra sociedad sigue generando en tantos lugares, no podemos sino promover la vivencia de una Navidad más solidaria que nos impulse a vivir todo el año la fraternidad *“no como un sentimiento de vaga compasión o enternecimiento superficial... sino como la determinación firme y perseverante de comprometerse por el bien común, por el bien de todos y cada uno, porque todos somos verdaderamente responsables de todos”* (Sollicitudo Rei Socialis, 380).

En nuestro mundo “secularizado” en el que parece haber poco sitio para la fe, quiero animar a todos a vivir nuestros compromisos familiares, pro-

fesionales, sociales y políticos con la mayor coherencia cristiana posible. Únicamente así seremos la Iglesia de Jesús que el Concilio calificó de “signo y sacramento (señal e instrumento) de la unión íntima con Dios y de la unidad del género humano” (Lumen Gentium 1).

MUY BUENA NAVIDAD, SIEMPRE DESEÁNDOOS UN MEJOR AÑO 2006.

† **Joan Piris**, *Obispo de Menorca*

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 17 de DICIEMBRE de 2005)

LA PAZ, UN ANHELO Y UNA ESPERANZA COMPARTIDA

La Navidad es sin duda la fiesta más celebrada en todo el mundo, incluso por los no creyentes. A los cristianos se nos pide dejar claro su verdadero significado: haber llegado a ser para siempre hijos de Dios, saber con certeza que somos “amados por Él”. Un gozo interior que hay que saborear y comunicar a los demás.

El episodio del nacimiento de Jesús es narrado por Lucas con toda simplicidad, aunque es el hecho más grande de la historia humana en el que ha llegado al mundo la salvación. “Admirable intercambio”, lo llama San León Magno. Y en el texto bíblico leemos: “Os anuncio una gran alegría, hoy ha nacido un Salvador, que es Cristo el Señor”.

Alegría grande para todos, felicidad interior y espiritual de la que el brillo puramente exterior de tantos escaparates y adornos luminosos llega a ser apenas un boceto.

Dos cosas, principalmente, subraya el mensaje navideño: la Gloria que corresponde a Dios, y la paz que es un anhelo perenne del ser humano. Dos realidades que no están desvinculadas. “Sin el reconocimiento de Dios y de su presencia en la historia, no puede existir verdadera paz...” (Benedicto XVI).

En la liturgia de adviento hemos meditado textos de Isaías en los que se nos invita a abrirle camino al Señor: “Que todo valle sea elevado y que todo monte y cerro sea rebajado”. El profeta nos dice que hay que convertir las “lanzas”, armas de guerra, “en arados y podaderas para trabajar la tierra”. De hecho no hay paz sin justicia y, quizá, habría que hablar menos de paz y dedicarse más a construir un mundo justo.

Os invito yo también a unirnos al Papa Benedicto XVI quien, en su mensaje PARA LA CELEBRACIÓN DE LA JORNADA MUNDIAL DE LA PAZ, (el 1 de enero de 2006), expresa la convicción de que “donde y cuando el hombre se deja iluminar por el resplandor de la verdad, emprende de modo casi natural el camino de la paz”. Una paz, dice, que “tiene su verdad intrínseca e inapelable, y corresponde a un anhelo y una esperanza que nosotros tenemos de manera imborrable, fruto de un orden asignado a la sociedad humana por su divino Fundador, y que los hombres, siempre sedientos de una justicia más perfecta, han de llevar a cabo”.

Es un don que hay que implorar pero “exige a todos los niveles el ejercicio de una responsabilidad mayor: la de conformar la historia humana con el orden divino. Cuando falta la adhesión al orden trascendente de la realidad, cuando se obstaculiza y se impide el desarrollo integral de la persona y la tutela de sus derechos fundamentales; cuando muchos pueblos se ven obligados a sufrir injusticias y desigualdades intolerables, faltan los elementos esenciales”.

La paz bíblica (shalom) es más que paz. Significa un bienestar basado en la justicia y la verdad que se manifiesta en fraternidad y gozo. Algo de esto expresa la tradición secular de reunirse en familia estos días, incluso promoviendo gestos sinceros de reconciliación.

Cada Navidad renovamos nuestro reconocimiento de Jesús en Belén como la luz que ilumina este mundo (acogida por unos y rechazada por otros) y como único camino para conocer de verdad a Dios y su proyecto sobre la humanidad. “En Jesús ha aparecido la benignidad de Dios”, dice la carta a Tito.

Es decir, el misterio de Dios se ha hecho presente, “empequeñeciéndose”, haciéndose carne y mostrándose en un ser humano: Jesús de

Nazaret. Buen motivo para la reflexión sobre el misterio de cada persona, sobre nuestra condición y dignidad, sobre el proyecto de hombre que Dios nos propone en Jesús: hermano entre hermanos, al lado de los más frágiles y dispuesto a dar la vida por ellos, como así ocurrió. Pero el Padre Dios no le dejó morir para siempre.

Con mi saludo a cada uno,

† **Joan Piris, Obispo de Menorca**

(Publicado en el DIARIO MENORCA el 24 de DICIEMBRE de 2005)

ALS 40 ANYS DE LA CLOENDA DEL CONCILI VATICÀ II

Enguany hem celebrat el 150 aniversari de la proclamació dogmàtica de la Immaculada i és una bona ocasió per a renovar la confiança en la presència i en l'acció de Maria en la vida de l'Església, fixant en ella els ulls del nostre cor creient i orant, com ens convida la *Lumen Gentium*: «En el seu treball apostòlic l'Església amb tota raó esguarda també cap a aquella que engendra el Crist, concebut per obra de l'Esperit Sant i nascut de la Verge justament perquè, per mitjà de l'Església, neixi i creixi també en el cor dels fidels. La Verge, en efecte, en vida fou el model d'aquell afecte maternal de què han d'estar animats tots els qui col·laboren en la missió apostòlica de l'Església per a la regeneració dels homes» (n. 65).

I també ha estat l'any de l'Eucaristia (proclamat pel Papa Joan Pau II, de feliç memòria), una vivència que ens ha d'empènyer a la màxima gratuïtat perquè la fe en Crist ressuscitat fa que l'Eucaristia sigui “un projecte de solidaritat” (com s'ha dit al darrer Sínode mundial de Bisbes): el pa i el vi, fruits de la terra i del treball humà, representen la creació que ens ha estat confiada pel Pare Déu.

Però aquest desembre no puc treure'm del cap l'esdeveniment que vaig tenir el goig de viure com a jove capellà estudiant a l'anomenada Ciutat Eterna el dia de la Puríssima de 1965 i, mirant d'escollir una idea des de la qual il·luminar l'any que acaba, m'he trobat davant un text de la *Gaudium et Spes*: «La separació, constatable en molts, entre la fe que professen i la

vida quotidiana s'ha de comptar entre els errors més greus del nostre temps... El cristià que descarta els seus compromisos temporals negligeix els seus deures envers el proïsme, i fins i tot envers Déu mateix, i posa en perill la seva salvació eterna» (n. 43).

A la nostra societat és urgent que els seguidors de Jesús ens plantegem la qüestió de la transmissió de la fe com la major de les prioritats, perquè massa sovint hi ha una dissociació entre la fe i la vida en família, al treball, a l'escola, durant el temps lliure i en la diversió, o en les relacions econòmiques, socials i polítiques.

L'ésser cristians i el viure com a cristians pot ser són posats a prova cada dia més en els nostres ambients, però és precisament davant les dificultats d'on brolla més forta la crida a ser més convençudament coherents amb la nostra identitat de «sal» i «llum» en la societat.

Tant de bo que a Menorca, més enllà de polèmiques inútils, els membres de l'Església encertem a fer ressonar els valors i les exigències del Regne de Déu com quelcom realment propici i decisiu per a tothom.

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan, Bisbe de Menorca**

(Publicat a l'ANUARI 2005 de l'Editorial Menorca)

LAICS EVANGELITZADORS PER UNA ESGLÉSIA MÉS “SINODAL”

Carta del Bisbe Joan Piris Frígola
a la Comunitat Diocesana de Menorca i a tots,
homes i dones que estima el Senyor.

*1 de Novembre de 2005
Solemnitat de Tots Sants.*

Confés que compartesc obertament amb tants de vosaltres l’aspiració de “passar de la idea d’un laic destinatari de l’evangelització, a la idea del batiat subjecte plenament actiu de la missió evangelitzadora” (Bruno Forte).

Per això, quan es compliran 10 anys de l’Assemblea Diocesana de Menorca (1996-1998) i acabada la Visita Pastoral a totes les Parròquies de la nostra Església Particular, sent la necessitat de fer aquí i ara una crida a construir “entre tots” una Església més “sinodal”¹ en la qual els laics vagin situant-se com a protagonistes corresponsables i no com a simples col·laboradors del clergat.

Una pastoral de la “proposta” evangèlica

No es tractaria tant d’una reestructuració², sinó de repensar el paper de les nostres Comunitats Parroquials en funció del nou context cultural i social i en la perspectiva d’una “nova evangelització”, en la que l’atenció necessària al territori ha de conjugarse amb una activitat i presència en els “ambients” de vida. Cal anar afegint a la pastoral de la bona acollida i l’atenció als qui vénen o criden a la nostra porta (que mai ha de faltar), una pastoral de “la proposta” evangèlica.

Certament hem avançat molt fomentant la presència i participació del laïcat en les nostres Comunitats i tenim constituïts els Consells pertinents a nivell Parroquial, Arxiprestal i Diocesà, (amb Delegacions i Secretariats), però la seva funcionalitat real no acaba de satisfer-nos. La meva impressió

és que, en molts casos, els seus membres són més executors que promotors. I les noves situacions estan demanant un esforç d'imaginació i creativitat a fi de trobar "amb altres i per al bé de tots" la manera de fer participar 'orgànicament' els laics com 'agents' en la vida diocesana i, més en concret, en l'elaboració de les decisions.

Per això, suggeresc tenir com a rerafons el següent text del Concili Vaticà II, aprofundint en el seu estudi i aplicació: "...encara que, per voluntat de Crist alguns són constituïts mestres, distribuïdors dels misteris i pastors a favor dels altres, hi ha, això no obstant, una veritable igualtat entre tots quant a la dignitat i actuació comunes a tots els fidels en allò que toca a l'edificació del Cos de Crist".³

Aquesta mateixa Constitució Conciliar diu que l'Església "és en Crist com un sacrament o signe i instrument de la unió íntima amb Déu i de la unitat de tot el llinatge humà"⁴. Dues realitats bàsiques: l'obertura a la transcendència i la fraternitat universal. Un anunci que cal fer sobretot amb la vida i el compromís dels seus membres.

És en aquest context on voldria situar el problema de la 'funció eclesial' dels laics que no només pertanyen a l'Església sinó que són Església⁵, una comunitat orgànica que ha de viure com un conjunt i "sense l'absència" d'aquells que la constitueixen majoritàriament.

1. Assumir la secularitat

Sempre he considerat molt il·luminadora la recomanació d'"escoltar, discernir i interpretar els diversos llenguatges del nostre temps i avaluar-los sota la llum de la Paraula de Déu, amb l'ajuda de l'Esperit Sant, per tal que la Veritat revelada pugui ésser cada vegada més profundament percebuda, més ben entesa i més encertadament proposada"⁶.

En conseqüència, igual que la nostra realitat eclesial al llarg de la història ha sabut conviure amb l'Imperi, la societat feudal, les monarquies absolutes i l'Estat vuitcentista, actualment són inevitables alguns plantejaments diferents "de manera adaptada a cada generació"⁷. Perquè la nostra societat actual, democràtica i globalitzada en molts nivells, travessa una autèntica transformació cultural i genera expectatives i maneres de ser, de pensar i

actuar, molt sensibles a qüestions que no podem ignorar (tals com la llibertat personal, la pròpia identitat, els drets humans, la participació responsable, etc.). Caldrà tenir en compte que, de la mateixa manera com els models socials vigents en altres èpoques han deixat la seva empremta, avui sembla socialment beneficiós promoure una major participació de tots.

Mirar el món amb amor

Ja quan alguns van jutjar excessivament optimista la postura del Vaticà II en relació amb el món, Pau VI va haver d'aclarir-ho a l'obertura de la segona etapa conciliar (29-09-1963): "Mirem el nostre temps i les seves variades i oposades manifestacions amb immensa simpatia i amb un immens desig de presentar als homes d'avui el missatge d'amistat, de salvació i d'esperança que Crist ha portat al món. Que ho sàpiga el món: l'Església el mira amb profunda comprensió, amb sincera admiració i amb propòsit sincer no de conquerir-lo, sinó de servir-lo; no de menysprear-lo, sinó de valorar-lo; no de condemnar-lo, sinó de confortar-lo i de salvar-lo". Perquè una cosa és mirar críticament el món⁸ i una altra rebutjar-lo, cosa que no pot fer una comunitat que neix en el món i ha de viure en ell compartint els seus goigs i esperances, les seves tristeses i angoixes, sobretot les dels pobres i afligits, als quals ha estat enviada. Viure plenament immers i participant de les circumstàncies culturals, econòmiques, socials i polítiques del món forma part de la identitat del cristià i no ens és lícit evadir-nos ('fugir del món') i ni tant sols descuidar allò que anomenam els nostres 'compromisos temporals' separant fe i vida, com va advertir molt seriosament el Concili⁹.

Serà necessari, doncs, que tots assumim la "secularitat" essencial a l'Església que enfonsa la seva arrel en el misteri del Verb encarnat, i es realitza de maneres diferents en tots els seus membres segons la pròpia vocació que cadascú haurà de descobrir. I també caldrà fer veure que si el Regne de Déu és allò absolut en la nostra vida (com ho va ser per a Jesús), açò vol dir escampar la seva llum donant-li més profunditat i més 'qualitat humana' també al món i a la societat en els espais i ambients més immediats i quotidians, promovent efectivament la dignitat inviolable de tota persona i la seva llibertat (en cada cas i en cada situació), i treballant amb l'adequada competència professional mirant el bé de tots. Un compromís que forma part, per cert, del nucli central de la doctrina social de l'Església¹⁰.

2. Algunes “assignatures pendents”

Tots els deixebles de Jesús han rebut l'encàrrec d'estendre la fe segons les seves possibilitats i per expressa voluntat seva han de continuar la seva missió, el seu testimoni i les seves obres de salvació. “Jo els he enviat al món com Tu em vas enviar a mi”¹¹.

No falten documents ni declaracions sobre el ser, la missió del laïcat i l'Eclesiologia de “comunió i participació”¹², però, diguem-ho clarament, en la pràctica continua essent una “assignatura pendent”, la qual cosa fa pensar en la seva poca acceptació.

Tanmateix, tots insistim en el fet que l'Església no sols és una Comunitat impensable sense la presència i l'acció dels laics¹³, la funció dels quals és absolutament necessària, sinó que el compromís d'aquests batiats resulta absolutament imprescindible per a realitzar la Missió confiada per Crist. La tasca evangelitzadora de l'Església “es farà, sobretot, pels laics o no es farà”¹⁴.

Una Església de comunió i en diàleg constant

Quan parlem de “seglar/laic-a/laïcat” (del grec “laos” = poble), estam parlant de dones i homes batiats que tracten de viure com a membres de l'Església de Jesús a la llum de l'Evangelí en les diverses circumstàncies concretes de la seva vida personal, familiar, professional i social. I quan parlem de missió o d'apostolat dels laics no podem pensar en una cosa diferent de la missió general que Jesús encarrega a l'Església, una comunitat constituïda fonamentalment per cristians laics que viuen en el món.

Aquí convé recordar afirmacions com les següents: El Poble de Déu és per a tot el gènere humà “el germen fermíssim d'unitat, esperança i salvació” perquè ha estat posat per Déu com “instrument de redempció universal”; ha de ser “sagrament visible d'unitat del gènere humà” i “sagrament universal de salvació, que manifesta, i al mateix temps realitza, el misteri de l'amor de Déu a l'home”¹⁵.

Per això, cercar, promoure i fer “visible” la comunió i la unitat, no és una qüestió “opcional” per a l'Església i cadascun dels seus membres, ja que la direcció de la Història segons el Pla de Déu és la fraternitat universal. I

aquesta és la petició de Jesús en la seva oració de comiat: “Pare, que tots siguin u.”¹⁶

Tots, doncs, hem d'acollir-nos amb benevolència, clergues i laics, acceptant amb goig les diferències inevitables que poden i convé que siguin font d'enriquiment perquè l'Esperit ha repartit molts dons a tots. Es tracta que aquests dons i carismes (capacitats) de tots tinguin el seu lloc i es realitzin plenament en bé de tot el Cos, subordinant-ho tot i tots (persones, grups i interessos particulars) a la realització del bé comú i als interessos del conjunt.

Hem de parlar més, tot i que això ens porti a discutir, com en la pròpia família¹⁷. En el fons, els silencis o reserves tàcites per evitar enfrontaments momentanis ens divideixen i és necessari tenir la valentia de parlar-ho tot, encara que hi hagi el risc de criticar-nos els uns als altres.

És cert que la unitat a l'Església és un do que cada dia convé demanar. Però, una comunió únicament 'sobrenatural' que no s'alimenta de sincera confrontació corre el risc de ser un eslògan buit. Hem d'afrontar junts els problemes relatius a la vida de la comunitat sense voler evitar la discussió recurrent a presumptes directrius 'de dalt' o prenent imposar voluntats demagògicament.

Goig i agraïment de ser Església de Crist

També hi pot estar faltant més consciència d'Església. “Creure” és un acte eclesial i tot cristià enfonsa les seves arrels en una tradició viva que “deriva dels Apòstols”¹⁸ i que convé viure amb consciència de pertinença a l'Església Particular, a la Diòcesi presidida pel Bisbe, legítim successor dels Apòstols, en comunió amb el Bisbe de Roma, successor de Pere. I, en conseqüència, amb consciència de “membres vius” d'aquesta part d'Església pròxima a la nostra vida de cada dia, en la vida comunitària de la qual la nostra Fe neix, creix, s'alimenta... acompanyat i presidit per pastors que actuen en nom del Bisbe diocesà i en comunió amb ell. La fe de l'Església precedeix, engendra, condueix i alimenta la nostra fe.¹⁹

Joan Pau II va resumir molt bé aquesta qüestió: “Alguns contemporanis objecten: Crist, sí, Església, no!”. A més de la protesta que implica, en aquest lema podria apreciar-se una certa obertura a Crist, que la Il·lustració

excloïa. Però és una obertura aparent. Crist, en efecte, quan és acceptat realment, porta sempre amb ell mateix l'Església, que és el seu Cos místic. Crist no existeix sense l'Encarnació, Crist no existeix sense l'Església. L'Encarnació del Fill de Déu en la natura humana es prolonga, per voluntat seva, en la comunitat dels éssers humans que Ell mateix va constituir, garantint-los la seva presència constant²⁰.

I no fa gaire se'ns recordava que “estam encara lluny dels nivells indispensables de comunió i de confiança entre bisbes, sacerdots, teòlegs i poble de Déu. Mentre els cristians no recuperem la plena confiança en nosaltres mateixos, i no sentim el goig i l'agraïment de ser membres de la nostra Església real i concreta, no serem creïbles davant el món ni sorgirà en nosaltres un desig vigorós i resolt d'anunciar un evangeli en el que no acabam de creure²¹”.

És veritat que, en les últimes dècades, es van obrint pas associacions laïcals, moviments eclesials i noves comunitats que susciten en molts laics un fort sentit de pertinença a l'Església. Per alguns, aquesta nova realitat associativa és una oportunitat pastoral, però per d'altres va essent un problema.

A les parròquies som i feim Església

Sigui com sigui, convé viure arrelats en la comunitat eclesial, inserits en la Parròquia com a comunitat cristiana concreta i immediata on alimentam, celebrem la fe i cream llaços de fraternitat i comunió, com a testimonis i anelles visibles i properes d'una cadena de segles. A les parròquies s'agrupa el poble cristià senzill i hem de crear-hi un clima de fervor, d'unitat, de responsabilitat compartida.

Sense negar la necessitat de petits grups com a ferment renovador, caldrà fer un esforç per tenir sempre present el que significa ser i “fer” Església, sentir-se Església. Una “realitat humana envaïda per allò diví” com diria Pau VI. Una assemblea plural que no neix per pròpia iniciativa ni “s'autoenvia²²”, i que se sap formada per homes i dones que es converteixen, que s'obren a la crida de Déu responent generosament com Maria (“fiat”) i els deixebles de Jesús (“deixant les xarxes”).

D'altra part, sabem que l'existència cristiana queda configurada pel Baptisme, que és el fonament de la comunió per a les diferents vocacions mit-

jançant les quals es viu a l'Església l'única vocació a la fe i al seguiment de Crist, però cada vegada és més necessària una vertadera i adequada "iniciació cristiana" dels batiats que afavoreixi viure i testimoniar la novetat i la bellesa de la vida rebuda gratuïtament en Crist.

De col·laboradors a corresponsables

El Concili Vaticà II insistia en el fet que el deure i el dret dels laics a l'apostolat deriven de la seva unió amb Crist Cap, i que el fonament eclesial del compromís apostòlic dels laics no és "l'encàrrec" dels Bisbes sinó que té una base autènticament sacramental (Baptisme i Confirmació), que fa possible i legitima una autèntica autonomia en el desenvolupament de la Missió²³. Tot apuntava a anar passant "de la col·laboració a la corresponsabilitat".

Un teòleg ben autoritzat com és Schillebeeckx diu que el laic participa en la missió universal de tota l'Església; participació que no consisteix en un 'ofici' (és de caràcter no clerical); i, a més a més, la relació i compromís del laic en el món no pot ser simplement 'humanitzant' sinó formal i explícitament "cristiana"²⁴.

Tanmateix, 40 anys després i ja en el segle XXI, encara continuam clamant per una veritable "participació" del laicat que signifiqui passar d'una situació de passivitat a una postura activa i responsable, i anhelant una major "complementarietat" eclesial entre grups i sectors a partir de trobades, comunicació, diàleg, interparroquialitat, etc.

3. Laics "amics forts" de Jesús

Hem de convenir que la característica prioritària i fonamental dels laics serà sempre "el seguiment de Jesús" com a resposta a la seva condició de 'cridats' gratuïtament pel Senyor ('convocats', segons la terminologia conciliar). Tots els relats bíblics de vocació assenyalen explícitament aquesta 'identitat' bàsica que no podem perdre de vista.

Si aquest seguiment és autèntic, portarà a encarnar els sentiments i les actituds de Jesús; a deixar-se configurar per Ell en la relació filial amb Déu i en el descobriment de la seva voluntat; a créixer en l'amor al proïsme des-

cobrint la necessària disponibilitat per al servei (del Regne) i la solidaritat²⁵.

Això ens demana experiències de trobada personal amb Jesucrist, perquè allò nostre no és prioritàriament una doctrina o una ètica. És la persona viva de Jesús la que hem d'acollir personalment per a trobar el sentit últim i definitiu a la nostra història. "No serà una fórmula la que ens salvi, però sí una Persona i la certesa que ella ens infon: ¡Jo som amb vosaltres!"²⁶.

Cuidar la dimensió orant, formativa i festiva

Per això, és tan bàsic cuidar la dimensió orant i celebrativa de l'existència cristiana junt amb la necessitat de formació, presència visible i servei testimonial. En aquest sentit, les comunitats cristianes i cada un dels seus membres han de tenir sempre present el que es diu en els Fets dels Apòstols 2, 42-47, tant per fixar el seu perfil fonamental i definir les seves opcions com per refermar el seu testimoni davant el món, sense confondre's amb ell.

També pel mateix motiu, cal insistir en la radicalitat evangèlica que el seguiment de Jesús requereix en totes les formes de vida cristiana. Els valors evangèlics que semblen patrimoni "dels consagrats" són comuns i tots estam cridats a viure'ls en les circumstàncies pròpies de cadascú²⁷. Tot creient ha de plantejar-se la seva sexualitat, la seva afectivitat i paternitat-maternitat a la llum de l'Evangelí, ha d'usar dels béns materials atenent a l'esperit de les benaventurances, posant-los al servei dels pobres i, quan ha de disposar de si mateix, del seu temps i de les seves capacitats, ha de ser obedient a la voluntat de Déu.²⁸

Crist, Paraula que salva: única "seguretat"

Aquest radicalisme el capacitarà per viure obert a les sorpreses de cada dia, com habitant "en tendes de campanya", la qual cosa no equival a estar improvisant sinó a decidir-se per una premeditada i deliberada actitud de desarrelament, de pobresa, de disposició existencialment acceptada, conseqüència d'haver arribat progressivament a optar per cercar i mantenir un nivell de llibertat construït únicament sobre l'esperança evangèlica. Viure així a la intempèrie comporta renunciar a seguretats aventurant-se sense por pels camins de la vida, pelegrinant sense més suport que la Paraula que salva, cercant el Regne i la seva justícia.

Tanmateix, aquesta comunió de vida amb Jesús no pot separar-se de la missió²⁹. Tot cristià, membre de dret del Poble de Déu, és 'enviat' al món a anunciar de paraula i d'obra el Regnat de Déu. I tornem-ho a dir: la Vocació cristiana és essencialment i radicalment apostòlica i la seva font és el mateix Crist. Convé no perdre mai de vista aquest component cristològic de la vocació cristiana.

Laics cristians per a la vida del món

És necessari, a més, evangelitzar en les dues dimensions: cap endins i cap enfora de l'Església, és a dir, cap al món. I fer-ho com a "testimonis", amb paraules i doctrina, però sobretot amb gestos i obres que manifestin una vida coherent amb l'Evangelí, ja que la primera condició del testimoni no és el saber més o menys teòric sinó "l'experiència" viscuda³⁰.

Com a membres de l'Església vivim en el món entre l'encarnació i la distància, la solidaritat i el contrast, el compromís i l'esperança³¹, superant la temptació de concentrar la preocupació i l'actuació més sobre els afers interns dels nostres propis grups i comunitats (eclesiocentrisme) que no sobre l'anunci de l'Evangelí als allunyats i als no creients; o de pensar que l'Església pot assenyalar al món el que ha de fer en els afers temporals (clericalisme), oblidant clarament la seva reconeguda autonomia³²; o confondre laïcitat amb laïcisme³³ i secularitat amb secularisme, cosa que portaria a relegar l'Església a l'àmbit purament cultural i privat, rebutjant qualsevol relació de les realitats temporals amb Déu i amb l'ordre ètic que deriva de la fe en Ell.

La fe no és una qüestió privada, s'expandeix pel testimoni

Si els catòlics deixam de tenir una presència visible i incisiva en la societat com a llevat evangèlic, sal i llum del món, fins i tot essent signe de contradicció, correm el risc de ser infidels a la nostra condició de *resta d'Israel* (en terminologia bíblica) i podem convertir-nos en *residu* marginal i irrellevant. Reconeixem la total autonomia de les realitats temporals, però és lícit també preguntar-se com ha de ser l'actuació social dels laics³⁴, si amb estructures pròpies i presència clarament confessional, militant i competitiva, o com a ferment silenciós i *mediació* eficaç, com hi és l'ànima en el cos³⁵. L'Evangelí recolzaria actituds complementàries sempre que fossin *testimonials*³⁶. No és bo de fer encertar en el què i en

el com, però allò que és clar és que ningú està de sobra i que tots els batiats som necessaris.

Pot ser hi hagi moltes explicacions per l'allunyament pràctic de molts, que no volen saber res de l'Església tot i declarant-se 'creients' (no practicants), i pel cansament d'altres que han decidit mirar cap a una altra banda desistint d'esperar una renovació que no acaba d'arribar.

Com a pastor responsable de guiar aquesta estimada comunitat diocesana de Menorca, repetesc el que vaig demanar ja en altra ocasió a tots i cadascú dels cristians que diuen "estar de tomada" i són més crítics, a tots aquells a qui els agradaria que visquéssim cada dia més i millor el goig de la fe i l'amor compartits: "Teniu dret a esperar-ho... i sou també cridats a procurar-ho junt amb tots aquells que intentam seguir el mateix Jesús".

4. Sortir de l'ambigüitat

Encara que és cert que tots vivim les conseqüències de l'impacte de la secularització, la cultura de la increença i les dificultats que suposa viure la fe en un context de pluralisme creixent i amb altres formes d'entendre la vida, altres creences, etc., és necessari sortir de l'ambigüitat i superar la indecisió a l'hora d'assimilar els continguts específics de la fe cristiana. En bastants cristians sembla manifestar-se una fàcil actitud sincretista que, tot i que subratlla els continguts humans de l'Evangelí, deixa molt difuminats els aspectes veritablement religiosos i transcendents.

Tornar a escoltar la veu de l'Evangelí i ser conseqüents

Es parla gustosament i s'accepten fàcilment algunes manifestacions del comportament de Jesús (l'amor, les benaventurances...) i, alhora, es rebutgen altres continguts (la indissolubilitat del matrimoni, la virginitat, etc.). Hi ha qui resumeix el cristianisme en l'"amor" (entès com un sentiment de perfils difícils de definir) separat dels "manaments" o, almanco, lluny de la profunditat i exigència de 1Cor 13. Encara que el més freqüent i preocupant sigui recolzar la vida moral en allò que anomenen "la pròpia consciència" sense més discerniment, o en "estar bé amb jo mateix", amb un concepte de llibertat sense relació amb la veritat objectiva i la fe cristiana.

És comuna la coexistència de formes aparentment cristianes amb esquemes de pensament i conductes que han deixat de ser-ho.

Hi ha qui continua usant, per exemple, expressions com “adéu”, “diu-menge”, etc., però no li dóna exactament el seu sentit cristià original, i són freqüents les celebracions de Nadal (ara diuen “nadals”, no sé per què), Pasqua o “setmana santa”, identificades amb simples oportunitats vacacionals. Fins i tot les tradicionals “festes patronals” van essent programades i viscudes a la manera comú d’una societat ja manco confessional. Això sense entrar a comentar el capítol dels signes religiosos (creus, medalles...), l’ús del qual és d’allò més pintoresc, o el més important encara de batejos, casaments, primeres comunions, funerals, etc., amb tot allò que acompanya aquestes fites tan significatives per a la vida dels seguidors de Jesús.

Com que és innegable que molts batiats participam d’aquestes i d’altres ambigüitats, convé tornar a escoltar la veu de l’Evangeli i obrir-nos al misteri del Regne de Déu des de la conversió i la fe: “El Regne de Déu és a prop, convertiu-vos i creis la Bona Notícia”³⁷.

Però, l’acceptació i la pràctica de l’evangeli, que alguns consideren un fracàs o una utopia irrealitzable, fructificarà únicament si hom deixa de reivindicar una total autonomia considerant-se a un mateix com un absolut i s’obre com la terra àrida perquè el voler de Déu penetri com la pluja en primavera, perquè la Paraula del Senyor està destinada a convertir les consciències com la pluja i la neu fecunden la terra³⁸. Hi ha textos de l’Antic Testament que la descriuen com un guerrer que davalla sobre el món per refer l’ordre perdut i orienten la humanitat cap a un temps en el qual la gent tindrà fam d’escoltar-la³⁹. I sant Pau parlarà de la Paraula com d’una espasa⁴⁰.

Estiguem-ne segurs, la llavor sembrada és bona

Seria bo deixar ressonar en cadascú la crida de Jesús invitant-nos aquí i ara a tractar de conèixer quines són les nostres veritables disposicions interiors per a l’acollida i l’eficàcia de la Paraula sembrada en nosaltres⁴¹.

Ell diu que podem ser com un camí endurit i exposat a tots els vents que no permet a la Paraula ser acollida. O com un terreny pedregós que no permet arrels profundes. “Escolta la Paraula i l’acull amb alegria”, però és

inconstant, no és capaç de pregar-la, de reflexionar-la, d'entendre-la i assimilar-la; no pot adquirir una certa consistència i transformar-se en conviccions de fe personal i profunda.

Podem ser també com un terreny ple d'espines i cards que sufoquen la llavor germinada. Havent-la acollida no està lliure d'interferències que debiliten i posen en crisi la vida cristiana.

O podem ser el bon terreny, obert i generós, que coopera lliurement escoltant la Paraula, es compromet en l'oració i en la reflexió i, per tant, vol i s'esforça per obrir-se a l'acció de l'Esperit que ens guiarà a la conquesta de la llibertat interior, sense la qual no s'està en condicions de fer-la fructificar.

5. Recuperar l'esperança

Constatam que l'entusiasme per comunicar i testimoniar en el món la pròpia fe va disminuint, donant pas a un sentiment d'inferioritat no plenament conscient, però que provoca incertesa i desànim i, consegüentment, debilita l'esperança. Tot i que massa vegades l'esperança es confon amb una actitud purament humana d'espera confiada que, per principi, no inclou cap certesa: "esperem que...". Per açò hi ha actituds més o manco esperançades, però no fortament motivades i disposades a tot.

Esperar contra tota esperança

L'esperança cristiana és un corrent interior que es manifesta en el goig de sentir-se fonamentat en la fe en Jesús ressuscitat, dóna confiança en el poder alliberador i transformador de l'Evangelí i capacita per a viure amb un bon nivell de valentia profètica, que no és fanatisme ni seguretat orgullosa, sinó confiança absoluta en la força i saviesa de Déu, i en el seu Esperit que ens guia. Els creients confessam que l'únic futur absolut és el mateix Déu com a plenitud i proximitat. Una fe que es proposa i mai s'imposa a la força, però que no pot ésser anunciada des de la por, el dubte o el silenci vergonyant.

A més, avui, els creients es veuen en la necessitat de donar raó de la seva esperança. *El futur de la humanitat* està en mans d'aquells que sabran donar a les generacions futures raons per a viure i raons per a esperar.⁴²

Una esperança més viva, doncs, ens faria assaborir l'afirmació de Jesús: "sense mi no podeu fer res"⁴³, i comprometre'ns amb entusiasme en la nostra perfecció i la dels altres. Ens faria aixecar de les caigudes, renovats i motivats, capaços de lluitar confiadament per a construir el món segons el projecte del Senyor i minorant l'atracció i l'afecció als béns fugaçs d'aquest món. Ens faria suportar amb serenitat i fortalesa els patiments i les adversitats de la vida, confiant més en l'amor de Déu i abandonant-nos completament a Ell, "esperant contra tota esperança".⁴⁴

Però per a viure amb esperança el present convé estimar el temps que ens ha tocat viure, i fer-ho amb actitud permanent de discerniment sabent trobar i valorar "els signes d'esperança presents en aquest període del segle, malgrat les ombres que a vegades els amaguen"⁴⁵ (els progressos en diferents sectors de la ciència; el sentit més viu de la responsabilitat en l'ecològic; els majors esforços en el restabliment de la pau i de la justícia; la major voluntat de reconciliació i de solidaritat entre els pobles; l'acollida dels carismes i la promoció del laïcat; la intensa dedicació a la causa de la unitat de tots els cristians; l'espai que es dóna al diàleg amb les religions i la cultura contemporània); i mantenint un esforç responsable perquè es multipliquin, reconeixent i valorant les possibilitats que tots tenen, esperant amb paciència que madurin al seu temps, fent-nos "signe" de l'amor de Déu per a cadascú.

Viure en la dinàmica del provisional i pregant

Tenir esperança implica tenir "paciència" per a transferir les energies d'allò que encara no es pot fer, concentrant-les en allò que avui ja és possible. L'hora de Déu s'espera caminant cap a ella⁴⁶, sense evadir-se en un passat que ja no ens pertany o en un futur que encara no existeix, tot i que estigui obert a la nostra creativitat. I sempre educant aquesta llibertat progressiva que ens capacita per acceptar el patiment per allò que "encara no és" i per a comprometre totes les energies a favor del que "ha de ser", vivint la dinàmica del provisional.

No se'ns demana una audàcia superficial i irresponsable sinó el coratge d'aquells que, no tenint res a perdre i conscients de la presència de l'Esperit que renova totes les coses, tenen el valor d'afrontar, suportar i superar les conseqüències de les seves mateixes decisions, preses a la llum de l'Evangeli.

Una esperança així s'alimenta en l'oració i cercant Jesucrist amb els ulls de la fe i mitjançant mediacions fidels⁴⁷. És l'itinerari dels humans de tots els temps que va del visible i temporal a l'invisible i etern⁴⁸. La Carta als Hebreus parla de "ahir, avui i sempre"⁴⁹ significat que les accions de Déu i el seu Amor no estan limitades pel temps. El Concili Vaticà II afirma que el Misteri de l'Encarnació "ens és revelat i continua a l'Església"⁵⁰, realitat 'humana i religiosa' alhora, realitat bidimensional, visible i invisible. El sobrenatural manifestant-se mitjançant realitats humanes. L'absolut a través del contingent. Mediacions humanes necessàries per petites que semblin.

6. La qüestió dels Ministeris laïcals

No es tracta d'una simple qüestió organitzativa, sinó d'una vertadera i pròpia reconstrucció de l'acció eclesial des dels seus fonaments. Per tal que les mediacions siguin efectivament evangèliques, avui se'ns demana un compromís inequívoc en favor de la justícia i la igualtat⁵¹. Quelcom que requereix instruments precisos i al mateix temps profunds, capaços de respondre a les necessitats concretes que van sorgint en la nostra Església. I això no s'improvisa. Per això resulta rellevant la qüestió de la formació d'aquests 'mediadors' que els capacitarà per assumir els valors i contravalors de la nostra cultura i sotmetre'ls al sedàs de l'Evangelí.

Caldrà posar en acció instruments que, superant el nivell superficial i immediat de la resposta a les urgències, ens habituïn a pensar i a projectar a llarg termini; instruments que posin plegats preveres, laics, religiosos a reflexionar, discutir, resar, treballar, somiar l'Església de demà, un demà que ja ha començat. Aquests instruments requereixen competència, llibertat i amor a l'Església.

Laics i laiques, animadors de l'orde temporal

Si la Missió ha estat confiada radicalment a tots els membres de l'Església sense excepció, el paper dels laics en una acció pastoral "de nou encuny" està demanant un clar plantejament vocacional, i és el nostre deure avaluar alguns aspectes que el mateix Dret de l'Església reconeix i estableix com, per exemple, la funció pròpia i peculiar, tot i que no exclusiva, dels laics d'animar l'orde temporal en el món i de forma molt particular

l'àmbit de la família i la llibertat d'acció en la seva condició de membres de la societat.⁵²

Ministeris ordenats i ministeris laicals

És en aquest context on situaria el servei eclesial que tots coneixem i que s'ha anat concretant històricament en els anomenats "Ministeris" ('ordenats' –que inclouen el caràcter sacramental- o 'instituïts' i 'reconeguts'), dels quals en parlem molt i caldria fer-ne opcions més convençudes (i convincents?).

A l'Exhortació Sinodal "Evangelii Nuntiandi"⁵³ vénen citats els ministeris dels: "catequistes, animadors de l'oració i del cant, cristians consagrats al servei de la Paraula de Déu o a l'assistència dels germans necessitats, caps de petites comunitats, responsables de moviments apostòlics o altres responsables". A més d'aquests, sorgeixen contínuament a l'Església nous ministeris per assegurar diferents serveis en la comunitat: predicadors, delegats per a rebre el consentiment matrimonial, presidents de la celebració de la Paraula, ministres extraordinaris del Baptisme, preparadors per al Matrimoni, responsables de la pastoral, i una llarga llista de ministeris que diuen relació a les celebracions litúrgiques"⁵⁴.

S'està donant a la pràctica una transició cap a una Comunitat eclesial que alguns anomenen 'pluri-ministerial'. Anam trobant-nos amb situacions que afecten la ministerialitat en l'àrea "celebrativa" (cant, pelegrinatges, religiositat popular, oracions, rosaris, novenaris, etc.); en l'àrea de "la Paraula" (preparar cristians no sols perquè la coneguin millor, sinó perquè assumeixin el ministeri particular de donar-la a conèixer en els seus ambients específics); en l'àrea "ecumènica" i "interreligiosa" (preparar agents per a l'estudi de les diferents confessions cristianes -i la pròpia- i altres religions, i per al diàleg i la col·laboració amb diferents creients); en l'àrea "pastoral" (organització de la caritat, visita i atenció sacramental de malalts, oracions pels difunts, baptismes, preparació per al matrimoni, catequesi...).

Pastoral d'ambients: testimoni, anunci i denúncia

Tot això s'haurà de fer sense oblidar el compromís extraeclesial dels laics i l'anomenada pastoral d'ambients⁵⁵ que haurà de tenir en compte les dimensions essencials de l'evangelització (testimoni, anunci, denúncia,

transformació, comunió eclesial), i estar animada per l'esperit de les benaventurances. L'Exhortació apostòlica *Christifideles Laici* i el recent Compendi de Doctrina Social de l'Església assenyalen camps concrets ben importants: la defensa del dret inviolable a la vida; la necessària llibertat de consciència de tota persona; la família; la política⁵⁶; la qüestió econòmico-social, on cal assegurar la primacia i la dignitat de la persona humana; la cultura, i en ella "el món de l'escola i de la universitat, els ambients d'investigació científica i tècnica, els llocs de la creació artística i de la reflexió humanista"⁵⁷.

Anem, doncs, fent realitat aquesta "ministerialitat" i serem una Comunitat cristiana més i millor "confessant", i testimoni del Déu del Regne.

PER A LA REFLEXIÓ EN GRUP

1.- ¿Què es allò que afavoreix i què es allò que impedeix avui realment que els laics siguin més protagonistes (subjectes responsables) de l'acció pastoral de l'Església?

2.- ¿Com ha de ser avui l'actuació social dels cristians laics: amb estructures pròpies i presència clarament confessional o com el llevat en la pasta i "mediació" eficaç en els diferents ambients? Per què?

3.- ¿Quins "ministeris laïcals" necessita prioritàriament la nostra Parròquia, Arxiprestat, Diòcesi, per a la missió (cap endins i cap enfora) i com fer-los realitat?

ORACIÓ

Senyor Jesucrist, et donam gràcies per la consagració baptismal que ens fa membres de la teva Església, en la qual ens has cridat a promoure la fraternitat universal fins que "tots siguem u".

Volem viure vinculats a Tu escoltant la teva Paraula sense interferències i amb més profunditat, deixant-nos convertir per Ella per a seguir-te cada dia amb més radicalitat.

Ajuda'ns a ser "mediació" creïble en els diferents ambients en els que ens crides a ser "sal i llum", vertaders "testimonis" teus en el món, capaços de donar raó de la nostra esperança, gojosament confiats en el poder alliberador i transformador del teu Evangeli.

AMÉN.

- ¹ La "sinodalitat" és una mentalitat i una praxis fruit d'una 'educació per a la comunió' que ha d'anar fent-nos més capaços d'acollida i de valoració de les diferències. L'existència d'un adequat sentit crític no és necessàriament un obstacle i menys una traïció, però també s'ha de demostrar que és perfectament compatible amb l'obediència practicada pels adults, a l'estil de Fets dels Apòstols 15 i Gàlates 2.
- ² L'Assemblea Diocesana de Menorca apuntava la revisió de límits d'algunes Parròquies, de serveis i horaris...
- ³ Vaticà II, Constitució sobre l'Església (LG), 32.
- ⁴ Ibíd, LG,1
- ⁵ Cfr. Cristians laics Església en el món (ChL), 9 i 15
- ⁶ Vaticà II, Constitució sobre l'Església en el món d'avui (GS), 44
- ⁷ Ibíd, GS, 4
- ⁸ "És conegut que aquest terme té un doble significat en la Sagrada Escripura. Por exemple, "l'esperit d'aquest món" (1Co 2, 12) indica tot allò que allunya l'home de Déu. Avui podria correspondre al concepte de secularització laicista. Tanmateix, la Sagrada Escripura contraresta aquest significat negatiu del món amb un altre de positiu: el món com l'obra de Déu, com el conjunt dels béns que el Creador va donar a l'home i va encomanar a la seva iniciativa i clarividència." (Joan Pau II, *Memoria e identidad*. Ed. La esfera de los libros, 2005. p. 148). Cfr també "món" en GS 2: "tota la família humana amb la totalitat de les coses enmig de les quals viu; el món, teatre de la història del llinatge humà, marcat amb l'activitat, les desfetes i les victòries d'aquest; el món que els fidels cristians creuen creat i conservat per l'amor del Creador, posat certament sota la servitud del pecat, però també, esclafada la força del Maligne, alliberat per Crist crucificat i glorificat, a fi que es transformi d'acord amb el pla de Déu i arribi a la plenitud".
- ⁹ Vaticà II, (GS) L'Església en el món d'avui, 1 i 43.
- ¹⁰ Cfr. Centessimus annus, 5.
- ¹¹ Jn 17,18; 20,21; Mt 28,18-20; Mc 16,15; Lc 24,47-48; cfr. Ac 1,8).
- ¹² El Concili Vaticà II (1962-1965) ha abordat explícitament el tema de manera especial en el cap. IV de la Constitució sobre l'Església (LG) i en el Decret sobre l'Apostolat dels laics (AA), i el mateix ha fet el nou Codi de Dret Canònic (1983), el Sínode de Bisbes (1987) i la seva consegüent Exhortació Apostòlica *Cristians laics Església en el Món* (ChL) (1988).

- ¹³ Calero, Ant^o. M^a., *El laico en la Iglesia. Vocación y Misión*. CCS, Madrid 1997, p. 130.
- ¹⁴ Cfr. *Cristians Laics Església en el Món*, 148.
- ¹⁵ Cfr. LG 9 i 48; GS 42 i 45.
- ¹⁶ Jn 17.
- ¹⁷ “Caldrà franquejar distàncies, entaular i prosseguir diàlegs que poden semblar, a certes mirades, humiliants; pactar sense cansament, parlar-se, escoltar-se els uns als altres... i tornar a estimar-se els uns als altres”. Cfr. Pau VI, “*Ecclesiam Suam*” (1963). especialment cap. 3r: *Diàleg*.
- ¹⁸ Vaticà II, Constitució sobre la Divina Revelació (DV), 8.
- ¹⁹ Cfr. *Catecisme de l'Església Catòlica*, 181.
- ²⁰ Juan Pablo II, *Memoria e identidad*. Ed. la esfera de los libros, 2005. p. 146.
- ²¹ Cfr. Sebastián, F., *Vocación apostólica de los fieles laicos*. Congrés d'Apostolat Seglar. Madrid, 2004.
- ²² Jn 20,21
- ²³ Vaticà II, Decret sobre l'Apostolat dels laics (AA), 1. 3; 24; LG 33; 37; 39; GS 43.
- ²⁴ Schillebeeckx, E., *Definición del laico cristiano*, en Baraúna, G. (ed.), *La Iglesia del Vaticano II*, II Barcelona 1966, pp. 987-990.
- ²⁵ GS, 22 i 32.
- ²⁶ Joan Pau II, Exhortació Apostòlica sobre el Nou Mil·leni (NMI), 29.
- ²⁷ LG, 42.
- ²⁸ Cfr. Carta Pastoral dels Bisbes de Pamplona i Tudela, Bilbao, San Sebastián y Vitoria, *Quaresma-Pasqua, 1996*.
- ²⁹ Mc 3,14.
- ³⁰ Ac 1,21-22; 10,41.
- ³¹ Cfr. l.c. Carta Pastoral ..., *Quaresma-Pasqua, 1996*.
- ³² GS 36.
- ³³ “En la pràctica, és una ideologia enemiga de la llibertat, tot i que teòricament es reclami el contrari. Perquè pretén que la societat sigui laica quan en realitat és plural i majoritàriament religiosa, i aleshores actua contra ella per la força o per l'enginyeria social de les lleis i els grans mitjans de comunicació, com es practica a Espanya”. (cfr. Miró i Ardèvol, J. Conferència en la universitat St. Tomás de Xile 3 de Juny de 2005).
- “El principi de la laïcitat es legítim si s'entén com la distinció entre la comunitat política i les religions [...]. Tanmateix, distinció no vol dir ignorància, laïcitat no és laïcisme. És únicament el respecte de totes les creences por part de l'Estat, que assegura el lliure exercici de les activitats del culte, espirituals, culturals i caritatives de les comunitats de creients. En una societat pluralista, la laïcitat és un lloc de comunicació entre les diferents tradicions espirituals i la nació”. (Joan Pau II, Discurs al Cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu, gener de 2004, n. 3.).

- ³⁴ García Roca, J., *¿Presencia o Mediación? Dos modos de entender el compromiso cristiano en el mundo: “Sal Terrae”* 74 (1986/9) pp.597-607.
- ³⁵ Cfr. LG 31.38; GS 8.40.
- ³⁶ Cfr. Mt 5,16; 6,3
- ³⁷ Mc 1,14-15.
- ³⁸ Cfr. Is 55,10
- ³⁹ Sv 18,5; Am 8,11
- ⁴⁰ Ef 6,17 (“de dos talls” dirà l’autor de la Carta als Hebreus).
- ⁴¹ Mt 13,3-23.
- ⁴² 2Pe 3,15; GS 31.
- ⁴³ Jn 15,5.
- ⁴⁴ Fl 4,13; Rm 4,18; 8,13.
- ⁴⁵ TMA 46.
- ⁴⁶ 2 Pe 3,12.
- ⁴⁷ Rovira Bellosó els anomena “*testimonis de l’infinit*”.
- ⁴⁸ 2Co 4,18.
- ⁴⁹ He 13,8.
- ⁵⁰ LG 52.
- ⁵¹ EN 18 i 30-31. En el document introductori del Sínode universal de 1971 sobre la justícia en el món es va insistir especificant en que “*l’acció a favor de la justícia i la participació en la transformació del món es presenta clarament com una dimensió constitutiva de la predicació de l’evangeli, és a dir, de la missió de l’Església per a la redempció del gènere humà i l’alliberament de tota situació opressiva*”.
- ⁵² Cfr. CDC cc.224; 225, &1y2; 226; 227. La participació dels laics en la vida de l’Església s’estén també a l’exercici propi del ministeri ordenat en el seu ofici d’ensenyar (en les seves diferents maneres i expressions: cc. 229, &3; 759; 766; 767; 784; 785), en el seu ofici de santificar (c.230) i en el mateix govern pastoral (cc. 1421; 1435).
- ⁵³ EN 73.
- ⁵⁴ Aldazabal, J., *Ministerios de laicos*, Barcelona 1987, pp. 11-89.
- ⁵⁵ Per exemple: el món del treball, els àmbits professionals, el medi rural, la joventut, el món estudiantil, els àmbits de la marginació, etc.
- ⁵⁶ El Concili Vaticà II l’anomena “noble art” (GS 75).
- ⁵⁷ ChL 36-44 i el recent Compendi de Doctrina Social de l’Església.

DOCUMENTS DEL SR. BISBE

CARTA FUNDACIONAL

El Obispado de Menorca es la institución titular de la Escuela de Educación Infantil “Xipell”, de Ciutadella de Menorca, y acredita la propiedad del edificio de la C./ Santa Águeda s/n, de Ciutadella de Menorca, lugar de emplazamiento del mencionado centro educativo.

El Obispo de Menorca erige la Fundación Pía Autónoma, sin ánimo de lucro, denominada “Xipell”, a la que traspasa la titularidad de la Escuela de Educación Infantil “Xipell”, libre de deudas fiscales, salariales o legales derivadas de la gestión anterior a la firma de la presente Carta Fundacional.

El Obispado conserva la propiedad del edificio y cede el uso del edificio de la C./ Santa Águeda, s/n, lugar del emplazamiento actual de la Escuela Infantil “Xipell”, a la Fundación erigida, que se responsabiliza de sus reparaciones y mantenimiento, de manera que no sufra deterioro estructural, mientras siga siendo lugar de ubicación de la Escuela de Educación Infantil “Xipell”. Esta cesión tiene carácter gratuito, por lo que la Fundación cesionaria no deberá satisfacer pensión, canon ni precio alguno.

La Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) “Inspección Mare de Déu de la Mercè”, y la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación se integran en la Fundación, como miembros natos del Patronato, juntamente con el Obispado de Menorca. Cada entidad participará en un tercio en cada una de las actuaciones que se lleven a cabo.

Antes de formalizar el Decreto de erección de la Fundación y de la aprobación de los Estatutos por parte del Obispo de Menorca, la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y la Congregación Ntra. Sra. de la Consolación, manifiestan su acuerdo en cuanto al fondo y a la forma establecida en cuanto a su participación.

La Fundación asume las obligaciones empresariales que corresponden al Obispado de Menorca en el momento que se produzca el cambio de titularidad.

La Fundación “Xipell”, mediante el Patronato que la rige y representa, ostenta la titularidad con el objeto de facilitar una misma orientación pedagógica y establecer un nexo de continuidad entre la Escuela Infantil “Xipell” y los cursos de Educación Primaria impartidos en los Colegios de San Francisco de Sales y de Ntra. Sra. de la Consolación, manteniendo el convenio de adscripción firmado entre las partes el 19 de diciembre de 1997 y reconocido por la Conselleria de Educación y Cultura, con fecha de 8 de mayo de 2000; al mismo tiempo se quiere asegurar una labor coordinada entre los tres colegios de titularidad eclesiástica. De esta manera se quiere ofrecer a la ciudad un proyecto global de tres colegios con un ideario cristiano como respuesta a una demanda social, anhelo de muchas familias.

En Ciutadella de Menorca, a 10 de diciembre de 2005.

Firman:

El Obispo de Menorca

El Superior Mayor de la Provincia de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) – “Inspeccoria Mare de Déu de la Mercè”.

La Superiora Mayor de la Provincia de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.

DECRETO DE ERECCIÓN DE LA FUNDACIÓN “XIPELL”

JOAN PIRIS FRÍGOLA

POR MISERICORDIA DE DIOS OBISPO DE MENORCA
EN COMUNIÓN CON LA SEDE APOSTÓLICA

Analizada atentamente la Carta Fundacional y considerada la conveniencia de establecer una fundación canónica, examinados los estatutos por los cuales la Fundación va a regirse, en los que se expresan los fines fundacionales, el Patronato que la regirá y administrará, así como también las causas que pueden motivar su disolución y en ese caso el destino de los bienes relictos.

Teniendo en cuenta que esta Fundación cumple lo que establecen los cc. 1303 y 114 del Código de Derecho Canónico **QUEDA ERIGIDA LA FUNDACIÓN PÍA AUTÓNOMA “XIPELL”** y **APROBADOS** los Estatutos por los cuales deberá regirse la referida entidad, que quedará constituida el 1 de enero de 2006.

En cumplimiento de la legislación canónica se archivará en la secretaría de dicha entidad una copia autenticada de los Estatutos; anualmente se remitirá a la Secretaría General de la Curia Diocesana para su aprobación las cuentas anuales y cualquier reforma de los Estatutos deberá ser previamente aprobada por la autoridad diocesana.

Entréguese también copia autenticada de los Estatutos al Superior Mayor de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana)-“Inspección Mare de Déu de la Mercè” y a la Superiora Mayor de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.

Publíquese en el Boletín Oficial del Obispado.

Ciudadella de Menorca, a 10 de diciembre de 2005

† **Joan Piris Frígola,**
Obispo de Menorca

Jaume Ametller Pons,
Secretario General y Canciller

ESTATUTOS DE LA FUNDACIÓN PÍA AUTÓNOMA “XIPELL”

Título I: Naturaleza Jurídica.-

Capítulo 1º: Constitución y denominación

ARTÍCULO 1.

La Fundación “Xipell” es una obra apostólica de formación y educación cristiana, sin ánimo de lucro, promovida por el Obispado de Menorca, por la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) “Inspec-toria Mare de Déu de la Mercè) y por la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación y erigida, a tenor del Derecho Canónico, por el Obispo de Menorca, como Fundación Pía Autónoma de naturaleza pública.

ARTÍCULO 2.

La Fundación se regirá por los presentes Estatutos y las normas del Dere-cho Canónico que le sean de aplicación, por los Reglamentos internos y por las disposiciones tomadas legítimamente por sus órganos de gobierno.

ARTÍCULO 3.

En virtud de su personalidad jurídica canónica y también civil, mediante la inscripción en el Registro de Entidades Religiosas, la Fundación goza de plena capacidad jurídica y de obrar, a tenor de las normas del Derecho común y de los presentes Estatutos.

ARTÍCULO 4.

§ 1. El Obispado de Menorca, la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y la Congregación de Ntra. Sra. de la Consola-ción protegerán la Fundación y asegurarán el cumplimiento de sus fines. Esta función la llevarán a cabo a través de los órganos de gobierno de la Fundación, y en especial de su Patronato.

§ 2. Por ello, el Obispado de Menorca, la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y la Congregación de Ntra. Sra. de la Con-solación, son los responsables últimos de las actividades de la Fundación,

de sus posibles deudas, y de la correcta administración y destino de sus bienes.

ARTÍCULO 5.

§ 1. La Fundación no se hará cargo de la titularidad de ningún otro Centro Educativo si no cuenta con el consentimiento del Obispo de Menorca y de los Superiores Mayores de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación, dado por escrito.

§ 2. Igualmente, conforme a las normas canónicas sobre enajenación de bienes eclesiásticos, se requerirá el preceptivo consentimiento de la autoridad eclesiástica competente en el caso de que determinadas propiedades del Obispado de Menorca y de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación pasen a la Fundación.

Capítulo 2º: Domicilio social y ámbito de actuación

ARTÍCULO 6.

§ 1. La Fundación tiene su domicilio en la calle Sor Águeda s/n., de Ciutadella de Menorca.

§ 2. El Patronato podrá acordar el cambio de domicilio dentro del territorio del municipio de Ciutadella de Menorca, notificándolo al Obispado de Menorca y a la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y a la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.

ARTÍCULO 7.

El ámbito territorial de la Fundación es el término municipal de Ciutadella de Menorca.

Capítulo 3º: Fines y medios

ARTÍCULO 8.

La finalidad de la Fundación consiste en promover en sus beneficiarios la enseñanza confesional, conforme a los principios y valores propios de la doctrina de la Iglesia Católica.

ARTÍCULO 9.

§ 1. Para el cumplimiento de esta finalidad, la Fundación desarrollará las actividades educativas y formativas que el Patronato estime convenientes y ostentará la titularidad de la Escuela de Educación Infantil "Xipell", de Ciutadella de Menorca.

§ 2. Los beneficios de la fundación irán dirigidos principalmente a la infancia, con especial consideración a los sectores más desfavorecidos.

§ 3. En las actividades de la Fundación se seguirán siempre las orientaciones y objetivos generales establecidos por la Diócesis de Menorca y por la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y por la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación para sus Centros educativos.

§ 4. La Fundación "Xipell", mediante el Patronato que la rige y representa, ostenta la titularidad de la escuela infantil de la misma denominación con el objeto de facilitar una misma orientación pedagógica y establecer un nexo de continuidad entre la Escuela Infantil "Xipell" y los cursos de Educación Primaria impartidos en los Colegios de San Francisco de Sales y de Ntra. Sra. de la Consolación, manteniendo el convenio de adscripción firmado entre las partes el día 19 de diciembre de 1997 y reconocido por la Conselleria de Educación y Cultura, con fecha de 8 de mayo de 2000; al mismo tiempo se quiere asegurar una labor coordinada entre los tres colegios de titularidad eclesiástica. De esta manera se quiere ofrecer a la ciudad un proyecto global de tres colegios con un ideario cristiano como respuesta a una demanda social, anhelo de muchas familias de Ciutadella de Menorca.

ARTÍCULO 10.

La Escuela Infantil Xipell, de la que la Fundación ostenta la titularidad, y aquellas otras de las que sea titular en el futuro (Cf.. art. 5) deben reunir las siguientes características:

- a) El ideario deberá contener una cláusula explícita de su identidad religiosa católica.
- b) La Dirección del Centro deberá ser ejercida por persona nombrada por el Patronato de la Fundación y bajo su dependencia.
- c) La enseñanza se impartirá desde la visión cristiana de la persona, del mundo y de la vida, y estará impregnada de los principios y valores cristianos.
- d) En los planes de estudio se incluirá la enseñanza de la Religión Católica en condiciones equiparables a las demás áreas fundamentales.
- e) Existirá un servicio de asistencia religiosa institucionalizado para los alumnos que deseen libremente acogerse a él.
- f) Dispondrá de capilla o lugar de culto apropiado para la celebración de actos religiosos.

Título II: Gobierno de la Fundación.-

Capítulo 1º: El Patronato

ARTÍCULO 11.

El Patronato es el órgano de gobierno y representación de la Fundación. Le corresponde fundamentalmente velar por el cumplimiento de los fines fundacionales, conservar el patrimonio fundacional y administrar los bienes y derechos de la fundación.

ARTÍCULO 12.

§ 1. Está compuesto, como mínimo, por cinco miembros.

§ 2. Son miembros natos del Patronato el Obispo de Menorca, el Superior Mayor de la Provincia de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y la Superiora Mayor de de Provincia de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.

§ 3. Tanto el Obispo de Menorca, como los Superiores Mayores de las Provincias de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación, podrán delegar de forma permanente.

§ 4. Serán también miembros del Patronato dos personas designados por los miembros natos por periodos de cuatro años renovables. Antes de cumplirse este plazo, podrán ser removidos, por causa grave, por quien los nombró.

§ 5. Los miembros del Patronato responderán solidariamente ante la Fundación, o frente a terceros, junto con las Entidades fundadoras a las que pertenezcan o representen, de los daños y perjuicios que causen por actos contrarios a los Estatutos o por la realización sin la diligencia con la que debe desempeñar el cargo, que fueren lesivos para la fundación.

ARTÍCULO 13.

Para cumplir adecuadamente su función, descrita en el Artículo 11, el Patronato tiene las siguientes facultades:

- a) Velar por el cumplimiento de los fines institucionales y por el mantenimiento de la identidad fundacional en las actividades de la Fundación.
- b) Elaborar y aprobar los Reglamentos de la Fundación.
- c) Asumir la máxima representación de la Fundación en toda clase de relaciones, actos y contratos, ante el Estado, Comunidad Autónoma, Provincia, municipio, autoridades, centros, organismos, tribu-

nales, magistraturas, corporaciones, sociedades y personas, tanto jurídicas como privadas, ejercer todos los derechos, acciones y excepciones y, siguiendo todos los trámites, instancias, incidencias, recursos y procedimientos, expedientes, reclamaciones y juicios que competen a la Fundación, otorgar para estos efectos los poderes que crea necesarios.

- d) Aprobar cada año los balances de la Fundación, que serán remitidos al Obispado de Menorca, a la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana), y a la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.
- e) Aprobar anualmente el presupuesto de la Fundación, que se remitirá al Obispado de Menorca, a la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana), y a la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.
- f) Adoptar los acuerdos relativos a los asuntos económicos de que se trata en los artículos 23, 24 y 25 de estos Estatutos.
- g) Nombrar y cesar libremente al personal que eventualmente pudiera prestar sus servicios profesionales a la Fundación; fijar sus sueldos, honorarios y gratificaciones.
- h) Construir los edificios que crea necesarios para los fines propios de la Fundación y decidir la forma más adecuada de construcción, sin necesidad de concurso, subasta o autorización.
- i) Proponer al Obispado de Menorca, a la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana), y a la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación la modificación de los presentes Estatutos, así como la fusión o extinción de la Fundación, conforme a los artículos 27 y 28.
- j) Hacer las obras de reparación y mantenimiento necesarias en el edificio de la calle de Santa Águeda s./n. de Ciutadella de Menorca, de manera que no se deteriore su estructura.

- k) Aprobar un documento de proyecto educativo católico y un Reglamento de orden interno del Centro de Educación Infantil Xipell.
- l) Dar el visto bueno a la propuesta de presupuesto del Centro para presentar al Consejo Escolar.
- m) Aquellas otras facultades que por su trascendencia, el Patronato decida reservarse.
- n) Todas aquellas facultades que sirvan para llevar a cabo las funciones de la Fundación con respecto a la Escuela Infantil Xipell, tal como están recogidas en el artículo 9 de los presentes Estatutos.

ARTÍCULO 14.

Los patronos ejercen su cargo gratuitamente, sin que en ningún caso puedan percibir retribución por el cumplimiento de su funciones; pero podrán percibir el importe de los gastos debidamente justificados que el cumplimiento de su función les ocasione, así como otras retribuciones por actividades desarrolladas por encargo del Patronato, no comprendidas en su función de patronos.

ARTÍCULO 15.

§ 1. El Patronato se reunirá en sesión ordinaria al menos tres veces al año, y en sesión extraordinaria cuando lo convoque su Presidente o lo solicite la mitad de sus miembros.

§ 2. La reunión del Patronato será válida cuando concurren, previa convocatoria, más de la mitad de sus miembros, o cuando estén todos presentes aunque no haya precedido convocatoria.

§ 3. Los acuerdos se adoptarán conforme a lo dispuesto en el canon 119. Para los asuntos indicados en el Título IV de estos Estatutos, se requerirá una mayoría de dos tercios del total de miembros del Patronato.

ARTÍCULO 16.

El Patronato tendrá como Secretario a la persona que ocupe este mismo cargo en la Escuela Infantil Xipell, que podrá ser o no miembro del mismo. En este último caso tendrá voz, pero no voto.

ARTÍCULO 17.

El Patronato, para la buena marcha de la Fundación y sus actividades, podrá crear diversos órganos ejecutivos o consultivos, bajo su dirección, según estime conveniente.

Capítulo 2º: El Presidente

ARTÍCULO 18.

§ 1. El Obispo de Menorca será el presidente de honor del Patronato de la Fundación.

§ 2. La presidencia ejecutiva del Patronato de la Fundación será asumida de forma rotatoria por cada uno de los tres patronos natos o por cada una de las personas designadas de forma permanente para ejercer este cargo, durante un periodo de dos años, con el siguiente orden: Obispado de Menorca, Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación.

§ 3. Los dos patronos natos que no ejerzan la presidencia ostentarán la vicepresidencia y podrán suplir al presidente por ausencia, incapacidad, o por delegación expresa para cada acto. El orden rotatorio de las vicepresidencias seguirá el turno establecido para la presidencia.

ARTÍCULO 19.

Además de otras que se le atribuyan en estos Estatutos, son facultades del Presidente:

- a) Representar legalmente a la Fundación en sus relaciones con el propio Centros y con las instituciones y autoridades eclesiásticas y civiles.
- b) Coordinar y aunar la labor de los miembros del Patronato.
- c) Confeccionar el orden del día de las reuniones del Patronato. En él deberá incluir, en su caso, los asuntos solicitados por quienes legítimamente piden la convocatoria, a tenor del artículo 15 § 1.
- d) Convocar las reuniones del Patronato, presidirlo y dirigir y moderar sus deliberaciones.
- e) Velar para que se cumplan los acuerdos tomados en las reuniones, e informar de ello en la siguiente reunión.

Título III: Régimen económico.-

Capítulo 1º: Bienes y recursos

ARTÍCULO 20.

§ 1. La dotación inicial, que constituye el patrimonio estable de la Fundación es de 3.000 euros en metálico.

§ 2. Constituye también patrimonio de la Fundación la titularidad del Centro de Educación Infantil Xipell, de la calle Santa Águeda s./n., de Ciutadella de Menorca, que el Obispado de Menorca transfiere a la Fundación y por el uso del inmueble referido y de los bienes muebles que contiene, según se desprende del contenido de la Carta Fundacional suscrita entre el Obispado de Menorca, la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana), y la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación, que precede a los presentes Estatutos.

ARTÍCULO 21.

Todos los bienes que integran el patrimonio de la Fundación deberán estar a nombre de la misma debidamente inventariados, inscritos los registrables y depositados en establecimientos bancarios los fondos públicos y los valores mobiliarios.

ARTÍCULO 22.

Son recursos de la Fundación los siguientes:

- a) Las rentas del capital fundacional.
- b) Los donativos de cualquier clase, herencias y legados, ya sean en metálico o en especie, que recibe la Fundación y que no deban incorporarse a la dotación por decisión de quien los entrega o del propio Patronato.
- c) Las subvenciones, ayudas y colaboraciones de cualquier tipo, que obtenga la Fundación.
- d) Cualquier otro bien que adquiriera legítimamente.

Capítulo 2º: Administración económica

ARTÍCULO 23

§ 1. Los bienes y recursos de la Fundación, conforme al canon 1257 § 1, son bienes eclesiásticos, por lo que se rigen por lo dispuesto en el Derecho Canónico para este tipo de bienes, así como por las disposiciones que siguen.

§ 2. Para la aplicación de los recursos de la Fundación a los fines de la misma, el Patronato goza de libertad, en el marco de lo dispuesto en estos Estatutos y teniendo siempre presente el mejor cumplimiento de los fines fundacionales.

ARTÍCULO 24.

§ 1. Son actos de administración ordinaria los tendentes a la aplicación del presupuesto anual, aprobado por el Patronato, así como a la conservación, mejora y productividad del patrimonio.

§ 2. Se consideran actos de administración extraordinaria aquellos que sobrepasen en un 20 por ciento el importe del presupuesto anual, así como aquellos que disminuyen o gravan el patrimonio estable de la Fundación o lo ponen en riesgo.

§ 3. En lo tocante a la enajenación o cualquier otra operación de la que pueda resultar perjudicada la situación patrimonial de la Fundación, se observará lo dispuesto en los cánones 1920-1928. Si el valor se halla entre los límites mínimo y máximo fijados por la Conferencia Episcopal Española, se requerirá licencia del Obispo de Menorca, para la validez del acto.

ARTÍCULO 25.

§ 1. La ejecución del presupuesto anual y demás actos de administración ordinaria corresponde al Presidente del Patronato. Cuando se sobrepase el importe del presupuesto anual hasta un límite del 20 por ciento, necesitará para la validez de sus actos el consentimiento expreso del Patronato.

§ 2. Para realizar válidamente actos de administración extraordinaria, se requerirá además licencia del Obispo de Menorca.

Título IV: Modificación, fusión y extinción de la Fundación.-

Capítulo 1º: Modificación de los estatutos

ARTÍCULO 26.

§ 1. El Patronato es el órgano competente para solicitar al Obispo de Menorca la modificación de los presentes estatutos. El Patronato puede elaborar una propuesta de modificación y presentarla al Obispado de Menor-

ca cuando a su juicio así lo exijan las circunstancias internas o externas para el mejor cumplimiento de los fines fundacionales.

§ 2. Para la validez de esta propuesta, se requiere el voto favorable de una mayoría de los dos tercios de todos los miembros del Patronato.

§ 3. La modificación no tendrá vigencia hasta que sea aprobada por el Obispo de Menorca.

Capítulo 2º: Fusión de la Fundación

ARTÍCULO 27.

La propuesta de fusión con otra Fundación ha de ser aprobada por el Obispo de Menorca, a propuesta del Patronato por una mayoría de votos de los dos tercios de todos sus miembros. La propuesta contendrá los Estatutos de la fundación resultante de la fusión. La decisión será tomada, posteriormente, por el Obispo de Menorca.

Capítulo 3º: Extinción de la Fundación

ARTÍCULO 28.

§ 1. La Fundación se extinguirá por Decreto del Obispo de Menorca, bien dado *motu proprio*, por graves razones, después de oír al Patronato, y a los Superiores Mayores de la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación Salesiana) y de la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación, o bien a petición de los mencionados Superiores Mayores, que puede haber sido propuesta por el Patronato con el voto favorable de los dos tercios de todos sus miembros. También se extinguirá cuando así resulte de la fusión a que se refiere el capítulo anterior.

§ 2. La extinción de la Fundación determinará la apertura del procedimiento de liquidación, que se realizará por el Patronato de la Fundación. Los bienes y derechos resultantes se destinarán por partes iguales al Obispado de Menorca, a la Sociedad de San Francisco de Sales (Congregación

Salesiana), y a la Congregación de Ntra. Sra. de la Consolación, para fines análogos a los de la Fundación, respetando la voluntad de los donantes.

Diligencia:

Estos Estatutos de la Fundación Pía Autónoma “Xipell”, fueron aprobados por el Sr. Obispo de Menorca con fecha de 10 de diciembre de 2005 y entrarán en vigor a partir del 1 de enero de 2006, a tenor del Decreto de erección.

Jaume Ametller Pons,
Secretario General y Canciller

**BREVE INFORME SOBRE LXXXV ASAMBLEA PLENARIA
DE LA CEE
CELEBRADA DEL 21 AL 25 DE NOVIEMBRE DE 2005**

Por primera vez Mons. Ricardo Blázquez, obispo de Bilbao, dirigió a la Asamblea su discurso inaugural como Presidente de la CEE, comenzando su intervención con un recuerdo “lleno de afecto y de gratitud” a la figura del Pontífice fallecido Juan Pablo II y ratificó expresamente la comunión con el nuevo Papa Benedicto XVI.

Mons. Blázquez relató a los miembros de la Asamblea Plenaria el desarrollo y algunos particulares del Sínodo de los obispos sobre la Eucaristía, que se ha celebrado en Roma del 2 al 23 de octubre, en la que participó en representación de la Conferencia Episcopal Española. También se refirió a algunos temas que iban a ser objeto de reflexión en la presente Asamblea Plenaria como el nuevo Plan Pastoral de la CEE y el cuarenta aniversario de la clausura Concilio Vaticano II el próximo 8 de diciembre. Este mismo día, fiesta de la Inmaculada Concepción, se clausura el Año de la Inmaculada, con el que se ha celebrado el CL Aniversario de la proclamación de este dogma mariano.

Mons. Blázquez dedicó buena parte de su discurso a repasar algunas inquietudes y tareas de la Iglesia en España. “La Iglesia -afirmó- quiere

continuar siendo en medio de nuestra sociedad fermento de solidaridad, concordia y esperanza”.

Tras el discurso del Presidente de la CEE, el Nuncio Apostólico en España, Mons. Manuel Monteiro de Castro, dirigió su habitual saludo a los presentes en el Aula, en el que también hizo alusión a diversos temas de actualidad eclesial.

Nombramientos

Los obispos miembros de la Asamblea Plenaria nombraban a D. Fernando Giménez Barriocanal nuevo Vicesecretario para Asuntos Económicos de la CEE. Sustituye a Mons. Bernardo Herráez Rubio, quien ocupaba este cargo desde 1977. Dos años antes, en 1975, había sido nombrado Gerente del episcopado.

En la misma sesión, elegían a Mons. Adolfo González Montes, obispo de Almería, como representante de la Conferencia Episcopal Española en la Comisión de Episcopados de la Comunidad Europea (COMECE). Hasta el momento había representado a la CEE en este organismo eclesial europeo Mons. Elías Yanes Álvarez, arzobispo emérito de Zaragoza que ha sido miembro de la COMECE desde noviembre de 1981.

También se procedió a la elección de nuevos Gran Canciller y Vice Gran Canciller de la Universidad Pontificia de Salamanca: Mons. Carlos López Hernández, obispo de Salamanca, y Mons. Eugenio Romero Pose, obispo auxiliar de Madrid, respectivamente.

Temas económicos y otros asuntos

La Asamblea Plenaria ha estudiado y aprobado los Balances de la CEE y de sus organismos e instituciones correspondientes al año 2004 y los Presupuestos para el año 2006. También han sido aprobados los criterios de constitución y distribución del Fondo Común Interdiocesano para el mismo período.

Asimismo, la Conferencia Episcopal Española ha aprobado una declaración en apoyo a la campaña sobre la deuda externa, promovida por Manos Unidas, Caritas, CONFER, Justicia y Paz y REDES.

La Asamblea ha estudiado la traducción de la tercera edición típica del Misal Romano, que ha preparado la Comisión Episcopal de Liturgia, y ha aprobado un texto base sobre el que se seguirá trabajando.

Aprobación de Asociaciones nacionales

La Conferencia Episcopal Española ha aprobado la modificación de los Estatutos del “Movimiento de Hermandades del Trabajo”, del “Movimiento Scout Católico”, del “Movimiento Vida Ascendente” y de los “Scouts de Castilla y León–Movimiento Scout Católico”. Ha aprobado también los Estatutos y erección canónica de la Federación de Asociaciones “Nuestra Señora Salus Infirmorum”, y ha reconocido a la “Asociación Española de Farmacéuticos Católicos”.

Plan Pastoral

Otro tema del orden día ha sido el estudio del borrador del nuevo Plan Pastoral de la CEE. Este año 2005 es el último del plan que actualmente está en vigor, aprobado en la Asamblea Plenaria de noviembre de 2001, con el título Una Iglesia esperanzada. “¡Mar adentro!”. La Asamblea Plenaria ha estudiado el borrador remitido por la Comisión Permanente y, tras incorporar diversas sugerencias, ha aprobado un texto base para seguir trabajando en él de cara a la aprobación definitiva del nuevo Plan Pastoral.

Invitación a Benedicto XVI

La Conferencia Episcopal Española ha transmitido al Santo Padre Benedicto XVI “su invitación más cordial a visitar España”.

En una carta firmada por Mons. Ricardo Blázquez, Presidente de la CEE, se señala que “la presencia del Papa, tan apreciada por nosotros, sería una especialísima confirmación de nuestras Iglesias en la fe y un aliento incomparable para la tarea de la nueva evangelización en la que se encuentran empeñadas”. En este contexto se hace referencia a la celebración en Valencia del V Encuentro Mundial de la Familia, en los primeros días del mes de julio de 2006, y del V Centenario de San Francisco Javier, Patrono de las Misiones.

Actos celebrados en el marco de la Asamblea Plenaria

Los obispos españoles celebraron el jueves, día 24 de noviembre, un acto conmemorativo con motivo del 40 aniversario de la clausura del Concilio Vaticano II, que se cumplirán el próximo 8 de diciembre de 2005. Los obispos dialogaron sobre su significado para la historia, para el presente y para el futuro de la Iglesia en España. La introducción al diálogo corrió a cargo de Olegario González de Cardedal, catedrático emérito de la Universidad Pontificia de Salamanca, quien disertó durante media hora sobre el Concilio Vaticano II y su recepción en España.

La jornada concluyó con una Eucaristía, a las 20.00 horas, en la Catedral de La Almudena. Presidió la celebración el cardenal arzobispo de Madrid, Antonio María Rouco Varela, y concelebraron los obispos presentes en la Asamblea Plenaria. Acompañaron a los obispos en esta Misa de Acción de Gracias numerosos fieles. El Secretario General y Portavoz de la CEE, P. Juan Antonio Martínez Camino, introdujo la celebración explicando a los presentes el motivo de la Eucaristía y dando gracias a Dios por el Concilio y especialmente por lo que supone la Conferencia Episcopal que, recordó, se reunió por primera vez en España en febrero de 1966 “inseparablemente unida al concilio como fruto suyo”.

Sesión reservada

Como es habitual, los Obispos dedicaron también el tiempo necesario a comentar, compartir y debatir en sesión reservada sobre algunos temas y problemáticas relacionados con la actualidad eclesial en España.

La ley de la gravedad actúa sobre todos los cuerpos con una fuerza constante...

En un sistema de referencia inercial, la aceleración de un cuerpo es directamente proporcional a la fuerza neta que actúa sobre él...

El momento angular de un cuerpo rígido que gira alrededor de un eje fijo es constante si no actúan momentos externos...

La energía mecánica total de un sistema conservativo es constante en el tiempo...

El campo gravitatorio de un cuerpo esférico homogéneo es equivalente al de una masa puntual situada en su centro...

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

NOVEMBRE 2005

Dia 1

- Celebra l'Eucaristia a la Catedral en la Solemnitat de Tots els Sants.

Dia 2

- Rep visites a Cal Bisbe.
- Reunió amb el Rector del Seminari.
- A Ciutadella, celebra l'Eucaristia pels difunts d'enguany de les dues Parròquies (el Roser i Sant Francesc).

Dia 3

- A l'aeroport, acomiada el Secretari Particular en Juan Manuel, qui retorna a l'Arxidiòcesi de València com a Rector de la Puríssima de la ciutat de Bétera.
- Rep visites a la Casa Sacerdotal de Maó.
- Visita el Rector d'Alaior i les obres de Santa Eulàlia.

Dia 4

- Reunió amb l'Equip diocesà de Caritas i presentació del Nou Director Diocesà.
- Reunió amb la Responsable de P. Universitària.

Dia 5

- A Mallorca, reunió de la CONFER Balear.

Dia 6

- A la Catedral, celebra Eucaristia vespertina dominical.

Dia 7

- Rep visites a Cal Bisbe.
- A Maó, a la Casa Sacerdotal, participa amb els Residents i Comunitat a la celebració dels 90 anys de Mn. Cots i rep visites.
- A Sant Climent, visita la mare (operada) del Rector.

Dia 8

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 9

- Participa al Recés del Clergat i a la posterior reunió amb els Formadors del Seminari.
- Assisteix a una Conferència pedagògica a la Biblioteca pública de Ciutadella.

Dia 10

- Rep visites a Cal Bisbe.

Dia 11

- Reunió amb el Vicari General i l'Ecònom diocesà.

Dia 13

- Al Toro, celebra Eucaristia dominical (Dia de l'Església Diocesana) i participa a la Convivència de la Comunitat de RR. Franciscanes amb amics i col·laboradors.
- Visita un capellà a casa seva.

Dia 14

- A la Casa Sacerdotal de Maó, participa a la celebració dels 86 anys de Sor Rosa i rep visites.

Dies 15 i 16

- A Mallorca, participa als diferents actes d'homenatge als Missioners de les Illes Balears.

Dia 17 i 18

- Al Toro i a Maó, participa als actes de la Jornada d'animació missionera, acompanyant l'Arquebisbe Director nacional de les OMP.

Dia 19

- A Múrcia, participa a la presa de possessió del Nou Bisbe de Cartagena.

Dies 20 - 25

- A Madrid, Assemblea Plenària de la CEE.

Dia 26

- Al Bon Pastor de València, celebra l'Eucaristia de commemoració dels 50 anys de prevere del seu Vicari parroquial.

Dia 27

- A Ciutadella, saluda els immigrants reunits al Seminari en la festa de N^a S^a del Quiche, patrona d'Equador.
- A la Catedral, celebra l'Eucaristia del 1er Diumenge d'Advent.

Dia 28

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A Maó, participa a la reunió de Rectors de l'Arxiprestat.
- Reunió del Consell diocesà d'Economia.

Dia 29

- Rep visites a Cal Bisbe.

Dia 30

- Rep visites a Cal Bisbe.
- Reunió amb el Rector del Seminari.

DESEMBRE 2005

Dia 1

- A Cal Bisbe, despatxa assumptes amb col·laboradors.

Dia 2

- Participa a la inauguració de l'exposició commemorativa dels 50 anys de COPE Menorca.
- Visita l'exposició de Nadal de Mans Unides.

Dia 3

- A Cal Bisbe, rep una comissió del Moviment Encontre Matrimonial de Barcelona i Mallorca.
- Visita la Comunitat de PP. Salesians.

Dia 4

- A la Concepció de Maó, celebra l'Eucaristia del 2n Diumenge d'Advent.
- A l'Hospital, visita un capellà operat.
- Vista la Comunitat de RR.FF.MM. al Toro.
- As Mercadal, participa a la Pregària Vocacional diocesana.

Dia 5

- Rep visites a Cal Bisbe.
- Visita un capellà malalt a casa seva.
- Participa a la reunió de la Comissió diocesana de Patrimoni.
- Entrevista personal amb l'ordinand En Joan Tutzó.

Dia 6

- Rep una Carmelita Missionera de la Comunitat de Malabo (Guinea Eq.)
- Participa al Recés de Capellans al Toro i a la reunió de Formadors del Seminari.

Dia 7

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 8

- A la Catedral, presideix la Concelebració Eucarística de la Solemnitat de la Immaculada amb tot el clergat de Ciutadella i imparteix la Benedicció Papal.
- Al Seminari, comparteix taula amb residents i comunitat de religioses.
- A Sant Francesc de Maó, presideix la Concelebració i Ordenació de Diaca d'En Joan Tutzó.

Dia 9

- Al Toro, participa a la convivència dels treballadors de la Botiga.

- Visita un capellà gran a casa seva.

Dia 10

- Amb la Superiora Provincial de la Consolació i amb l'Inspector Provincial dels Salesians, firma la Carta Fundacional del Patronat de XIPELL.

Dia 11

- A Sant Francesc de Ciutadella, celebra l'Eucaristia del 3er Diumenge d'Advent.

Dia 12

- As Castell, visita una família i la Comunitat de RR. Carmelites.
- A Maó, saluda l'Abadessa de les Concepcionistes que torna a Honduras, visita un capellà malalt i visita la Comunitat de la Casa Sacerdotal.

Dia 13

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes amb col·laboradors.

Dia 14

- Al Seminari, reunió ordinària del Consell de Presbiteri.
- Reunió amb l'equip de P. Penitenciària.

Dia 15

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

- Participa a la reunió ordinària del Capítol de la Catedral.
- A l'Ajuntament, assisteix a l'homenatge a COPE Menorca.

Dia 16

- Al Toro, participa al dinar dels treballadors de Caritas Diocesana.
- Al Socors de Ciutadella, assisteix a l'Acte Institucional del cinquantè aniversari de COPE Menorca.

Dia 17

- As Mercadal, dinar de Nadal amb els treballadors, consellers i accionistes d'Es Diari de Menorca.
- Reunió del Consell d'Accionistes d'Editorial Menorca.

Dia 18

- A la Catedral, celebra l'Eucaristia del 4t. Diumenge d'Advent.
- Participa a la celebració de la Diada de la Capella Davídica de la Catedral.
- Al Centre Catequístic Sant Miquel, assisteix a la representació dels Pastorets.

Dia 19

- As Castell, participa a la celebració de l'aniversari matrimonial d'una família.
- A Cal Bisbe, rep visites entre les quals els responsables dels EMD a Menorca.

Dia 20

- Rep visites i despatxa assumptes.

Dia 21

- Despatxa amb col·laboradors.
- Visita la Comunitat de RR. Clarisses.
- A la Catedral, participa a la Celebració Penitencial preparatòria del Nadal.

Dia 22

- A Maó, visita les RR. dels Sagrats Cors i la Comunitat de RR. Concepcionistes, i assisteix al Recital de Nadal per part de diferents corals escolars i parroquials.

Dia 23

- A Cal Bisbe, felicitacions nadal·lenques amb les persones vinculades a la Cúria.
- A Ciutadella, assisteix al Concert de Nadal de la Capella Davídica.

Dia 24

- As Castell, trobada amb el Bisbe Anglicà per l'Europa i amb membres de la Congregació local.

- Al Geriàtric de Ciutadella, celebra l'Eucaristia vespertina de la Vigília de Nadal.
- Visita un capellà gran a casa seva.
- A la Catedral, concelebra amb els Rectors de Ciutadella l'Eucaristia de la Nit.

Dia 25

- A la Catedral, celebra l'Eucaristia del Dia en la Solemnitat de Nadal.
- Visita un capellà malalt a casa seva-
- Al Seminari, comparteix taula amb els Residents a la Casa Sacerdotal i els membres de les 3 Comunitats de FF. Filles de la Misericòrdia.

Dia 26

- Viatja a València en visita familiar.

Dia 27

- Participa a la reunió dels capellans de la seva promoció.

Dia 30

- Amb la Comunitat Parroquial de Sto. Domingo Savio, celebra l'Eucaristia en la Festa de la Sgda. Família.

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

El presente documento tiene como objetivo principal...

VICARIA GENERAL

Ciutadella, 24 d'octubre de 2005

RECÉS

Benvolguts germans preveres:

El proper dimecres, **dia 9 de novembre**, tenim programat el segon recés del curs. Tindrà lloc **al Seminari i començarà a les 11 del matí**.

En aquesta ocasió, tal com es va acordar en Consell del Presbiteri, no seguirem l'esquema de la "Lectio divina", sinó que ens acompanyarà el prevere asturià **MARCELINO GARAY BURGOS**. És l'actual "Delegado diocesano de acción caritativa y social". La seva dedicació principal és la Caritas Diocesana, però també s'ocupa de la pastoral d'immigrants, la pastoral dels gitanos i la pastoral penitenciarà.

A ell se li ha encomanat que dirigeixi aquest recés que versarà sobre el ministeri presbiteral, com renovar-lo, com fer-lo més testimonial, com viure'l com a do del Senyor. Va semblar als Consellers que era important acabar aquest any dedicat a l'Eucaristia amb aquesta jornada sobre el nostre ministeri.

Serà bo trobar-nos tots junts una vegada més per a pregar i per compartir taula.

Avisau les monges del Seminari pel dinar. Rebeu una cordial abraçada.

Rafel Portella Moll
Vicari General

VIDA DEL PRESBITERI DE MENORCA DURANT L'ANY 2005

En acabar aquest any 2005 és el moment de fer un breu repàs del que ha significat per al nostre col·lectiu presbiteral. Any mogut pel que fa a nomenaments i canvis de responsabilitat pastoral.

Just començar l'any, dia 30 de gener va tenir lloc la tanda d'exercicis. Va ser al Seminari i la va predicar el jesuïta P. Melloni.

Dia 22 de febrer, el Sr. Bisbe nomenà canonge de la S.E. Catedral Basílica Mn. Jaume Ametller Pons, arxipreste de Ciutadella, durant l'exercici d'aquest ministeri.

Dia 23 de febrer, vam acompanyar en la pregària i el dol Mn. Mateu Seguí de Vidal, per la mort del seu pare, el Sr. Gabriel Seguí Mercadal.

Amb motiu de la "Visita ad limina", quatre preveres van acompanyar el Bisbe Joan a Roma, formant part de la peregrinació diocesana organitzada a tal fi. L'estat de salut del Papa Joan Pau II va fer ajornar la Visita, però la peregrinació es va fer igual. Dia 2 d'abril es produí el traspàs del Papa Joan Pau II. El Sr. Bisbe va presidir una Missa exequial a l'església de Sant Francesc de Ciutadella. Als diversos arxiprestats i parròquies també van tenir lloc celebracions eucarístiques pel mateix motiu.

Dia 16 d'abril morí la mare de Mn. Josep i Mn. Florenci Sastre Portella. A la parròquia de Sant Antoni Maria Claret ens aplegarem per encomanar-la a l'amor del Bon Déu.

Dia 4 de maig moria a Maó Mn. Enrique Cardona Pons, als 90 anys d'edat i després de 65 de ministeri. Aquests darrers anys, donada la seva delicada salut, residia al geriàtric municipal de Maó, atès i acompanyat tant pel capellà de Sant Josep i per les religioses dels Sagrats Cors (de la casa Sacerdotal de Maó) com per familiars, preveres i amics.

Dia 12 de Maig el Sr. Bisbe nomenà Mn. Jesús Llompart Díaz com a Director del Secretariat d'Ecumenisme.

Dia 23 de juny es feia pública la notícia del nomenament de Mn. Sebastià Taltavull Anglada com a Director del Secretariat de la Comissió Episcopal de Pastoral, a la Conferència Episcopal Espanyola.

A principis de setembre es va traslladar a viure a Madrid, la qual cosa no ha significat deslligar-se de la diòcesi, sinó que segueix aportant el material per als nostres recessos mensuals, i portant a terme gestions davant les instàncies públiques en bé de diversos projectes diocesans (patrimonials, Fundació Xipell...)

El dia 26 de juny, en la celebració de l'Eucaristia a Sant Francesc de Ciutadella, es dóna gràcies a Déu pels 90 anys de vida i pel llarg ministeri presbiteral de Mn. Pere Salord Comella i Mn. Fernando Cortés Benejam.

El nou servei de Mn. Sebastià Taltavull i el seu trasllat a Madrid, ha donat peu a haver de fer nous nomenaments. Així el dia 9 de Juliol el Sr. Bisbe va signar els nomenaments:

Mn. Gerard Villalonga Hellín, rector de les parròquies del Roser (Catedral) i Sant Francesc de Ciutadella.

Mn. Florenci Sastre Portella, Vicari de les parròquies del Roser (Catedral) i Sant Francesc de Ciutadella.

Mn. Joan Bosco Martí Marqués, Rector de Sant Antoni Maria Claret de Ciutadella.

Mn. Rafel Portella Moll, Consiliari del Centre Catequístic de Sant Miquel de Ciutadella.

Amb data de 2 de setembre el Sr. Bisbe nomenà: Mn. Cristòfol Vidal Barber rector de Sant Cristòfol de Migjorn Gran, sense deixar el servei pastoral a Alaior.

El mateix dia es posà en marxa l'equip responsable de la parròquia de la Mare de Déu del Roser des Castell, Mn. Antoni Fullana Marqués, va ser nomenat rector encarregat, sense deixar St. Francesc de Maó i fent equip amb Mn. Llorenç Vidal, Mn. Joan Miquel Sastre i Mn. Josep Manguán.

El 8 de setembre, va ser nomenat Mn. Florenci Sastre Portella com a Canonge Penitencier de la S.E. Catedral Basilica diocesana. Mn. Joan Bosco Faner Bagur, Mn. Joan Bosco Martí Marquès, Mn. Gerard Villalonga Hellin, van ser nomenats canonges de la S.E. Catedral Basílica Diocesana, durant l'exercici dels actuals ministeris pastorals.

Dia 5 d'octubre va ser signat el nomenament de Mn. Cristòfol Vidal Barber, rector de la parròquia de Sant Cristòfol, com Arxipreste del Centre.

En la reunió del Cabildo de la Catedral del dia 11 d'octubre, presidida pel Sr. Bisbe, Mn. Gerard Villalonga Hellin, va ser elegit president del Cabildo. Nomenament que va ser immediatament acceptat pel Sr. Bisbe. En la mateixa reunió es va fer un obsequi a Mn. Sebastià Taltavull Anglada per la seva dedicació a la nostra Catedral.

El dia 26 d'octubre, en la trobada de preveres amb el Bisbe, es va agrair a Mn. Juan Manuel Jiménez Martínez, la seva dedicació com a secretari del Sr. Bisbe durant els darrers quatre anys. Mn. Juan Manuel es reincorporà a la Diocèsi de Valencia fent-se càrrec de la parròquia de La Puríssima de Bétera.

El dia de la Immaculada Concepció va rebre de mans del Bisbe Diocesà, Mons. Joan Piris Frígola l'ordenació diaconal, Mn. Joan Tutzó Sans. La celebració va tenir lloc a la parròquia de Sant Francesc de Maó, comptant amb la participació de la pràctica totalitat del presbiteri i d'un nombrós grup de laics que omplí la nau de l'església. També hi va ser present el Rector del Col·legi Seminari de Santo Tomás de Villanueva de València, Mn. José Lledó López-Cobo i alguns companys de curs de l'ordenat.

La marxa normal de la pastoral va comptar amb xerrades, trobades, recesos, i altres moltes iniciatives portades pels membres del nostre presbiteri que no són aquí recollides, però que són expressió de l'interès i la dedicació dels nostres germans preveres, els quals hem d'aguir al Bon Déu.

Desembre 2005

Rafel Portella Moll
Vicari General

SECRETARIA GENERAL

NOMENAMENT

El Bisbe de Menorca JOAN PIRIS FRÍGOLA

amb data 10 de Novembre de 2005

ha nomenat

**En MIQUEL ÀNGEL LIMÓN PONS,
Director del GABINET DE COMUNICACIÓ DEL BISBAT.**

INSTRUMENTO ABSTRACTIVO

El presente instrumento abstractivo tiene por objeto describir de manera concisa y clara el contenido de la obra que se presenta a continuación, con el fin de facilitar su comprensión y uso.

La obra en cuestión trata sobre el tema de la educación, abordando aspectos tanto teóricos como prácticos, y se estructura en capítulos que permiten un análisis detallado de cada uno de los puntos tratados.

En primer lugar, se aborda el concepto de educación y su evolución a lo largo de la historia, así como su importancia en la sociedad actual. Posteriormente, se detallan los diferentes niveles educativos y los roles de los docentes y estudiantes en cada uno de ellos.

Además, se exploran los desafíos que enfrenta la educación en el mundo contemporáneo, como la brecha digital y la necesidad de adaptar los métodos de enseñanza a las nuevas tecnologías.

Finalmente, se ofrecen recomendaciones y estrategias para mejorar la calidad educativa, basadas en las mejores prácticas y evidencias científicas disponibles.

Este instrumento abstractivo pretende ser una herramienta útil para quienes deseen conocer de manera rápida y precisa el contenido de la obra antes de leerla o utilizarla en sus investigaciones.

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DEL PRESBITERI

ACTA DEL CONSELL DEL PRESBITERI (DESEMBRE DE 2005)

Assistents: Mons. Joan Piris Frígola, Mn. Rafel Portella Moll, Mn. Gerard Villalonga Hellín, Mn. Joan Miquel Sastre Preto Mn. Cristòfol Vidal Barber, Mn. Jaume Ametller Pons, Mn. Guillem Pons Pons, Mn. J. Francesc Huguet Cardona, Mn. J. Bosco Faner Bagur, Mn. Miquel Carabias Flores.

Al Seminari de Menorca es reuneix el Consell del Presbiteri, presidit pel Sr. Bisbe. Excusa la seva assistència Mn. Josep Manguán Martínez, secretari.

Comença la reunió a les 10.30 amb la pregària, amb motiu del sant del dia es fa una lectura d'un poema de Sant Joan de la Creu.

Assisteix a la reunió l'Ecònom diocesà, Sr. Antoni Carreras.

Llegida l'acta de la reunió anterior, és aprovada.

Sobre la mateixa, Mn. Francesc Huguet informa que un capellà del seu arxiprestat no està d'acord amb què es faci la traducció balear del nou missal. També en referència a l'acta anterior, des de l'arxiprestat de Maó es diu que es va demanar informació sobre temes econòmics com l'IDEC, assegurances d'edificis, situació del patrimoni... i que aquest punt no es va

incloure en la convocatòria del present Consell. Finalment en l'apartat de comentaris sobre la dita acta, el Sr. Bisbe informa que, en referència al catecumenat, està preparant una reflexió sobre el tractament pastoral del baptisme d'infants i de fillets no batiats. En les aportacions fetes per alguns membres del Consell es veu convenient que, una volta redactat, se'n faci una lectura i reflexió en el Consell del Presbiteri i que després passi al Consell Diocesà de Pastoral. Sobre les pautes a seguir en l'acollida dels que demanen algun sacrament per als seus fills, aquestes vénen donades pel Directori Sacramental. Es remarca que la forma en què es faci l'acollida per part dels preveres té una gran importància de cara a la percepció que la gent pugui tenir de l'Església.

Passant al punt següent de l'ordre del dia, l'IDEC, el Sr. Bisbe demana als consellers que es presentin totes les qüestions que s'hi refereixen i que la informació que donarà el Sr. Antoni Carreras i Mn. Gerard Villalonga, Vicari Judicial, es transmeti als altres capellans, a fi que tothom estigui perfectament al corrent de la situació.

El Sr. Antoni Carreras i Mn. Gerard Villalonga coincideixen a afirmar i explicar la diferència entre "Institut" i "Fons" de cara a aclarir el nom correcte que serà: "*Fons per a la Sustentació del Clergat*". El terme IDEC no s'emprarà més.

El Sr. Carreras informa que el Fons s'ha incrementat en la seva dotació des de la seva constitució per la incorporació de diversos béns patrimonials. La tasca de determinar aquests béns i la seva incorporació al fons ha estat responsabilitat del Sr. Vicari Judicial a instància i amb la inestimable col·laboració de Mn. Mateu Seguí de Vidal.

L'Ecònom presenta l'esborrany del pressupost del 2005 amb les dades actualitzades. Fa notar que l'aportació del Bisbat en el proper any 2006 podrà ser menor gràcies a aquesta nova situació del capital fundacional.

En el mateix apartat s'explica la situació de l'herència "Des Capitanet". Es va fer una nova Escripura en la qual es Canaló i s'Aranjassa formen una sola finca. El fruit de la venda de la casa de Ferreries, així com el nínxol del cementiri de Ciutadella, que formaven part d'aquesta herència, s'ha destinat íntegrament a sufragar una part de les obres de les cases de s'Aranjas-

sa. Es pot dir, per tant, que s'ha reinvertit en el manteniment del mateix Fons. El total del cost d'aquestes obres encara no està del tot tancat.

Sobre la finca Son Fe, encara està en fase d'estudi però es té coneixement que l'import de la seva venda es va destinar a un préstec a Editorial Menorca, i que aquesta ha tornat la meitat del mateix. Aquesta quantitat es va invertir en les obres de les dues cases sacerdotals (Maó i Ciutadella). De manera que també s'hauria invertit en benefici del clergat.

Sobre la casa de Palma heretada del Bisbe Pascual, el fruit del lloguer s'ha d'aplicar per misses. Oportunament es farà el repartiment. Pel fet que encara no han transcorregut 50 anys de la mort del testador, encara no forma part del Fons.

Es passa al punt quart de l'ordre del dia.

A la pregunta "*Què s'ha de simplificar en l'estructura diocesana?*", es fan les següents aportacions:

- Elaborar una sola base de dades dels preveres i membres dels diversos consells i secretariats a fi de no enviar més d'una convocatòria o altres materials.
- Arriben massa papers de les delegacions. S'han creat 4 àrees, però han subsistit els mateixos secretariats d'abans.
- No es pot tenir l'estructura d'una gran diòcesi. No hem de repetir els secretariats nacionals aquí. El Vicari General diu que des de la cúria ja s'aturen diverses campanyes i es deixa de demanar cartells i altres materials que no tenen repercussió en la pastoral diocesana.
- S'afirma que no es tracta de simplificar, sinó de coordinar.
- Es veu que la simplificació no ha de ser tant diocesana, com de les diverses àrees i secretariats.
- Es demana no convocar els capellans més que una vegada al mes. Aquí el Sr. Bisbe distingeix entre convocatòries diverses i reunions d'estructura, com per exemple el Consell del Presbiteri.

- Algú, per contra, afirma que és un goig poder-se trobar amb els germans capellans.
- Es demana que es facin menys convocatòries per a la pregària per les vocacions.
- Els actes que apareixen anunciats al Full Dominical, no s'haurien de convocar per carta.
- Es fa massa propaganda de les jornades diocesanes. Crea malestar en les comunitats o parròquies que tenen poca gent.
- El mateix passa amb la petició d'un membre de cada parròquia per part dels diversos secretariats.
- Cada àrea hauria de coordinar més per a evitar coincidències i repeticions. La mateixa gent és convocada a diverses trobades i reunions.
- Davant aquesta situació s'apunta la necessitat que cadascú triï què farà. Que discerneixi el que és interessant pastoralment per a la seva comunitat.
- Es conclou amb l'afirmació que és necessari animar a fer feina.

Davant la premura del temps, queden per tractar la resta dels punts de l'ordre del dia. Així i tot el Sr. Bisbe fa una observació sobre la conveniència de cuidar el vestit en els actes públics, més quan aquests tenen un caire quasi religiós, o equivalen a un sacramental (benediccions, responsos...). Si no es fan servir els ornaments litúrgics, cosa recomanable, que el vestit s'adigui amb la dignitat de l'acte que s'està celebrant.

Quan són les 13.40 s'aixeca la sessió.

Ciudadella de Menorca, 14 de desembre de 2005.

El secretari accidental.

Rafel Portella Moll

LLIÇONS DE LA HISTÒRIA

El passat dia 6 de novembre el professor Jaume Botey va parlar a l'Ateneu de Maó i al Toro, davant unes 60 persones, sobre "Aspectes poc explicats de l'Amèrica conquerida i l'Àfrica esclavitzada".

La versió oficial del "descubrimiento" fou fortament qüestionada en la commemoració dels 500 anys (1492-1992): l'esdeveniment, vist pels indígenes, té més de genocidi que d'empresa civilitzadora. El fet que en 100 anys desapareguessin més de 60 milions de persones en el continent americà motivà l'ignominiós comerç d'esclaus negres, persones humanes del golf de Guinea caçades, transportades, venudes i explotades com a bestiar per suplir el buit de mà d'obra deixat a Amèrica per l'extermini de la població autòctona. Tot i la complicitat de l'Església, no hi mancaren, des d'aquesta, profetes com el dominic Fray Bartolomé de las Casas (convertit a la causa dels indis per un sermó del frare Antonio de Montesinos) i, un poc més tard, el jesuïta Pere Claver, testimoni de caritat envers els esclaus negres.

Conèixer la història és alligonador. Les bases del nostre progrés des de la revolució industrial, arrelen en el substrat brut d'aquestes injustícies, i l'empobriment d'Amèrica llatina i d'Àfrica són, en bona part, resultat d'aquell espoli. Si Joan Pau II gosà demanar perdó per aquests pecats històrics, els cristians que formam l'Església n'hem de treure les conseqüències d'una sincera conversió. Pels fruits es coneixerà si aquesta conversió és sincera. I un dels fruits serà la manera com acollirem els nombrosos immigrants que ens arriben des d'aquests continents. Així ja no veurem la immigració com una molèstia sinó com una oportunitat de justícia i d'enriquiment humà i religiós; com una gràcia de Déu.

Davant les noves esclavituts d'avui també fan falta profetes i testimonis d'amor fraternal que obrin bretxa en els murs, cada cop més alts, amb què volem protegir el nostre benestar.

Joan Febrer

Director de l'Institut de Teologia

TROBADA DE CRISTIANS UNIVERSITARIS

La trobada va tenir lloc el passat dimecres 30 de novembre a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona. Dita trobada fou organitzada pel SAFOR, que és el servei d'assistència religiosa a la universitat, el MUEC, que és el moviment universitaris d'estudiants cristians i, finalment, el CCU, que és el centre cristià dels universitaris. La proposta va sortir fa uns 5 mesos quan les diverses entitats de l'Arquebisbat de Barcelona van reunir-se per pensar una manera de fer una actuació conjunta en el pla universitari i va sortir la proposta de fer una jornada on la finalitat era parlar, veure'ns les cares i, finalment, escoltar diversos testimonis de gent compromesa que viu i actua dins la Facultat.

La trobada fou presidida per Llum Delàs, que és Delegada de Pastoral Universitària de l'Arquebisbat de Barcelona, Eva Palau, que és encarregada del SAFOR i, finalment, va col·laborar la directora del CCU Montserrat Palanques.

El tema de la trobada era: "¿La fe a la Universitat, realment és un tabú?" Com a ponent principal van convidar el Dr. Jaume Danti i Riu, professor d'Història moderna de la Universitat de Barcelona, persona compromesa amb la diòcesi catalana i persona activa socialment (Actualment és alcalde del seu poble). De les idees principals del Dr. Danti en fem un petit extracte:

- Presentació de la seva persona i vinculació a la pastoral diocesana catalana.
- La seva actitud dins la universitat ha estat, des de sempre, intentar establir un contacte, en primera persona, amb la gent més propera. Interés per les tutories, pel contacte directe amb l'alumne i amb els companys professors.
- Idea que la persona no ha de desdoblar la seva personalitat: Actuar com a creient dins la Facultat, a fora i en la família. Ser coherent amb el seu estil de vida.
- Explicació d'algunes anècdotes referent al seu compromís creient i les petites topades que van produir-se dins la Facultat.

- Creu que el clima actual de la Universitat no és de tensió religiosa, sinó que, més aviat, la gent postula per una passivitat activa, o sigui, que realment no s'interessen per la temàtica i es postula, simplement, de fer unes crítiques envers els temes de més actualitat sobre la realitat eclesial.
- Finalment acabà la seva intervenció dient que, pròpiament tabú, per part dels cristians universitaris, no n'hi ha. Que tots, generalment, ens limitem a viure la nostra fe en un procés d'aprenentatge continu i que realment el tabú prové directament de la gent no creient que, postulant el laïcisme, rebutgen tota discussió creient dins la Facultat.

Després va portar-se a terme el torn de les sis intervencions preparades, o sigui, testimonis de persones, amb realitats diverses, que intenten viure la fe a partir de l'experiència universitària. Parlà una persona que va organitzar una trobada d'estudiants per "Pregar per la Vida". (Corazonada)

- Aquesta jove va viure una experiència de la "Corazonada" a Madrid i va voler repetir aquesta experiència a l'àrea de Barcelona, concretament al Tibidabo.
- Inicialment la iniciativa no es prenia seriosament, pel fet de ser una trobada organitzada per joves. No hi veien gaire futur, però finalment va portar-se a terme amb un èxit considerable de gent.

En segon lloc va parlar un servidor, Llorenç Sales, com a exemple de persona que viu l'experiència universitària fora de la seva diòcesi. També va expressar les seves experiències amb els cursets de Teologia del SAFOR i la seva relació amb la Pastoral universitària de Menorca.

- En primer lloc va fer una breu biografia personal en la que es va qualificar d'observador de la realitat universitària, ja que, en realitat, el seu destí és el sacerdocí. L'experiència a la Facultat és una nova visió de la vida.
- En segon lloc va parlar d'alguns exemples de tabú i rebuig de tots els temes referents a la fe, amb casos concrets que van captivar els oients.

- En tercer lloc va proposar vies de diàleg entre creients i no creients, com un exemple de comprensió. Per poder efectuar aquest diàleg es fa necessari tenir instruments didàctics i de coneixement. Va fer servir aquest punt per fomentar els cursos de formació que la Universitat ofereix a través del SAFOR. Recordà professors importants Xavier Velasco i Joan Ordi.

- En quart lloc parlà de l'experiència de veure néixer la Pastoral Universitària de Menorca, de mans de Magdalena Pelegrí. Serveix per estrènyer llaços entre la pastoral menorquina i la catalana (que fou tot un referent).

- Acabà amb una cita del teòleg conciliar Karl Rahner, dient que la humanitat de la persona prové directament de l'experiència que té l'home de Déu.

Aquí hi hagué un espai per dinar. Hi havia una aula preparada amb panets, truites i begudes per fer un refrigeri abans de continuar. Mentre es menjava i es xerrava una mica, la gent podia veure cartells informatius que explicaven les activitats de les entitats organitzadores. Després del dinar, a les tres en punt, va continuar la roda de testimonis.

La primera intervenció de la tarda fou d'una persona que va col·laborar en l'organització d'un Camp de treball a Bolívia. Va anar-hi durant l'estiu i ens va explicar les seves idees sobre aquesta experiència.

- Na Verónica està molt vinculada al CCU i sobretot a l'àrea de servei social. Va sentir el goig i la necessitat d'anar a Bolívia a veure quin nivell de vida es portava i quina ajuda podia oferir a aquestes persones.

- La seva tasca va ser fer d'animadora cultural dels nens. Es basava en fer la mateixa activitat a diverses escoles, on els nens s'havien d'autoconèixer ells mateixos.

- Va notar que la separació de sexes és una cosa molt forta encara avui en dia i, sobretot, va veure que la relació verbal que puguis tenir amb una noia s'interpreta quasi com una declaració d'intencions amoroses.

- Va notar l'esperit de Taizé en aquella zona, ja que mesos abans hi havia hagut una gran trobada de joves a l'estil de Taizé.
- L'espiritualitat a Bolívia és fortament viscuda i sobretot són una gent molt afable, respectuosa i molt educada.

La segona intervenció va anar a càrrec d'un noi que ha treballat en la creació de l'Associació Tomàs More a la Pompeu Fabra. Els seus trets són:

- Associació cultural de joves amb la finalitat de tractar temes d'actualitat des d'una visió més profunda. No és una institució 100 % religiosa, sinó que, més aviat, tracta temes de pensament: L'home, la sexualitat, la vida en parella.
- És una associació en procés de construcció. Ha fet ja una conferència on hi participaren unes 50 persones i ara es plantegen de fer cursos de formació.

En tercer lloc va intervenir un noi que ha representat el MUEC al Casal d'Associacions Juvenils i ha viscut molt intensament tot el que representa el món associatiu. Va basar-se en explicar les seves anècdotes i el que fan des de l'Associació.

- Principalment es basa en formar grups de Revisió de Vida i grups de vivència on es discuteixen temes creients.
- El seu àmbit d'acció és la Universitat i pràcticament actuen amb els joves que se senten compromesos.
- Promouen cursos i xerrades i estan en consonància amb el SAFOR.
- Explicà una anècdota molt bonica: Un grup, de talant ateu de la Universitat de Dret, va fer una xerrada sobre el vel a l'islam, tema de controvèrsia a l'ensenyament francès. Bé, una xerrada que començava amb talant crític i areligiós, va acabar essent una xerrada entre el jove del MUEC, un jueu que hi havia a la sala i la ponent que era musulmana. Va ser un diàleg interreligiós ben ric.

Finalment va parlar un doctorand de Físiques que ha viscut, amb intensitat, el debat Fe-Ciències i ha fet un plantejament, recolzat en fets, per portar aquests plantejament a terme. En un marc hostil, com Físiques, ell ha estat un gran exemple de coratge i fe.

- Explicà diverses experiències a la seva Facultat.
- Animà a no tenir temor de dir: Me'n vaig a Missa!
- Digué que els cristians tenim un gran tresor i que hem de ser gelosos d'aquest do.
- Personalment va ser la xerrada més animada i encoratjadora de les sis. Ja que, des de l'experiència, va ensenyar la realitat de Déu i com s'havia de viure la felicitat de ser creients.

La trobada va acabar amb l'agraïment de la Delegada de Pastoral Universitària, Llum Delàs, afirmant que avui l'Església de Barcelona està molt contenta, està de festa, ja que, realment, la trobada va ser un èxit de convocatòria, calculant uns 80 participants en un clima molt amable i de profunda relació cristiana. Es van programar possibles nous encontres per anar estrenyent llaços i refermant les relacions.

Llorenç Sales i Barber

Pel Secretariat de Pastoral Universitària

FAMILIA I CATEQUESI, JUNTS FEM CRÉIXER LA LLAVOR

Avui, festivitat de Crist Rei, l'Església de Menorca celebra el "Dia de la Catequesi". Aquest any el lema proposat per a la jornada és: "Família i Catequesi, junts fem créixer la llavor".

El binomi família i catequesi –dins el marc de la comunitat parroquial– és fonamental per a la transmissió de la fe en la societat del segle XXI. Des del baptisme dels seus fills, els pares es comprometen a educar-los en la fe: "Vosaltres, que demaneu el baptisme per als vostres fills, ¿ja sabeu que us

comprometeu a educar-los en la fe, perquè compleixin el manament d'estimar Déu i el pròxim com Crist ens va ensenyar? Sí, ho sabem”.

És per això que, des de les comunitats parroquials, hem de considerar i recolzar la família com a àmbit catequètic d'importància primordial, en certa manera, insubstituïble (Catechesi Tradendae, 68) al seu si, la fe és considerada, de poc en poc, fins que els fills es converteixin en persones adultes.

Tot això sense oblidar que la comunitat parroquial ha de continuar sent l'animadora de la catequesi i el seu lloc privilegiat (Catechesi Tradendae, 67) on els batejats prenguin consciència de ser poble de Déu.

Comunitat parroquial i família es complementen. La parròquia engendra –sagrament del matrimoni-, educa –catequesi permanent- i edifica –Eucaristia- la família; mentre que aquesta col·labora en el procés d'iniciació cristiana. La catequesi parroquial no pot substituir la família en l'educació de la fe, però tampoc la família no pot descarregar-se'n i confiar-la totalment a la parròquia.

Aprofitant el lema proposat per aquest any, seria bo que ens plantegéssim profundament quin acompanyament fem, des de les parròquies, a aquelles famílies que se'ns apropen sol·licitant un sagrament, envers una autèntica catequesi d'iniciació cristiana que les pugui ajudar a fer realitat aquella afirmació del Papa Joan Pau II quan defineix la família com “església domèstica” (Familiaris Consortio)

Celebrem, idò, aquest “Dia de la Catequesi”, famílies i catequistes, inserits dins la vida de les comunitats parroquials, la nostra responsabilitat compartida en la missió rebuda de fer créixer la Llavor. “La llavor és la paraula de Déu”. (Lc 8,11)

Vicent Llabrés

Director del Secretariat de Catequesi

VALORACIÓ CIUTADANA DE LA TASCA MISIONERA DE L'ESGLÉSIA

Els 204 missioners actuals de la nostres illes, representats per 42 d'ells, van rebre, dia 18 de novembre, a Ciutat de Mallorca, el reconeixement i estaló públic dels seus conciutadans en un acte d'homenatge promogut pel Govern Balear i celebrat en el marc de la Universitat. Els representants dels missioners menorquins van ser 6 preveres, religiosos/es i 1 laic, acompanyats pel bisbe Joan i una vintena de familiars i membres del Secretariat Diocesà. El grup i missioners menorquins van participar, a més, en les diverses activitats eclesials celebrades a Palma, organitzades conjuntament per les tres diòcesis. S'ho val destacar l'intercanvi d'experiències i reflexió entre tots els missioners presents, compartint preocupacions i esperances del món i de l'Església, i situacions especialment greus viscudes fent constatat a les esglésies joves i als més pobres.

Amb motiu d'aquest homenatge, d'iniciativa extraeclesial, es va fer present a la nostra diòcesi de Menorca, el passat dia 17, l'arquebisbe director de les Obres Missionals Pontifícies, Francisco Pérez González, per a una jornada diocesana d'animació missionera. Va tenir oportunitat de trobar-se amb el clergat al Toro, presidir l'Eucaristia d'acció de gràcies a la parròquia de Santa Maria de Maó, donar una conferència a la Casa de l'Església de la ciutat i compartir amb diversos col·lectius de voluntaris vinculats a la cooperació i a les missions. La participació i interès de la gent d'església va ser ben agraïda i significativa.

Josep Manguán

Director del Secretariat de Missions

RECÉS PER A JOVES

Ens havíem jugat un sopar si algun jove trobava que pregar era avorrit... No ha fet falta. Ens ho hem passat molt bé; hi ha hagut moments per a tot. Vam començar amb una xerrada d'en Francesc Figueres, introduint-nos al món de la pregària.

“No tingueu por de presentar-vos davant Déu tal com sou”, “Parleu amb Ell com si el tinguéssiu assegut al vostre costat, amb el vostre llenguatge”. “A pregar se n’aprèn amb temps i dedicació”. Ens va proposar de fer una prova: Fer cada dia dos minuts de pregària per dedicar el dia a Déu i veurem com aquell dia és diferent!

A continuació, una tranquil·la pregària de Taizé que ens va fer pregar des de la repetició senzilla dels cants.

Sopar i festa fins... bé no ho direm; els que van venir ja ho sabem.

Diumenge va ser un dia molt complert.

En Francesc ens va fer reflexionar a partir d’un text bíblic. Només teníem 10 minuts i van sortir una quantitat de reflexions... cada una aportava un punt de vista diferent i tots ens enriquíem.

Mitjançant una música relaxant i un suau aroma a encens, ens vam preparar per a la lectura d’un text de De Mello sobre un ancià pagès xinès i la seva bona o mala sort... qui ho sap? Després els qui ho van voler, donaven la seva opinió sobre el que els havia dit el text.

Finalment, vam descobrir que les noves tecnologies ens donen molts recursos per a pregar, pàgines “web” on trobar textos per a reflexionar, “power points”, música... tot un món per a descobrir!

Vam acabar amb un dinar comunitari.

Des d’aquestes línies vull donar les gràcies a tots els qui heu fet possible aquest recés, preparadors, ponent, cuiner i sobretot... VOSALTRES ELS JOVES, per la vostra participació. Cada un de vosaltres ha col·laborat de manera especial.

Espero trobar-vos de nou a la Trobada Diocesana de l’abril.

Bernat Caritg Monfort

Director del secretariat de la Joventut

SEGONA TROBADA D'ESCOLANS

El passat dissabte 19 de novembre va tenir lloc en es Migjorn Gran la segona trobada d'escolans i d'escolanes de tota Menorca.

Una vintena d'escolans realitzaren diverses activitats per aprofundir les tasques i actituds que ha de tenir un bon escolà.

Les primeres es van realitzar a l'interior de l'església de St. Cristòfol. Per començar es feu un joc per a conèixer el nom de tots els participants a la trobada, d'on eren i quina activitat realitzaven a la corresponent parròquia o comunitat cristiana. Varen venir, així ho vam saber, d'Alaior, de Ferreries, des Mercadal, des Migjorn Gran, de Maó, de Ciutadella, de Sant Lluís. Ja ho veieu, de quasi tots els pobles.

La següent activitat anà al voltant d'unes preguntes relacionades amb el vocabulari litúrgic i activitats de l'escolà que, per grups, havien d'encertar la resposta correcta.

A continuació es portà a terme un altre joc al voltant de la frase "Com ha de viure un escolà el temps d'Advent i Nadal?" Es tingué com a punt de referència les reflexions que hi havia al segon full de la Revista "Ser un bon escolà" que es reparteix cada trobada que es realitza. Amb aquesta ja en van dues.

Mentre l'anaven fent i vivint, tots tinguérem el goig d'escoltar el cor i músics joves de l'església que assajaven per a la missa de la catequesi que tenia lloc el capvespre. A continuació es feu una "gimcana" trepitjant boni bé tot el poble.

Finalment, abans de dinar, a l'interior de la rectoria es representà un betlem vivent format pels propis escolans i escolanes.

Després d'aquest matí tan mogut, es passà al dinar a la mateixa rectoria, on el bon ambient i l'alegria formaren part d'aquest àpat. Finalitzat el dinar, cantàrem l'Hora dels adéus a la plaça de l'església.

Durant aquesta trobada ens acompanyaren els preveres Joan Febrer, Francesc J. Cardona, Llorenç Vidal i Cristòfol Vidal.

Des del Secretariat per a les Vocacions volem agrair la presència de tots aquests preveres i els seus escolans esperant que els fruits obtinguts a la trobada es puguin posar a la pràctica durant les celebracions litúrgiques a les nostres comunitats cristianes. Agraïm també l'esforç que uns altres preveres i comunitats fan perquè sorgeixi entre ells aquest grupet d'al·lots i al·lotes, més o manco joves, que pretenen el que nosaltres concretitzam així: "un plus de formació catequètica i una presència més viva i conscient a l'Eucaristia".

Secretariat per a les Vocacions

**Secretariat Diocesà de Catequesi
Bisbat de Menorca**

OBJECTIUS PASTORALS 2005/07

MARC DE LES PROPOSTES:

“UNA MAJOR CONSCIÈNCIA QUE VIVIM TEMPS NOUS QUE NECESSITEN RESPONDES NOVES I QUE AQUESTES NO ARRIBEN SI NO S'OPTA PER PASSOS MES DECIDITS: ENTRE AQUEST PASSOS, LA CATEQUESI D'ADULTS, LA CATEQUESI FAMILIAR I LA FORMACIÓ DE CATEQUISTES, ASPECTES QUE HAN DE QUEDAR ASSEGURATS A CADA PARRÒQUIA”. (ADM, 31-a)

“PROMOURE ENTRE TOTS UNA VIVÈNCIA, CELEBRACIÓ I TRANSMISSIÓ DE LA FE AMB GOIG I CONVICCIO” (cf ADM, 69)

“FOMENTAR, SEGONS LA DOCTRINA SOCIAL DE L'ESGLÉSIA, LA FORMACIÓ I LA PARTICIPACIÓ ACTIVA EN ELS ÀMBITS DE L'ACCIÓ SOCIAL, DEL MÓN DE LA CULTURA I DE LA POLÍTICA” (cf ADM, 96)

OBJECTIU 1:

Proposar mitjans per ajudar a les famílies a acompanyar, amb goig i convicció, el creixement en la fe dels seus fills. Oferint la Catequesi Familiar (CF) com a vertadera opció de catequesi d'iniciació cristiana a les nostres comunitats.

PER QUÉ?

“Posar una atenció especial a la família tenint en compte la complexa realitat i problemàtica que viu. És necessari el compromís d’un grup de catequistes per treballar en aquest camp”. (ADM 31-h)¹

“L’acció catequètica de la família... és més incisiva quan, coincidint amb els esdeveniments familiars –tals com recepció de sagraments, celebracions de grans festes litúrgiques, el naixement d’un infant, una circumstància luctuosa- hom es preocupa d’explicitar en el si de la família el contingut cristià o religiós de tals esdeveniments” (CT 68)²

“La catequesi familiar és, d’alguna manera, insubstituïble, sobretot per l’ambient positiu i acollidor, per l’atraient exemple dels adults, per la primera i explícita sensibilització de la fe i per la pràctica d’aquesta” (DGC 178)³

“Sense descartar altres formes d’educació en la fe, proposem que les parròquies i els centres catequètics ajudin als pares a optar per la catequesi familiar, que entén aquell procés que els pares assumeixen per dur a terme ells mateixos i que no sols implica un aprenentatge per a la transmissió de la fe, sinó per la pròpia formació cristiana” (La Família, Transmissora i Educadora de la Fe)⁴

La família té un paper insubstituïble com a àmbit de creixement en la fe, el paper dels pares en aquest procés és de summa importància. En diversos documents de l’Església⁵, la família és reconeguda com a “església domèstica”, perquè al seu si **tots els membres evangelitzen i són evangelitzats**. Per això és necessari que qualsevol acció catequètica que parteixi de la comunitat cristiana tingui en compte la importància d’aquest fet, així idò, les famílies, des del naixement dels seus fills han de sentir-se recolzades en el desenvolupament del seu ministeri d’evangelització a l’interior de ca seva. Per això es precís que la comunitats parroquials es dotin de persones i d’espais per acollir aquestes famílies.

És important que les famílies tornin a proposar en el context familiar els continguts de la catequesi viscuda a la parròquia pels seus fills, traduint-los al llenguatge propi de la família, gràcies a la CF, es possible ajudar als pares a discernir la seva pròpia vocació cristiana i donar-los eines per viure i transmetre la fe en família. Amb aquest tipus de catequesi **la comunitat**

cristiana no renuncia a la seva missió evangelitzadora, sinó que s'implica amb els pares.

Mitjançant la CF **ajudem els fillets** en el seu procés d'iniciació cristiana - en sentir-se acompanyats pel seu pares -, **ajudem als pares** en la seva tasca d'educadors en la fe i finalment, **la comunitat cristiana també es beneficia**, ja que la CF és font de renovació parroquial.

COM?

- Proposant possibles materials per a catequesis baptismals i per l'acompanyament de pares i mares als primers anys de vida dels seus fills.
- Oferint el suport precís a aquelles comunitats parroquials que optin per aquesta catequesi.
- Brindant la possibilitat a totes les parròquies i centres catequètics que desitgin oferir la CF dins el marc de la catequesi d'iniciació cristiana, de presentar l'experiència de persones vinculades amb aquest tipus de catequesi.
- Organitzant, a nivell diocesà alguna trobada dels agents de pastoral implicats amb la CF.
- Estudiant accions encaminades cap a les famílies d'adolescents i joves de les nostres catequesis.

QUI N'ÉS RESPONSABLE?

- Membres del secretariat diocesà de catequesi amb la col·laboració de
- Membres de secretariat diocesà de família

OBJECTIU 2:

Fomentar la formació en el ser, saber i saber fer dels catequistes.

PER QUÈ?

Tots aquests quefers⁶ neixen de la convicció que qualsevol activitat pastoral que no compti per a la seva realització amb persones veritablement formades i preparades, posa en perill la seva qualitat. Els instruments de treball no poden ser veritablement eficaços si no són utilitzats per catequistes ben formats. Per tant, l'adequada formació dels catequistes no pot ser descuidada en favor de la renovació dels textos i d'una millor organització de la catequesi. (DGC 234).

La formació dels catequistes comprèn varies dimensions. La més profunda fa referència en el ser del catequista, a la seva dimensió humana i cristiana. La formació, en efecte, li ha d'ajudar a madurar, primer que res, com a persona, com a creient i com a apòstol. Després està el que el catequista ha de saber per exercir bé la seva tasca. Aquesta dimensió, impregnada de la doble fidelitat al missatge i a la persona humana, requereix que el catequista conegui bé el missatge que transmet i, al mateix temps, al destinatari que ho rep i al context social en què viu. Finalment, està la dimensió del saber fer, ja que la catequesi és un acte de comunicació. La formació tendeix a fer del catequista un educador de l'home i de la vida de l'home. (DGC 238).

En la catequesi d'iniciació cristiana la figura del catequista és bàsica. Cridat per l'Església a exercir el servei de la catequesi, ha d'estar **"dotat d'una fe profunda, d'una clara identitat cristiana i eclesial i d'una fonda sensibilitat social"**⁷. Ha de destacar per la seva maduresa humana, cristiana i apostòlica, com també per la seva formació i capacitació catequística, com correspon a la funció que ha d'exercir i que és la de guia espiritual dels catequizands, acompanyant-los en l'aprenentatge i maduració de la fe.

Els catequistes, especialment els que preparen els adolescents i els joves per a rebre el sagrament de la Confirmació, exerceixen una funció eclesial rellevant, ja que també ells són transmissors de la fe de l'Església i no simplement uns animadors o monitors que coordinen i acompanyen el treball del grup. Precisament per això la formació d'aquests catequistes ha de ser atesa d'una manera especial, en atenció a l'edat dels que rebran el sagrament.⁸

La formació de catequistes pretén que el missatge evangèlic es pugui comunicar amb aptitud. Demana sòlida formació teològic-doctrinal, coneixement d'antropologia i acurada preparació pedagògica. Abans que res han de formar-se en la maduració de la pròpia fe, ja que **només des de la viva experiència de fe, es pot transmetre la fe.**⁹

El catequista és, primer que res, un testimoni, així doncs, la formació i aprofundiment en la seva vivència de fe serà la millor garantia del seu servei missioner.

COM?

- Fomentar les següents activitats:
- Jornades de formació
- Xerrades a nivell arxiprestal
- Recés per a catequistes
- Crear/consolidar formació —a nivell arxiprestal— estable i sistemàtica per a catequistes.
- Divulgació d'articles d'interès pels catequistes

QUI N'ÉS RESPONSABLE?

- Membres del secretariat Diocesà de catequesi amb la col·laboració de
- Responsable de la catequesi de cadascun dels tres arxiprestats
- Responsable de l'Institut de Teologia

OBJECTIU 3:

Estudi de la realitat actual de la catequesi d'adolescents i joves. Proposar, si s'escau, possibles camins de renovació d'aquesta tasca pastoral.

PER QUÈ?

“Després vénen la pre-adolescència i l'adolescència, amb les grandeses i els riscos que presenta aquesta edat. ... La catequesi no pot ignorar aquests aspectes fàcilment canviants d'un període tan delicat de la vida. ... La revelació de Jesucrist com a amic, com guia i com a model, admirable i no obstant això imitable; la revelació del seu missatge que dóna resposta a les qüestions fonamentals; la revelació del disseny d'amor de Crist Salvador com a encarnació de l'únic amor veritable i com a possibilitat d'unir als homes, tot això podrà constituir la base d'una autèntica educació en la fe”.¹⁰

“Els joves no han de considerar-se simplement com a objecte de la sol·licitud pastoral de l'Església; són de fet —i han de ser incitats a ser-ho— subjectes actius, protagonistes de l'evangelització i artífexs de la renovació social. La joventut és el temps d'un descobriment particularment intens del propi «jo» i del propi «projecte de vida»; és el temps d'un creixement que ha de realitzar-se «en saviesa, en edat i en gràcia davant Déu i davant els homes» (Lc 2, 52)”.¹¹

No és difícil observar que la crisi espiritual i cultural, que està afectant la nostra societat té en les generacions joves les seves primeres víctimes. També és veritat que l'esforç per construir una societat millor troba en aquests joves les seves millors esperances. Això ha de motivar-nos, cada vegada més, a realitzar amb decisió i creativitat l'anunci de l'evangeli al món adolescent i juvenil.

Amb freqüència ens plantejem el problema de la pre-adolescència: no tenim en compte prou les dificultats, necessitats i capacitats humanes i espirituals dels pre-adolescents, fins el punt que en moltes ocasions és una etapa ignorada, o difícilment assumida, des del punt de vista de pastoral catequètica.

Actualment, amb freqüència els catequizands d'aquesta edat, en rebre el sagrament de la Confirmació, conclouen també el procés d'iniciació sacramental, però alhora té lloc el seu allunyament gairebé total de la pràctica de la fe. És necessari considerar amb serietat aquest fet i dur a terme una atenció pastoral específica, utilitzant els mitjans formatius que proporciona el propi camí d'iniciació cristiana.¹²

El diàleg amb els catequistes fa palpable la dificultat amb què es troben a l'hora de connectar amb joves d'aquestes edats per proposar-los els elements fonamentals de la fe.

COM?

- Partint de l'estudi de la realitat concreta que viuen els diferents equips de catequesi d'adolescents i joves de la nostra diòcesi, coneixent quines són les seves possibilitats i les seves necessitats.
- Estudiant la trajectòria dels últims temps en l'evolució de la concepció de la catequesi en el marc de les edats que ens ocupen.
- Es pretén, després d'una reflexió, donar les pistes per crear un marc adequat per a la catequesi amb adolescents i joves.

QUI N'ÉS RESPONSABLE?

- Membres del secretariat diocesà de catequesi amb la col·laboració de
 - Membres del secretariat diocesà de la joventut

- ¹ Assemblée Diocesana de Menorca - 1998
- ² Catechesi Tradendae. Joan Pau II - 1979
- ³ Directori General per a la Catequesi -1997
- ⁴ Carta Pastoral dels Bisbes de Les Illes Balears i Pitiüses (II, 7) - 2000
- ⁵ Familiars Consorcio. Joan Pau II
- ⁶ Veure DGC 233
- ⁷ Cf DGC 237
- ⁸ Extret de "La Iniciació Cristiana. Reflexions i Orientacions". LXX Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola. Novembre 1998
- ⁹ Cf DGC 235
- ¹⁰ Catechesi Tradendae. JP II, 38
- ¹¹ Christifideles Laici. JP II, 46
- ¹² La Iniciació cristiana. Reflexions i orientacions, 86-87. CEE

SECRETARIAT PER A LES VOCACIONS - Curs 2005-2006

Objectius diocesans, bienni 2005 - 2007

- 1. Promoure entre tots una vivència, celebració i transmissió de la fe amb goig i convicció (cfr ADM, 69).*
- 2. Fomentar, segons la Doctrina social de l'Església, la "formació i la participació activa" en els àmbits de l'acció social, del món de la cultura i de la política (cfr ADM, 96).*

QUÈ ens proposam? Objectius específics

I. Engrescar la Comunitat diocesana a viure i a participar a la Pregària diocesana Vocacional

- **PER QUÈ?** *Les nostres crides vocacionals neixen de la comunió amb Jesús i, la comunió amb Jesús, neix d'una pregària compromesa en la vida. Qui prega descobreix i intensifica la seva vocació.*
- **COM?** *Cada pregària serà preparada, durant el curs 2005-2006, per una comunitat parroquial concreta. Aquesta, en nom del Secretariat de Vocacions, farà extensiva la convidada a tothom i, específicament, als Consells Parroquials.*

- **QUAN?**
30 octubre. Comunitat parroquial de St. Esteve, Ciutadella (17h).
4 desembre. Comunitat Parroquial de Sant Martí, Mercadal (17h).
5 febrer. Comunitat Parroquial de La Concepció, Maó (17h).
19 març. Secretariats: Vocacions, Catequesi, Joventut, P. Universitària.
7 maig. Jornada mundial de Pregària per a les vocacions.
- **QUI?** Com *J. Bosco Faner, Joan Miquel Sastre.*
- **AVALUACIÓ.** *Com a Secretariat avaluarem el que és avaluable en una Pregària: el contingut, la forma, la presència i la participació de la gent... Demanarem també, a les comunitats parroquials, aquest curs compromeses directament, i als diferents secretariats, que facin el mateix incidint en una pregunta concreta: "Us ha ajudat, com a Parròquia o Secretariat, la preparació que heu fet de la Pregària Vocacional?" En què?*

II. Col·laborar conjuntament amb els secretariats que formen part de l'Àrea de l'Anunci

- **PER QUÈ?** *Com Secretariat per a les vocacions, creiem necessari coordinar- nos amb els altres secretariats. Uns i altres hem assumit crida i compromís vocacional. Uns i altres ens ajudam a ser fidels a la vivència, celebració i transmissió de la fe, a la formació de tots i a la participació en diversos àmbits.*
- **COM?** *Participant en l'Àrea activament i portant a terme accions de conjunt.*
- **QUAN?** *Setembre (Parròquia St. Cristòfol, Migjorn-Gran); 12 novembre (Parròquia Sant Lluís); 7 gener (Parròquia St. Esteve, Ciutadella); 4 de març (Parròquia Sant Cristòfol, Migjorn-Gran); 13 de maig (Parròquia Sta. Maria, Ciutadella); 1 de juliol (Parròquia St. Esteve, Ciutadella).*
- **QUI?** *Sergi Febrer, secretari del Secretariat de Vocacions.*
- **AVALUACIÓ.** *Ens fixarem, sobretot, en la nostra capacitat d'acollir i de ser acollits pels altres secretariats i, a més, si hem ajudat o no a viure amb més convicció i goig el compromís assumit per cadascun dels membres que formen cada secretariat.*

III. Ajudar a viure amb goig i convicció la crida vocacional que ha de dur a terme tota la comunitat diocesana, no sols el Secretariat per a les Vocacions

- **PER QUÈ?** *A tota la comunitat diocesana li pertany la crida, el compromís i la vivència vocacional.*
- **COM?** *Mitjançant les Pregàries Vocacionals Diocesanes ja esmentades; reflexionant en el Consell de Presbiteri la necessitat de crear entre tots “mentalitat i esperit en la crida i vivència vocacional”; convidant a reflexionar a tots els Consells Parroquials “la presència i l’absència vocacional en les seves comunitats”; insistint als rectors i als Consells Parroquials sobre la necessitat de promoure “escolans” “grups de músics” “proclamadors joves de la Paraula de Déu”..., i el grup “Cafarnaüm”.*
- **QUAN?** *Trimestralment usant el servei del “Full Diocesà”, visitant abans de Nadal de 2005 tots els Rectors i explicar-los la iniciativa.*
- **QUI?** *Joan Tutzó, J. Ignacio i Paula, J. Bosco, Sergi, J. Faner i Auxili Cortés.*
- **AVALUACIÓ.** *Tindrem present les respostes rebudes en les Pregàries Vocacionals Diocesanes, la reflexió duta a terme sobre la “presència i absència vocacional” en les nostres comunitats, la promoció d’escolans...*

IV. Crear trobades de pregària i de reflexió (amb el nom “Grup Cafarnaüm”) entorn d’aquesta pregunta: “Senyor, què vols de mi?”

- **PER QUÈ?** *Necessitam espais que ens ajudin a descobrir la nostra vocació. Que ens ajudin a respondre positivament a la crida que ens fa Déu a una vida de fe i de compromís en els àmbits de l’acció social, del món de la cultura i de la política, i en el món de la família eclesial.*
- **COM?** *El “Grup Cafarnaüm” ha de sorgir dels grups actuals de Post-confirmació i de la “Taula de Joventut”, i de persones que hagin sentit la necessitat de ben respondre al que Déu espera d’elles.*
- **QUAN?** *Aquest any serà un temps de discerniment. Hem de descobrir la seva conveniència i el com realitzar-ho a Menorca.*
- **ON?** *Santa Clara, Ciutadella, i Concepcionistes, Maó.*
- **QUI?** *Joan Tutzó, Sergi Febrer.*
- **AVALUACIÓ.** *A final de curs traurem conclusions i avaluarem si convé o no realitzar entre nosaltres el Grup Cafarnaüm.*

V. Despertar l'interès de tots per a pregar en bé de les Vocacions Presbiterals i Consagrades

- **PER QUÈ?** *Sentim la necessitat, en concret, del despertar a la crida i opció presbiteral i Vida Consagrada.*
- **COM?** *Mitjançant l'oferiment de pregàries que disposa el Secretariat per a les Vocacions, a les Parròquies, Santuaris.*
- **QUAN?** *Comunitàriament a una celebració de l'Eucaristia, preferentment la de la Catequesi.*
- **QUI?** *J. Ignacio Martínez - Paula Díaz, Joan Tutzó.*
- **AVALUACIÓ.** *L'efectuarem des de l'acceptació real que han tingut les pregàries vocacionals a les Parròquies i centres de Culte.*

VI. Desitjar que a les famílies es parli bé de l'Església i dels seus preveres i religiosos/es. L'àmbit familiar és un objectiu pastoral constant

- **PER QUÈ?** *L'Església ha de ser estimada pels cristians i s'ha de notar. Qui pretén acollir als altres en nom de l'Església ha d'acollir amb amor a l'Església, primer.*
- **COM?** *Involucrant als Secretariats que pertanyen a l'Àrea de l'Anunci. D'una manera especial, el de la família.*
- **QUAN?** *Recordant-ho a les reunions que tinguem d'Àrea, a les reunions de Secretariat, fent-ho extensible i ostensible a les Pregàries vocacionals, comproment-nos seriosament en la creació del "Grup Cafarnaüm" i en la intensificació de la realitat "Seminari Menor en Família". Sols qui estima i parla bé de l'Església és capaç de tirar avant projectes d'Església.*
- **QUI?** *Sergi Febrer, Joan Faner – Auxili Cortés.*
- **AVALUACIÓ.** *Es tindrà present el que és avaluable d'aquest objectiu: Recordatoris fets en aquest sentit, el que sigui visible del "Grup Cafarnaüm" i del "Seminari Menor en família".*

VII. Recolzar i impulsar l'experiència del Seminari Menor en Família, promovent "escolans" a les Parròquies i Centres de Culte

- **PER QUÈ?** *Acollir l'Església és recolzar i impulsar la realitat del Seminari.*
- **COM?** *Convidant els Consells Parroquials a promoure "els escolans" en bé d'una major formació catequètica i participació activa en la vida sacramental: formació litúrgica, aprofundiment de la fe, joves que participen activament en la celebració de l'Eucaristia: músics, cantors, lectors, responsables de la col·lecta, de cartells a l'Església...*
- **QUAN?** *19 de novembre, Parròquia de Sant Cristòfol, Migjorn Gran; 29 de maig, Parròquia Sta. Eulàlia, Alaior.*
- **QUI?** *Joan Faner – Auxili Cortés, J. Bosco Faner.*
- **AVALUACIÓ.** *Tindrem present les Parròquies que han iniciat i continuat l'experiència dels escolans i les convidarem a avaluar la seva realitat segons els objectius pretesos per cadascuna d'elles.*

VIII. Potenciar la participació dels joves a les experiències solidàries

- **PER QUÈ?** *La solidaritat és referent per a la crida vocacional. A més, la participació activa en l'àmbit de l'acció social és un objectiu prioritari d'aquest bienni.*
- **COM?** *Des de l'Àrea de l'Anunci recolzar i motivar als Secretariats que tenen una relació forta amb els joves a que participin en les accions de solidaritat que ens ofereix el Secretariat de Missions i el grup "Caritas jove". Des del "Grup Cafarnaüm" fer escoltadissa la crida de Déu a la solidaritat sobretot amb els més marginats.*
- **QUAN?** *A les trobades d'Àrea i del "Grup Cafarnaüm".*
- **QUI?** *Joan Tutzó, Sergi Febrer, J. Bosco Faner.*
- **AVALUACIÓ.** *La durem a terme avaluant-nos, des de l'Àrea de l'Anunci, amb els Secretariats de Joventut.*

Membres del Secretariat:
*José Ignacio Martínez - Paula Diaz,
Joan Faner - Auxili Cortés,
Sergi Febrer, Joan Tutzó,
Mn. Joan Miquel Sastre i Mn. J. Bosco Faner*

1. Introducción
2. Objetivos
3. Metodología
4. Resultados
5. Conclusiones
6. Bibliografía

El presente trabajo tiene como objetivo principal analizar el impacto de la tecnología en el sector educativo. Para ello, se ha realizado una revisión bibliográfica de los últimos cinco años, así como se han entrevistado a un grupo de docentes y estudiantes de una institución educativa. Los resultados indican que la tecnología ha permitido mejorar el acceso a la información y facilitar el aprendizaje personalizado. Sin embargo, también se han identificado desafíos como la brecha digital y la falta de formación docente. En conclusión, se recomienda promover políticas que fomenten el uso responsable de la tecnología en el aula.

En el ámbito de la tecnología educativa, se han desarrollado diversas herramientas que permiten adaptar el contenido a las necesidades de cada estudiante. Esto ha llevado a un mayor compromiso y participación en clase. No obstante, es importante considerar que la tecnología no debe ser un fin en sí mismo, sino un medio para mejorar la calidad de la enseñanza. Por lo tanto, es necesario que los docentes estén capacitados para utilizar estas herramientas de manera efectiva. Además, se debe garantizar que todos los estudiantes tengan acceso equitativo a los recursos tecnológicos.

Finalmente, se espera que este estudio contribuya a la reflexión sobre el papel de la tecnología en la educación del futuro. Se sugiere que futuras investigaciones se enfoquen en evaluar el impacto a largo plazo de estas tecnologías y en desarrollar estrategias para superar los obstáculos mencionados. La colaboración entre el sector público y privado será clave para lograr estos objetivos.

NOVEMBRE

• *LAICS EVANGELITZADORS*

Dia 1 de novembre el Sr. Bisbe adreçà una carta a les comunitats cristianes de Menorca titulada LAICS EVANGELITZADORS. En la seva presentació diu el Sr. Bisbe: “Quan es compliran 10 anys de l’Assemblea Diocesana de Menorca i acabada la Visita Pastoral a totes les Parròquies de la nostra Església Particular, sent la necessitat de fer aquí i ara una crida a construir “entre tots” una Església més “sinodal” en la qual els laics vagin situant-se com a protagonistes corresponsables i no com a simples col·laboradors del clergat.

Té una primera part on, a partir del reconeixement que tenim “algunes assignatures pendents” estableix les bases teològiques de l’acció pastoral centrada en els laics. Segueix una altra part on el Sr. Bisbe encoratja els laics perquè visquin el goig de sentir-se vocacionats, surtin de la privacitat i donin testimoni, confiant en la bonesa de la llavor que Déu ha posat en les seves mans. El fet de ser missionats, reclama que els seglars passin de ser col·laboradors a ser corresponsables. Una última part invita a la reflexió sobre els Ministeris laicals amb els quals l’Església Diocesana té la possibilitat i hauria d’enriquir-se per ser un anunci de l’Evangeli més ficat en el món.

• *JORNADA DIOCESANA DE CARITAS*

El primer dissabte de mes tingué lloc la trobada de les Juntes parroquials de Caritas de la Diòcesi amb la finalitat de presentar les línies directrius per al nou curs.

Després de la pregària, Mn. Francesc Triay, Consiliari de Caritas diocesana, exposa la ponència "Caritas i l'Evangelització", en la qual traçà les directrius evangelitzadores com a primordial missió de l'acció caritativa.

A continuació s'agraïren els serveis prestats pel Director Sebastià Marquès, que cessava en el càrrec a petició pròpia, i al qual se li feu entrega d'un quadre on en un bodegó estaven representats pa i raïm com a símbol eucarístic. Tot seguit es va fer la presentació del nou Director Joan Mir, que tingué unes paraules de disponibilitat i d'entusiasme en aquest nou servei a l'Església.

• *RECÉS DE PREVERES*

Dimecres, dia 9, en el seminari, a Ciutadella, el sacerdot asturià Marcelino Garay Burgos, delegat diocesà d'acció caritativa i social d'aquella diòcesi, dirigí la reflexió del matí sobre el "Ministeri sacerdotal i la seva encarnació en la vida del prevere". Començà la reflexió a partir de l'abundant documentació que hi ha sobre la formació i espiritualitat dels preveres. Però, a més d'aquest recolzament doctrinal i teològic, va remarcar la necessitat d'un esforç personal basat en què el capellà ha d'estar obert a la conversió. La unió al Crist ha de seguir el doble camí de l'Ascètica i la Mística, sense oblidar aquella primera. De manera que no podem ser ingenus en la nostra vida. Per tal de ser realistes en la nostra identificació amb Crist -l'Espòs però també el Servent- va traçar set camins de treball com a mètode per arribar a la meta:

- La veritat de la humilitat
- La veritat de la Revisió de vida
- La veritat de les prioritats
- La veritat dels horaris
- La veritat del treball pastoral
- La veritat dels ritmes i dels temps en la vida espiritual
- La veritat del temperament i del caràcter.

• *JORNADES D'ANIMACIÓ MISSIONERA*

Mns. Francisco Pérez González, Director nacional de les Obres Missionals Pontifícies vingué a la nostra diòcesi per a prendre part a les jornades i conèixer i animar l'activitat missionera menorquina. Al mateix temps assistí solidàriament a l'homenatge que el Govern Balear reté als missioners de les Illes. D'aquest reconeixement públic digué que "el més important no és l'homenatge en sí sinó el reconeixement humà d'allò que és important per a nosaltres". "M'ha impressionat que la comunitat balear hagi tingut aquest gest".

A part d'altres activitats ja ressenyades en aquest mateix Butlletí, recordarem la xerrada que donà a la Casa de l'Església amb el lema: "La Misión fuente de generosa solidaridad". El ponent va enaltir la generositat dels joves espanyols. Aproximadament, va dir, uns 2000 laics treballen com a missioners, i cada estiu, unes 10000 persones es desplacen a Missions en comptes de quedar-se a fruit de la platja. Aquesta generositat de la gent jove té una procedència clara i és la transmissió dels valors cristians, d'avis a pares i d'aquests als fills. També va valorar els moviments solidaris que tenen lloc dintre dels grups i comunitats religioses que treballen amb la joventut.

• *MARXA D'ADVENT DE GRUPS MISSIONERS PARE PALAU*

Dissabte 20 de novembre, el grup missioner P. Palau des Castell junt amb tres seminaristes vam participar en la marxa d'Advent de grups missioners de les Carmelites missioneres de Barcelona, Terrassa, Badalona i Prat de Llobregat. Un total de 150 adolescents vam ser protagonistes d'aquesta marxa. En la zona de Vallcarca-els Penitents s'inicià la benvinguda i presentació dels grups: un Happening entorn de les persones immigrants, fou el motiu del lema: "ENTRE TOTS ÉS POSSIBLE"; completat amb l'audició del cant "L'emigrant" del grup Celtas Cortos, que ens va dur a una reflexió sobre les noves situacions i problemes que sorgeixen en el nostre entorn i que afecten les famílies i la societat, ultra la duresa de viure en un país estrany. Tot això ens va fer adonar de la crua realitat de l'immigrant il·legal i vam creure que "entre tots és possible". Sí és possible valorar, respectar i realitzar els somnis dels qui conviuen amb nosaltres. Dues hores caminant,

fins aconseguir el cim del Tibidabo de 521m., la visita al Temple i fruit del parc d'atraccions van ser moments agraits de la marxa. Vam acabar la jornada amb la celebració de l'Eucaristia a la parròquia del Prat, donant gràcies per l'experiència i l'amistat compartida.

El nostre properencontre serà aquí a Menorca, per a realitzar el Campament Missioner de l'estiu 2006.

Grup missioner juvenil. Es Castell

• UNA CITA AMB LA MARE DE DÉU DEL QUICHE

Diumenge 27, a les 12,30 h, a la Catedral es va celebrar la festa de la Patrona d'Equador, la Mare de Déu de la Presentació del Quiche. En l'Eucaristia no hi va faltar emotivitat ni fidels arribats de tots els racons de l'illa, gràcies al servei d'autocars organitzat pel Secretariat diocesà de Migracions. Mn. Joan F. Huguet, el Delegat, va rebre els assistents als qui va agrair haver respost a la crida tan massivament. I els va demanar que estiguessin vigilants ara que comença l'Advent i els va recordar que també Jesús va ser emigrant. Per últim els va demanar que mantinguessin aquells valors i actituds que ens fan vertaderament cristians.

Després de l'Eucaristia, que va presidir el rector de la catedral Mn. Gerard villalonga, hi hagué ballades típiques sud-americanes a la plaça de la catedral, i posteriorment la gent es distribuí en grups per a dinar.

• CAMPANYA DELS SENSE SOSTRE

Caritas diocesana va organitzar la 13ª Campanya dels sense sostre. Per tal de sensibilitzar els adolescents i joves, va preparar una activitat de seguda i estada a la intempèrie i experimentassin en ells mateixos el que significa haver de viure al carrer. Abans d'aquesta activitat es va visionar el vídeo "Nadie sin futuro".

En una roda de premsa, a Ciutadella, els responsables de Caritas parlaren del greu problema social que hi ha amagat sota el tema de l'habitatge. Les cases d'acollida són insuficients per a pal·liar els problemes que tenen els

immigrants i els sense sostre, a més d'altres problemàtiques associades a la seva situació. Mn. Francesc Huguet, delegat de Pastoral Social, comentava que "aquí no es veu gent dormint al carrer i per açò existeix menys sensibilització davant el problema de la vivenda". I va fer una crida a l'obligació que tenen els poders polítics d'atendre aquestes problemàtiques.

El diari "Menorca" de dia 19 se'n feia ressò amb testimoni escrit i gràfic de les condicions d'inhabilitat en què viuen moltes famílies immigrants. Són algunes d'elles, cases inhabitable per les quals es cobra un lloguer prou elevat.

DESEMBRE

• *JOAN TUTZÓ, DIACA*

En la festivitat de la Immaculada, el seminarista Joan Tutzó Sans rebé l'orde del diaconat. L'església de St. Francesc s'omplí de fidels acompanyant l'ordenand en la crida i la seva resposta a Déu en el servei diaconal. L'ordenació rebuda de mans del bisbe Joan va ser assistida per la majoria dels preveres de la diòcesi. També hi assistí el Rector del seminari de València on Joan havia cursat els estudis els seminaristes menorquins i alguns companys seminaristes de València.

L'església de Menorca se n'alegra i li dóna l'enhonorabona.

• *NOVA FUNDACIÓ EDUCATIVA*

El passat 10 de desembre, el Sr. Bisbe, la Mare general de la Congregació de Ntra. Sra. De la Consolació, Emília Sebastià Llorens i el Provincial Salesià de la Inspecció Mare de Déu de la Mercè, Joan Codina i Giol, van signar la carta fundacional de la Fundació Xipell.

La Fundació Xipell neix com a obra apostòlica de formació i educació cristianes, sense ànim de lucre. Ha estat promoguda pel Bisbat de Menorca

i integra en el seu si les tres comunitats educatives confessionals del municipi de Ciutadella: l'escola infantil Xipell del carrer de sor Àgueda i els col·legis de la Consolació i Sant Francesc de Sales.

- **LLUM DE LA PAU**

La Llum de la pau de Betlem ja s'està escampant per tota la nostra illa, després de l'acte d'entrega que vam celebrar divendres, dia 16 a Santa Eulàlia d'Alaior.

Uns 300 escoltes de tota la nostra illa ens vam reunir per fer present l'esperit de la Pau i de Nadal, en un acte que va organitzar l'Agrupament Escolta de Santa Eulàlia. Seguint l'animació d'enguany (Llums... acció), l'església es va convertir en una mena de plató cinematogràfic en el qual es van realitzar diferents accions, com una projecció d'imatges que anaven de la fosca (de les coses que volem arreglar, de tot allò que ens allunya de la pau...) fins a la llum i l'acció (totes les coses que feim i que podem fer per a fer més propera la pau). Els agrupaments van participar aportant la seva experiència per construir la pau i explicant aquelles accions que feim o podem fer per "donar llum": integrar discapacitats o persones immigrants, col·laborar amb països desfavorits, anant a cantar nadales a les persones que no poden sortir de casa, fent algun recordatori de Nadal, respectant la natura, fruit d'un temps lliure sa, amb la reinserció laboral i social. Finalment va arribar la Llum. En aquest moment l'església es va anar omplint de petites flames de totes les espelmes que tenien els participants i que s'anava escampant a poc a poc. La claror i l'ardoreteta d'aquestes Llumetes de la Pau fan present aquest esperit que ens arriba cada any des de Betlem.

Després d'un acte amb la participació de tots, amb la música i la feina feta per l'A.E. Santa Eulàlia, a poc a poc van anar sortint del temple els fanals encesos que aniran a tots els pobles de Menorca per anar escampant la Llum de la Pau, aquesta Llum que simbolitza la solidaritat, la tolerància, l'amor i l'esperança en un món més just il·luminat per la Llum d'un autèntic Nadal.

• *JORNADA FESTIVA DE PREVERES*

Aprofitant les festes de Nadal els preveres ens reunírem en un dinar de germanor. A l'alegria de Nadal s'hi afegí el retrobament amb alguns germans nostres absents com és el cas de Mn. Sebastià Taltavull que, des del setembre passat, resideix a Madrid, doncs va ser nomenat Director del Secretariat de la Comissió Episcopal de Pastoral. Tots en teníem ganes de saber com es veuen les coses des de Madrid i en quina línia es treballa. La sobretaula va servir per a donar cabal satisfacció a les nostres justes curiositats. Mn. Sebastià aprofità l'oportunitat per oferir de cor la seva ajuda si mai algú de nosaltres anava per Madrid. Qui ho sap? Tot és possible en la Villa y Corte.

GENER 2006

- 1 Jornada Mundial de la Pau
- 6 **Festa de l'Epifania**
- 11 Preveres: Recés al Seminari
- 17 **FESTA DE SANT ANTONI ABAT. PATRÓ DE MENORCA**
- 20 Confer: Recés al Seminari
- 21 Missions: Trobada diocesana d'Infància Missionera
- 22 Celebració Ecumènica (es Castell)

FEBRER 2006

- 2 Vida Creixent: Festa dels Patrons
- 2-3 Preveres: Formació Permanent
- 4 Confer: Dia de la Vida Consagrada (el Toro)
- 4 Jornada diocesana del Voluntariat (el Toro)
- 5 Jornada de Teologia (el Toro)
- 5 Pregària vocacional
- 8 Preveres: Recés al Seminari i Trobada amb el Bisbe
- 11 Mans Unides: 1ª Assemblea Diocesana (el Toro)
- 12 Mans Unides: Campanya contra la fam
- 15 Consell del Presbiteri
- 18 Escoltes: Diada del Pensament
- 25 Consell Pastoral Diocesà
- Animadors de cant litúrgic: preparació Quaresma
- 27-28 Confer: Jornades de formació (el Toro)

ÍNDIX GENERAL ANY 2005

Sr. BISBE

Homilia

- Homilia Missa de Sant Antoni 2005 5
- Crist, fonament únic de l'església 9
- Crismal 2005 77
- Al Santuari de Maria Auxiliadora. 3 d'abril 80
- En el funeral diocesà pel Papa Joan Pau II, 8 d'abril de 2005 ... 82
- Homilia del Papa Benet XVI en l'Eucaristia d'inici
de Pontificat 133
- Homilia en la professió religiosa de Sor Neus,
2 de juliol de 2005 237
- Homilia en la professió religiosa de Sor Gloria,
Concepcionista de Maó, 9 de juliol de 2005 241
- Festa de la Mare de Déu de Gràcia. Maó, 8/09/2005 289
- Homilia en la ordenació de diaca d'en Joan Tutzó Sans 353
- Homilia dia de la Puríssima de 2005, a la Catedral 356

Escrits

- Les tres taules 12
- Sopar Sant Antoni - Diari Menorca 13
- Obre els teus ulls a la missió 15
- L'Homilia no és allò principal de la celebració dominical 16
- Cuaresma 2005: sembrar con entusiasmo 17
- Nord-sud: un futur comú 20
- Al llindar dels sepulcres de Pere i Pau 21

- A la comunitat diocesana de Menorca...	85
- Para vivir la Semana Santa	86
- ¿La Resurrecció o el Ressuscitat?	87
- A la comunidad diocesana y a todos...	89
- Comunicat del bisbe de Menorca	90
- Pere, m'estimes?	91
- Davant l'elecció del nou Papa	92
- Demos gracias en comunidad	93
- Tenim Papa. Donem gràcies a Déu	94
- Els cristians no "sentim missa" els diumenges	141
- Pentecosta: laics evangelitzadors	142
- Vida consagrada contemplativa	143
- Corpus 2005: entre la utopía y el desencanto	144
- Eucaristia i integració dels germans	146
- Con el silencio también se habla	148
- Visquem la festa amb esperança	149
- L'inconformisme del cristià	293
- Qui l'hi va parlar de Jesús?	294
- A Polònia i pensant en Menorca	295
- Pa partit per al món	297
- Feliços els convidats a la seva taula!	298
- Laicos evangelizadores	359
- He leído el anteproyecto de ley orgánica de educación	361
- Església Diocesana 2005	363
- Paraules pronunciades a Mallorca...	364
- Advent 2005	367
- Libres para servir	369
- Navidad 2005	371
- La paz, un anhelo y una esperanza compartida	372
- Als 40 anys de la cloenda del Concili Vaticà II	374

Cartes

- Carta del bisbe als parroquians de Sant Francesc de Maó	23
- Carta del bisbe als parroquians de Sant Antoni Abat de Maó	95
- Paraules del bisbe a la S.I. Catedral de Menorca	150

- Carta als preveres	152
- Carta del obispo a los feligreses de Santa Maria de Maó.....	154
- Laics evangelitzadors	376
 SANTA SEU	 25, 157
 NUNCIATURA APOSTÓLICA EN ESPAÑA	 97
 ALTRES INFORMACIONS	 31, 99, 159
 CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA.....	 101
 DOCUMENTS DEL BISBE	 185, 245, 299, 395
 CONSELL PASTORAL DIOCESÀ	 193
 ACTIVITATS DEL SR. BISBE.....	 41, 105, 199, 247, 301, 415
 VICARIA GENERAL	 49, 251, 307, 421
 SECRETARIA GENERAL	 113, 207, 253, 425
 ORGANISMES DIOCESANS	 51, 115, 209, 255, 313, 427
 CRÒNICA DIOCESANA	 57, 119, 221, 275, 337, 453
 AGENDA de març i abril de 2005	 69
AGENDA de maig i juny de 2005	125
AGENDA de juliol, agost i setembre de 2005	229
AGENDA de setembre de 2005	281
AGENDA de novembre i desembre de 2005	343
AGENDA de gener i febrer de 2006	461

